Breve til hans Datter

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk har digitaliserats i april 2008 av Nasjonalbiblioteket i Oslo och anpassats för Projekt Runeberg i augusti 2013 av Ralph E.

Alexander L. Kielland:

*Breve til hans Datter*ALEXANDER L. KIELLAND OG HANS TO DØTRE 1891 *Fot. C. L. Jacobsen, Stavanger.*Alexander L. Kielland:

Breve til hans Datter

Andet Oplag Kristiania 1909

Forlagt af H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard)Published November 11, 1909.

DET MALLINGSKE BOGTRYKKERI

Det kan maaske synes underligt — og det har ogsaa faldt mig vanskeligt — at udgive disse helt intime Breve, som min Fader har skrevet til mig fra jeg som 14 aarig første Gang reiste alene hjemmenfra og lige til hans Død.

Naar jeg alligevel har besluttet mig hertil, saa er Grunden den, at jeg gjerne vil man allerede nu, mens hans Minde endnu er levende blandt os, skal lære at forstaa Sider af hans Karakter, som saa saare Faa havde den Lykke at kjende og som derfor heller aldrig er blevet tagne med, naar hans Forfatterpersonlighed skulde værdsættes og bedømmes.

Jeg har ikke fundet det nødvendigt at forsyne Brevene med mere indgaaende Forklaringer. Hist og her har jeg tilføiet en Oplysning om en eller anden eiendommelig Udtryksmaade som vi to brugte sammen, og for dem der maaske kunde ønske lidt nærmere Besked om Personer, som nævnes i Brevene, har jeg vedføiet en Del Forklaringer bag i Bogen.

*Beate Krag, f. Kielland.*Skovgaard
d. 29 Jan. 1890.

Kjæreste Baby! — mange Tak for dit Brev, og fordi du passer mine Blomster. Du behøvede saamænd ikke at være ræd for mig i Stormen, for efter den taagede Dag, da vi laa i Arendal, gik Reisen over Havet paa én Dag i ganske stille Veir, uden nogen Sø; og derfor faldt det mig aldrig ind at telegrafere; men en anden Gang skal jeg gjøre det, naar du er saa dullet.

Jeg fik igaar Mammas Brev med Jens's indlagte; og da jeg ogsaa blev ræd, at Guttene ikke skulde være forsigtige nok under Influenzaen, telegraferede jeg igaar og fik just nu Svar: Jens Øjenbetændelse, dog meget bedre: alt vel.

Det var jo godt; men skulde Øienbetændelsen sætte sig fast og blive langvarig, faar vi sende Mamma ind til Kristiania og gjøre ham god efter Bøchmanns Methode.

Siden hverken du eller Mamma nævner noget, maa jeg tro, at du er færdig med Influenza'n; jeg behøver vel ikke

at minde dig om, hvor du maa være overmaade forsigtig for ikke at falde i nogen „Krise“. Nu kommer jeg snart hjem igjen, og nu er det snart forbi med Vinteren, saa er der slet ikke saa kjedeligt hjemme, og du maa ikke tro, her ser Bitten jilt ud.

Nu maa du leve godt og være frisk og glad, naar jeg kommer hjem igjen.

Din hengivne Pappa.

Aarre
Juni 1890.

Kjæreste Baby! jeg savner dig saa skrækkeligt. Du maa snart komme hjem igjen; for jeg kan slet ikke stelle den galne uden dig. Nu haaber vi, at du er hos Bjørnson; og jeg vilde ønske, at du fandt dig rigtig vel der. Husk paa, at om du en enkelt Dag kan længte og føle dig ensom blandt Fremmede, saa erdette Savn forbigaaende og intet andet end en gavnlig Motion, hvorved Kjærligheden til Hjemmet holder sig frisk og stærk. Og bevar fremfor alt en munter Mine, saa langt du kan. Du maa hilse alle i Huset fra os. Bjørnson, Fruen og Gamle-Fruen og de Unge.

Idag reiser Mamma en Tur til Byen, forat se til Huset og danse Française med alle sine Sypiger. Else og jeg skal holde Hus alene. Hun er ualmindelig vild og bondsk. Tørklæde i Snip paa Hovedet og lange Skjørter, brun paa Næsen, og i et evigt Jag snart med Tare-Kjør og snart med de rigtige. Folkene her er saa snille, at alt gaar i Fred og Enighed, selv Elevine synes at befinde sig vel. Du skal ikke bryde dig om, at den sidste Aftale lød paa, at du ikke skulde komme hjem, saalænge vi var her. Faar du altfor megen Lyst, saa ved du, at du kan komme, naar du bare selv vil, og velkommen skal du altid være.

Din hengivne Pappa.

Aarre
d. 30. Juni 1890.

Kjæreste Bebert! — siden jeg skrev forleden Dag, har vi faaet dit Brev, hvori dutaler om Penge. Jeg sender dig derfor idag 10 Kroner, og naar du behøver flere, maa du bare sige til! Ellers er her ikke andet at melde, end at vi lever godt, og at jeg arbeider. Jeg haaber, du har hørt Bjørnson le over mine Jæderbreve i Dagbladet?

Spis — min Sjæl! alt, hvad du kan; det gjør jeg ogsaa.

Sig fru Karoline, at Busten *Buste* af Kielland modelleret af Krøyer, som Bjørnson skulde have i Present. er under Arbeide, og at jeg idag skal huske at spørge efter den, naar jeg skriver til Kjøbenhavn.

Men hvor er det Glas — kan du spørge om —, som blev lovet mig? et Glas var det! — et Drikke-Glas! — ikke noget Speil, som du væver om — Din inderlige Pap!

Aarre
d. 11. Juli 1890.

Kjære Baby! — jeg skriver nogle Ord bare, forat du kan vide, vi er ilive. Igaar kom Mamma fra Byen og medbragte Katten i en Sæk og Randi Gude. Dette foraarsagede nogen Ufred i vor fredelige Tilværelse, idet Katten forsvandt paa Loftet, og Else og Randi tilbragte5

Natten med Leg og Snak i den store Seng. Jeg var sort og nedstemt - du ved saadan med de længste Kielland-Suk. Idag er jeg bedre. Katten er kommen i Løen, og jeg tror ikke, Gabriel har seet den endnu.

Klokken 1 skal jeg reise op til Bryne og hente Guttene, saa blir alt godt; men jeg skulde havt dig om Halsen.

Du maa endelig ikke blive utækkelig. Har du hørt noget, om Lundes har faaet mit Portræt? — svar! hils dem, hvergang du ser dem.

Med Hensyn til Penge, maa du skrive, saasnart du ikke har fler. Men hvad du skal gjøre med Reisen til Hamar, som B. B. betalte for dig, det har jeg vanskelig for at svare dig paa. Muligt synes han, du er som Gjæst Medlem

af hans Husstand og følger med i den; du maatte i ethvert Tilfælde sige i høi Grad: Tak for Turen. Men du kan jo prøve for Exempel næste Gang der indtræffer noget lignende at sige til ham: Men var det ikke rimeligt, at jeg selv betaler saadanne Ting som Reiseudgifter? jeg har jo Penge, saa faar du se, hvorledes det optages. Men du behøver ganske sikkert ikke at have nogen Be-6

kymring i denne Henseende; der lægges ingen Vægt paa sligt hos B. B. Men sig bare til, naar du er færdig med de 10, saa skal du faa nye.

Jeg synes bestandig, I har Regnveir; det maa være behageligt i saadan en Grøft af en Fjeld-Dal. Her har vi omløbendes Nordenvind fra alle Kanter med Solskin og Regn, Varme og isende Kulde om Aftenen. Torvglo i Ovnen og tykke Dyner.

Vil du sige til alle paa Gaarden en for en følgende: Et stort Vinglas er ikke til at forundre sig over. ejheller til Skam for Glasmagazinets Expedition; men det er til at drikke af; vil du bare sige dem det fra mig; der er maaske ikke en, som forstaar den bitre Stikpillen; men lad den alligevel komme i alle Ører og Hørerør; muligens vil det henimod Juletider gaa op for en af dem, hvad der ligger skjult i denne tilsyneladende harmløse Bemærkning. Hører du nogen mukke om en Buste, saa sig venligt men bestemt: „der er stor Forskjel paa en Buste og et Vinglas" og jeg gad vide, hvem der vil sige noget imod det.

Nu skal jeg afsted efter Jens og Alexander.Naar vi nu alle blir samlet, vil vi savne dig svært. Vær nu frisk og fornøiet og snil Pige og lad mig saa høre, hvad Tid du vil komme hjem igjen. Hilsen fra Mamma og Else og

Din hengivne Pappa.

Aarre d. 26. Juli 1890.

Se saa! Kjære Baby! nu synes vi alle, det kunde være nok! Nu maa du snart se til at pille vestover. Jeg sender dig 20 Kroner idag. forat du kan udrede dine Udgifter paa Stedet og reise ned til Christiania, saa vil Onkel Tycho besørge dig videre.

Det er ikke Meningen, at du maa komme og strax; men vi syntes alle, det vilde være jilt at have dig herude sammen med Guttene nogle Dage. Vi flytter neppe til Byen, før de er reist c. den 22 August. Vi lever her somoftest i Sol og megen Herlighed; men vi ser mørke Skyer i Øst, hvilket Gabriel tror betegner Regnveir i Gausdal.

Du er altsaa fri under et vist Tryk, og du maa vei gjøre som du selv har Lyst til.8

Vi længter alle elter dig; og du skal være den Velkomne naarsomhelst. Hils Huset fra os.

Alle hilser; de kjører Høi.

Din hengivne Pappa.

Aarre d. 27. Juli 1890.

Kjære Baby! — jeg er ræd, du gaar hver Dag, naar Postvæsken kommer, og spørger: var der ikke noget til mig? - og naar der saa ikke er noget, bliver du mer og mer skuffet, indtil du tilsidst synes, du er helt forladt af dine Egne, og at vi er nogle Forældre af Sten uden Hjerte, uden Pen ja uden Blæk!

Det maa lille Bosse ikke tro, for vi tænker paa dig hver Dag og savner dig; men jeg for min Del synes helst, det er Mamma, som maa svare paa dine Breve, siden jeg har Guttene og saa meget andet. Imidlertid bad hun mig, at jeg idag vilde skrive for hende, fordi hun skulde skrive til Kitty og lufte alle Seng-klærene paa Gabriels Gjærde. Her er nu liden Nordenvind og klar Sol en rigtig Sol, ikke saadan en gammel Torvglo som den i Snaus-9

dal. Vi lever enigen og samdrægtigen herude; og jeg er ikke fuldt saa sint som i Byen; det er bare, naar de ærter mig for galt!!

Else er hele Dagen ude og i evigt Arbeide. Hun deltager efter Evne i alle Gaardens Arbeider, — men desuden har hun en hel Fantasi-Gaard for sig og sin Veninde Soffi en yngre Søster af Gardia Boletta og paa den Gaard har

hun alt muligt: Tarekjør, Lam, Grisunger, Huse, Kalve, Vandfald, Torvmyr og en syg Moder, som hun reiser paa Besøg til, samt en liden Baas med Halm, hvor hun og Soffi danser, naar der er Bal. Hun gaar til Jos-Houg efter Smalen, og paa Stranden, forat sprede Taren; hun følger Gabriel til Vig og ror ombord i Fartøier, eller hun følger lange Maren og melker Pattaren og Melia og Dua. Hun spiser forfærdeligt, er brun og rund med et Bondetørklæde stramt knyttet under Hagen med en Knude og lange Ender, som hvert Øieblik maa trækkes til. Sproget begynder at fordærves og hendes Væsen bliver bondsk: men Legemet trives og det er det vigtigste husk paa det og læg godt i dig!

Vi har ikke endnu hørt Udfaldet af Boddes Examen for det Skriftlige; men jeg haaber dog,10

han klarer sig. Jeg synes ikke, der stod noget i dit sidste Brev om Mødet med Alexander og Jens, havde I det ikke jilt sammen? Om 14 Dage venter vi dem endelig hjem.

Du lever vei godt og er snil Pige? Skriv nu snart igjen til os og hils alle de gode Mennesker, hvor du er. Ser du Lundes, saa hils dem hver Gang især Fruen.

Mamma og Else hilser; jeg ogsaa.

Din hengivne Pappa.

Hils ogsaa de Unge og den unge Moder; og spørg den unge Fader, hvor Faen der blir af Glasset?

Aarre d. 2. August 1890.

Kjære Pefert! du er sød Pige, som skriver saa ofte; men tænker du slet ikke paa at komme selv? Nu maa vi begynde at tænke alvorligen paa den Sag.

Har du ikke faaet en Sending med 20 Kr. efter de første 10?

Her lever vi godt og har rigtig noksaa pent

Pefert Pefert-Kat Pefi Kjælenavne opfundet af I. P. Jaeohsen, som var Kiellands gode Ven de Aar han hoede i Kjøbenhavn og l'dg. var Barn.11

Veir. Boddes Geburtsdag festligholdt vi efter bedste Evne; Ove Gude var her; men igaar maatte han reise, forat give Plads for Onkel Tycho, som nu er her paa et 14 Dages Besøg.

Imorgen paa Jens's Dag vil alle undtagen Else og jeg reise til Byen til Middag paa Ledaal, velbekomme!

Guttene kan umuligt skrive siger de; og Else er ogsaa svært optaget med Kjør og Gaards-stel; hun har faaet dit Brev og var stolt og henrykt; men om hun svarer ?

Hvergang du faar Brev fra mig, maa du holde et Helvedes Hus med det Glasset. Sig, at nu kommer snart Busten og tar dem! Skulde du komme til at slaa noget istykker, saa hils fra mig, at du har Ordre til at knuse alt, indtil Glasset kommer.

Mamma bad mig skrive denne Gang og hilse fra hende. Hun lever udmærket godt og er i godt Humør. Vi blir vist her paa Aarre næsten lige til vi reiser til Kjøbenhavn, og det blir ikke før ude i October; thi jeg vil ikke reise fra Jacob Broders Sølvbryllup den 1 5 Oct.

Hils B. B. og Fruen og alle de andre fra os begge.

Din hengivne Pappa.Batoum d. 9. Mai 1891

Kjære Baby! Tag dit Kort og find Batum inderst i det østligste af det sorte Hav; der sidder jeg. Her er endelig idag bleven rigtig hedt; men en hel Uge er gaaet med kold Taage og Graavejr. Foran mig har jeg den lille nye By med Trær mellem Husene og en ganske naiv Strand som paa Jæderen, her er ingen Kai eller Brygge; men mangfoldige Skibe, som alle skal have Petroleum; alt dreier sig her om Petroleum, den lugter over hele Byen og flyder ovenpaa Vandet i Havnen. Jeg sidder under Solseilet paa Dækket og ser indover høie snedække Fjelde, som jeg kalder

Kielland reiste V'aaren I8H1 paa en Middelhavstur med et dansk Lasteskib Hensigten med Reisen var nærmest en Afmagringskur, men Resultaterne var ikke glimrende. Tværtimod.13

for Kaukasien. Igaar var jeg iland med en mystisk svensk Dame og kjørte en vild Kjøretur over Stok og Sten over Bækker og Sumper; og imorgen skal vi alle en Tur ind i Bjergene med nogle her boende Danske. Jeg er nu ombord paa „Omsk", hvor der er en udmærket jild Kaptein, en gammel Konsul, som reiser for sin Brystsyge og den mystiske svenske Dame, som jeg næste Gang skal skrive til Mamma om. Jeg har stor Kahyt for mig selv midtskibs og lever aldeles som en Engel; et deiligt graasprængt Skjæg bedækker min Hage, som er spids og udmagret.

Nu er jeg ved Reisens fjerneste Punkt, og fra nu af nærmer jeg mig atter Hjemmet; det bliver en lang Tid længer end beregnet, saa jeg kommer vist ikke til Norge før i Slutten af Juni.

Jeg er vis paa, at du er snil og sød og at du tænker lidt paa mig imellem. Nu begynder jeg at længes efter Eder. Skriv snart igjen og hav det godt.

Din hengivne Pappa.14

Stavanger d. 31. August 1891.

Kjære Baby! vi fik Telegram igaar, at Reisen var vei overstaaet, og glade var vi. Jeg havde lidt ond Samvittighed, at jeg saaledes slåp Eder ud i det fæle Veir; men saa tænkte jeg paa alt det Klus og Tidsspilde og Forargelse, som jeg selv har seet og oplevet her hjemme i Familien, hvor der skulde dulles og tales saa længe, før nogen Reise kom istand, at alle Mennesker var ude af Humør, de Reisende halvdøde af Angst og modstridende Raad og de Efterlevende brækkefærdige af Snak og Rørelse. Det er bedre at vænne sig til faste Beslutninger; og jeg synes, at baade Gerd og du var meget tapre, saa længe jeg saa Jer. Var ellers Reisen morsom og Selskabet elskværdigt?

Fra Mamma skulde jeg hilse og sige, at dine efterglemte Nat-Linneder skulde blive sendte paa Fredag tilligemed andre glemte Smaating.

Ellers kan du vei vide, her er ikke noget at fortælle herifra, og jeg skrev bare, forat du kunde have et Ord hjemmefra til at begynde

Udg. og en Veninde Frk. Gerd Drewsen reiste sammen til Kjoben havn efter et Sommerophold i Stavanger. Udg. skulde da bo et Aar i Kjøbenhavn i Huset hos en Grosserer Hansen tor at gaa paa Skole.15

med. Vær nu snil, hold dig i Tømme og giv Taal; du bliver tidsnok voxen og gammel.

Beate og Else hilser og Guttene skriver, vi maa hilse dig og Gerd, ja hils hende fra os alle.

Imorgen reiser jeg til Aarre! Hils Hr. og Fru Hansen fra os.

Din hengivne Pappa.

Stavanger Søndag d. 20. September 1891.

Kjære søde Baby! jeg savner dig hver eneste Dag og spørger mig selv, hvorfor jeg lod dig reise! Det var altsammen saa forud bestemt af Mamma og dig, at jeg ikke vandt over at stritte imod. Havde det været til Konfirmation, (som jeg forresten helst ser, du undgaar); men havde du villet konfirmeres, saa vilde jeg, du skulde være ude af mit Hus, Nu, naar det bare gjælder denne Hønse-Skolen, synes jeg, det er saa forunderligt af mig selv, at jeg saaledes vil undvære dig et helt Aar. Guttene kan jeg bedre undvære, der er for mig saa megen Ængstelse med dem saa nær indpaa; Else er et Olster; men du

At aistre: at mase, plage.16

var mig saa nødvendig hver Dag, skjønt nu i Ferien havde vi jo mindre sammen ; men i det daglige Liv, naar det gaar jævnt, da savner jeg dig saa uhyre.

Jeg behøver ikke at sende dig Formaninger; du ved, hvad du maa passe dig for, og du maa aldrig glemme, at du bærer et Navn, som ikke maa plettes. Ellers tænker jeg, du i din Omgang med Menneskene vil være fin og sikker

og ikke for overmodig og voxen.

Vi lever mere med denne Vinter end nogensinde før. Jeg har nemlig paataget mig at indøve nogle Dilettanter, som vil spille Komedie. Vi har Prøver her i Storstuen, og du ved der følger altid Selskabelighed med sligt.

Naar du behøver Penge Kjære! saa skriv bare paa et halvt Ark:

Modtaget.....Kroner.

Kjøbenhavn Datum.

Beate Kielland

Til Gyldendalske Boghandel.

Dette Halvark gaar du ind til Hegel med og leverer det til den blide Larsen (om Efter-17

middagen efter 4 er aldrig Hegel der), saa faar du saa mange Penge, som du forlanger, og det er den eneste og letteste Maade; du behøver ikke at genere dig og ikke at knibe saa forfærdeligt.

Idag er det Søndag. Vi skal have Fiskepudding med russiske Erter, Vildænder med Syltetøi og min Yndlings-ret: Ris med Tydebær. Vi kunde ingen Gjæster faa, hvorfor jeg bad gamle Onkel Pitter, som jeg nu venter i Gangen hvert Øieblik. Af dine Portraiter har Kitty faaet 1, Guttene 1, og jeg 1 foran mig paa Blækhuset. Jeg synes ikke, du er skabagtig, om du end er paa den yderste Rand vogt dig for det!

Mamma og Else hilser og kysser dig; og ligervis

din gamle Pappa'

Hils Hansens fra os.

Stavanger d. 13. Novbr. 1891.

Kjære Baby! Tak for dit lange Brev. Jeg maa svare dig i al Korthed, da jeg er meget optaget af andet.

2 Kiellands Breve ti! hans Dalter.18

Dette andet har ikke noget med Oftedals store Skandale, den er vi færdige med; men siden du sist hørte fra os, har jeg taget en Beslutning, som kan blive afgjørende for Livet. Jeg har — som du ved altid Pengesorg, og dette Forfatteri er ligesom Emilies Hjertebanken: snart staar det stille, snart slaar det atter. Mange Gange har jeg tænkt at søge en fast Stilling, før jeg blir for gammel. Og nu er her et ypperligt Embede i Stavanger med let og pynteligt Arbeide og en Gage paa 5-6 000 Kroner, det har den velklingende Titel: Borgermester med Uniform, Kaarde og trekantet Hat he? hvad siger du til det?

Dette Embede søger jeg; men det er meget uvist, om jeg faar det; derfor maa du tie, til du ser noget i Aviserne eller faar ordentlig Besked fra mig. Hvis jeg fik det, vilde jeg føie en stor Lettelse, men ogsaa en pinlig Nedstigning fra den vilde Høg til den tamme Hane.

Du maa gjerne melde dig ind i Skøiteklub-ben; Penge hos Hegel.

I dette Øieblik meldte Telegrafen fra Christiania, at Kielland søger Embedet som Borgermester i Stavanger, — altsaa ved du det ogsaa, før du faar dette.19

Nu kommer altsaa nogle spændte og kjedelige Uger for os alle; megen Ondskab og gammelt Fiendskab mod mig vil nu bryde op igjen; og hvis jeg ikke faar Posten, vil jeg være meget ulykkelig.

Lad os altsaa haabe; jeg har ikke saa liden Chance.

Mamma og Else hilser; skriv snart igjen og hils vore Venner.

Din hengivne

Alexander L. Kielland.

Stavanger d. 26. Novbr. 1891.

Kjære lille Pefi! jeg savner dig hver Dag, og naar vi mødes igjen, vil vi ikke skilles mer. Jeg lever meget tomt og kjedeligt i denne Tid; thi den Spænding, man uvilkaarligt gaar i, gjør det umuligt at tænke paa noget andet. Jeg gruer og har gruet frygtelig for at faa dette Embede, og dog tilstaar jeg, at det vilde slaa mig meget ned, om jeg nu ikke fik det. Mine Fiender har atter forhaanet mig saa længe, og selv mine Venner viser saa liden Tillid, at jeg nu trænger dette Embede som en Opreisning.20

Dernæst ogsaa i økonomisk Henseende: det maa jo ende galt kan du forstaa at leve hele Livet paa det løse og altid leve godt i Haab og Letsind. Jeg har med Møie solgt min herlige Frihed og gjort mig fortrolig med den Tanke, at det er min Pligt mod Kone og Børn at gaa i Embede.

Og hvad nu selve Embedet angaar, saa kan det ikke være finere og behageligere. Jeg kan reise til Aarre og lade Kontoristen styre, og jeg kan hvis jeg vil gjøre megen Nytte for Byen. 1 Løn har jeg mellem 4 og 5 000 Kr. Hvis jeg nu faar det, saa tager vi en Indgang fra Hønsegaarden i Spisestuen, og saa faar jeg til Kontor Spisestuen og Cabi-nettet. hvor vi nu ligger; Dagligstuen bliver Spisestue, og det lille gule Værelse med Rødstuen bliver altsaa Mammas Værelser med Storstuen til Selskabs. Jeg har været nødt til at prøve, om virkelig mit Parti vil give mig en Haandsrækning; og jeg har derfor sat alt i Bevægelse, paakaldt alle mine Venners Bistand og „søgt" med en saadan Energi, at alle maa have forstaaet, at jeg tiltrænger Embedet forat leve.

Naturligvis faar vi det jilt, om vi blir Borger-21

mester; naar jeg tjener noget ved Siden som Forfatter, kan vi godt reise for Ex. til Kjøbenhavn eller Christiania en Vinter med et nyt Theater-Stykke? — og saa have dette herlige Hus at vende tilbage til. Skal det ikke blive jilt? — jeg vilde ønske, at du havde været her i denne Tid; men hold nu godt ud; den Længsel i Ungdommen, som føles saa bitter, er sund og styrkende for Kjærligheden.

Se Tiden gaar fort til Vaaren, sid ikke og hæng over Savnet; men lev og arbeid og hold dig munter, saa er du hjemme, før du ved Ord af det.

Mamma sender Hilsen og Kys; hun havde ikke Tid idag til at skrive; Else ligervis!

Ingrid og Signe ere i Besøg hos os!

Var ikke dette et langt Brev?

Din hengivne Pappa.

Stavanger LiHe-Jul-Aften.

Kjære Baby! et Par Ord i en Fart til Glædelig Jul! Nu er vi komne saa langt! nu gaar det fremover til Vaar og Hjemreise. Jeg vil22

haabe, du slaar dig til Ro og morer dig godt i Julen der, hvor du er.

For os bliver det ikke nogen særdeles Jul. Her er saa mange Syge paa alle Kanter. Onkel Aksels kommer kanske imorgen: men vi skal hverken have Presenter eller Juletræ. Og saasnart Jul er over, skal vi til med at omkalfatre Huset for Borgermesterens Kontor. Mamma skal låve min røde Stue om til Dagligstue, saa her blir vist et uhyre Rhod! saa du kan trøste dig med, at denne Jul bliver ikke stort at træge paa. Guttene kom igaar; den ene længer end den anden. Alle hilser dig en glædelig Jul; vi skal drikke din Skaal imorgen i ægte Jule-Punch; og næste Gang skal du drikke med !

Mamma er saa svært træt efter Influenzaen; men jeg er ganske paafode. 1ste Januar begynder jeg som Borgermester, hvortil jeg glæder mig meget. Alle Mennesker er nu saa fornøjede og enige om, at jeg netop burde have det Embede.

Glædelig Jul! og Tak for det gamle Aar; vær nu glad og munter og sid ikke og længt. Hils Hansens og alle vore gode Venner. En god Jule-Kys fra Din hengivne Pappa.23

Stavanger d. 30. Dec. 91.

Kjære lille Pefi! Mamma og jeg ere komne til den Slutning, at vi bør give dig fuld Tilladelse og Frihed til at komme hjem strax, eller naar du vil. Du kan da bare hæve Penge hos Hegel og bede Carsten eller Schei-bel finde et direkte Skib og følge dig ombord og telegrafere, saa er du velkommen her, naar du bare vil. Jeg lægger indeni et Brev til Hansens, som du kan have liggende hos dig, indtil din Beslutning er fattet; og vælger du saa at reise hjem, kan dette Brev lette dig Forklaringen overfor Hansens. Du maa gjerne læse Brevet.

Aarsagen til, at vi saaledes uopfordret aabner dig Udsigten til at vende hjem tidligere end paatænkt, er den, at vi tror, du taaler ikke Længselen i Forbindelse med Blegfeber. Du maa aldeles ikke gaa og fortære din Ungdom og dit glade Sind; har vi gjort en Feil ved at slippe dig saa tidligt ud, saa lad os alle have Forstand til at stanse itide og atter tage dig hjem, til du bliver stærkere og fastere i Kjødet. Jeg behøver ikke at sige dig, at du her hjemme ikke skal møde andet end Tak24

og Glæde, fordi vi har dig igjen, og jeg paalægger dig at tænke nøie over og ikke af nogen Pligtfølelse eller Skole-Kjærlighed at lade dig forlede til længer at prøve, hvad du ikke kan udholde uden Skade paa Sindet eller paa Legemet. Altsaa være du hjertelig indbudt og velkommen, naarsomhelst du selv vil.

Tænk ogsaa over, om denne Udsigt til naarsomhelst at reise, kunde virke som et Afløb for Længselen: om den kunde hjælpe dig fremover de lysere Maaneder, som kommer; thi du ved, det kan være jilt at komme tilende med sit Forsæt. Men lad dog hellerikke dette Hensyn lægge Baand paa dig, om du synes, du har best af at reise; vi paalægger dig paa det indstændigste at komme strax, hvis du vedblivende føier dit Sind saart og dit Legeme svagt.

Hermed kjære Pefi! beder vi dig betænke vor store Kjærlighed til dig, for hvilken intet andet Hensyn existerer end Ønsket om, at du maa have det godt og være lykkelig.

Din hengivne Mamma og Pappa.1. Januar 1892.

Kjære Pefi! jeg har saa piskende travelt som Borgermester, at jeg næsten ikke faar Tid til at tænke paa dig - end sige skrive. Imidlertid faar jeg aldrig Tid til at glemme dig, for alle Danmarks ledige Penne beskrive dine Tilstande, dine Fornemmelser, Længsler og blege Febre.

Reis dig op som en norsk Pige, og ryst mig alt det danske Kladderi af dig. Er du i Havsnød? - eller gaar du hikkende paa Gravens Rand — faldera?

Vaagn op og slaa paa dine Strænge, nu blir det Vaar. Skidt paa Mønster-Skolen! — læs det, du har Lyst til og bliv bare ikke saadan en aaben Danske, gjennem hvem Alverdens nysgjerrige Deltagelse har Lov til at vandre ud og ind.'26

Tænk saa ikke stadig paa den Hjemkomst — ellers slikker du Farven af den, saa den blir halvt opsuet, før du faar den. Men klip som jeg gjør, naar jeg vil sove, - klip hver Tanke, som vil føre til Hjemve, klip den over strax. Naar Øiet og Tanken vil ud af Bogen, saa tag dig strax sammen og sig høit: nu klipper vi! klip! klip! og læs saa alt, hvad du kan, saa skal du se, du sovner strax! for det gjør jeg; jeg sover indtil i Formandskabet.

En glimrende Borgermester er jeg bleven og du skal se, jeg faar nok Uniform.

Lad nu dit — fra din Fader nedarvede -gode og ukuelige Humør rette dig op — ikke i Hop og Skøi; men i en glad Frejdighed for alt det Gode, som er faldet i din Lod, for al den Kjærlighed, du møder overalt, og taknemmelig for saa meget, (da) vil du med Lethed overvinde dine smaa Sorger og Prøvelser.

Hilsen fra Else, som skriver, Mamma, som syr og Pappa, som skriver.

Stavanger d. 10. Febr. 1892.

Kjære Baby! det er længe siden, jeg skrev — kjender jeg — til dig; eller ogsaa27

er det alle mine nye Pligter, som gjør, at jeg nu næsten føier det som noget uvant at tale med dig. Vi har faaet Fru

Hansens Brev, som jo var ganske rimeligt, og jeg har selv bestandig tænkt dig hjemme til Forsommeren ; om Examen synes jeg ikke, du behøver at bryde dig. At komme hjem nu, hvilket selvfølgeligt staar dig aabent med fuld Velkommen og glade Ansigter uden Skygge — det maa du altid huske! Men du ved, hvad jeg har sagt: bedre var, om du satte dit Forehavende helt igjennem og ikke vendte tilbage som en, der ikke kunde fuldføre sit Forsæt, husk hvor modig du var!

Vi er naturligvis enige om, at du nu bør forlade Hansens for ikke at lægge noget Baand paa deres Reiseplaner; men det haster vei ikke saa stærkt, at vi strax maa tage en Beslutning? — eller er der noget andet iveien ? i Forholdet mellem Eder? — eller ellers?

Hvis der altsaa ikke er Tale om nogen øjeblikkelig Flytning, tænker vi paa at foreslaa for dig at forblive til — lad os sige Juni paa Skolen. Men naar vi da hver paa sin Kant overveier dette, maa du først afgjøre og svare os, om du vil sætte Pris paa at blive der en28

3-4 Maaneder længer, eller om du vil komme strax umiddelbart fra Hansens. Herom har jeg ogsaa bedet Fru Hansen udtale sig.

Men blev du altsaa, var det Stedet, som det gjalt om. Jeg vil strax bede dig ikke at henvende dig til Fru Louise, for hun vilde i sin Iver strax slænge sig selv paa Gaden og sætte Huset paa Ende og foranstalte en hel Udklækning af Bekymringer.

Men vi har tænkt paa et godt Raad fra Fru Feilberg, hvis store Hengivenhed vi har havt saa mange Beviser paa, og hvis rolige Anstand og gode Dømmekraft vilde være det mest betryggende for os ved Valget af Opholdssted for dig. Mamma vil skrive derom til hende, naar vi har faaet dit Svar og Fru Hansens paa mit Brev.

Lidt har vi tænkt paa en Pension i Grønningen Toldbodgade 28, hvor Synnøve Berner er; men det blev for voxent for dig.

Derimod havde Mamma den lyse Ide, at dine Skole-Frøkner muligens kunde finde Udvej? — om du kunde faa bo hos dem? Betalingen kjender jeg kun for ovennævnte Pension, hvor Frøken Berner betaler 70 - syvti Kr. — pr. Maaned, idet hun deler Værelse

L29

med en Frk. Brambani. Imidlertid greier I nok det med Pengene, hvis de gode Damer ellers kunde aabne dig et Asyl, hvorved vi vilde føie os fuldstændig betryggede. Kunde du underhaanden tale med Fru Feilberg (hvis du da ønsker at blive), saa er jeg vis paa, at Fruen gjerne aabnede de første Underhandlinger med Kromanden og Mynsteret. Men sæt nu ikke hele Danmark i Bevægelse med Raad og Riss og Rolp.

Og lad os snart høre din Beslutning.

Alle lever godt og hilser.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 23. Febr. 1892.

Kjære Baby! — du maa nok nu være betænkt paa at flytte fra Hansens med det første. Ikke fordi jeg tror, de vil saa gjerne af med dig strax; men naar først en saadan Flytning er bestemt saa er det ligesaagodt, at det gaar fort. Derfor vil jeg indstændig bede dig, at du er rigtig sød og snil med Hansens i den

Kromanden og Mynsteret: Skolelærerinderne i Kjøbenhavn hed Frk. Rohmann og Frk. Munster. risse: at fly ud og ind ad Dørene.

rolpe: at tøve, vrøvle. Stavanger-udtryk30

siste Tid, saa der ikke skal falde nogen Skygge over Skilsmissen.

Jeg tror, du i denne Tid har udviklet dig altfor hurtigt, og hurtigere end nogen samvittighedsfuld daglig Overordnet vilde finde tilraadelig. At du ikke var den lille lysegrønne Konfirmand, som Hansens kanske

forestillede sig, det kunde jeg nok tænke; men jeg kan ikke tilbageholde min Beklagelse over, at jeg saa tidligt slåp dig ud til Forkjælelse og Dyrkelse hos de beundrings-syge Danske; da er som opdragende Moment — den „norske Ubehagelighed mod hinanden" langt at foretrække i dine Aar.

Fru Hansen kom ikke til at forkjæle dig, hvad jeg frygtede; men der var saa mange andre, som gjorde det, at en let forklarlig Skinsyge kan være opkommet i hende. Overfor denne Følelse burde du efter al Evne aa ja! jeg ved oprigtig tait ikke, hvad der er at gjøre ved Skinsygen.

Dermed ere mine Formaninger tilende.

Du faar ikke bo i Pension med galne norske Piger; men hos Skolemadamerne, hvis de vil have dig, eller et Sted i Nærheden, som Fru Feilberg maatte finde og billige;31

og jeg beder dig kjære Pefi! at du i den resterende Tid vil være alvorlig, arbeide ordentlig og ikke forsluge dig i din grønne Alder paa al den Hjerte-Bevægelse, som hører Ungdommen til, naar den er sundt modnet; men som er en Pest for din Alder.

Hvor kan jeg vide, hvem der skal have Fotografier af dig? Nu er jeg alene med mit Kontor og savner en kvindelig Haand i Huset. Else er ikke rigtig efter mit Hoved; hun har en Tone, som bringer Borgermesteren til at fare sammen.

Hils nu Hansens og tak for Gratulationen til den 18de og vær rigtig snil paa Slutten; og hav det godt; men vær igjen lidt mere Skolepige og lidt mindre Dame og vær fremforalt forsigtig og retirée, naar du nu først skal færdes mellem voxne, og kom endelig snart hjem.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 11. Marts 1892.

Kjære Baby! Borgermesteren har saa uhyre travelt, at han i al Hast maa svare paa dit Andragende: Jens eller Bodde kan ikke faa32

reise til Kjøbenhavn i Paasken; dertil har vi paa ingen Maade Raad, og det vilde distrahere dem altfor meget under deres siste Læsning.

Om Mamma kunde besøge dig, var derimod ikke umuligt: skjønt jeg aldrig har tænkt mig, at hun skulde være saalænge hjemmefra som til Paaske. Men hvis du virkelig til Trods for dine 16 norske Vintre er blevet et saadant dansk Fløde-Nuss, er det vei best, Mamma kommer og lægger dig i Bomuld og sender Klatten hjem igjen. Jeg skal i den Anledning tilskrive hende, men saa maa du ikke knække af paa Midten af Længsel som en Sukker-Kavring.

Jeg synes ikke, du bruger for mange Penge; du maa leve anstændigt og unde dig de Fornøjelser, som passer for os — for vore Vaner mere end for vor Pung; og betænk allerede tidligt, at vi af vort Blod ere svært uskikkede til at samle og bevare, til at knibe og undvære. For at holde os paa de Høider af det dannede Samfund, hvor vi hører til, maa man have en økonomisk Rygrad, -- eller lade som man har en —, et Kunstykke, som din Fader hidtil har udført med megen Anstrængelse.33

Farvel for denne Gang Kjæreste Pefi! og Lykke med dine sexten Aar; du har altid været snil og sød og det vil du forblive —; jeg glæder mig til at faa dig igjen.

Din Pappa.

Stavanger d. 25. April 1892.

Kjæreste Pefi 1 Vær dog ikke saa skrækkelig sint paa mig; jeg skrev dog nogle Ord forleden paa Elses Brev. Men jeg har saa travelt med at være Borgermester, at jeg faar ikke Tid til noget. Det syntes mig fornuftigt, hvad Rosenhof sagde om din Stemme; især var det godt sagt, at den er let!

Du maa derfor gjerne tage en fornuftig Sang-Undervisning; og bed saa Lærerinden specielt lære dig, hvorledes

du skal behandle din Stemme i disse alleryngste Tider, hvor du skal være i Stavanger uden Anledning til at aabne Tænderne til andet end Mad.

Jeg er — som du kanske ser paa Skriften saa søvnig og træt, skjønt det er midt paa Dagen. Det kommer af det stillesiddende Liv siger Lægen; og jeg burde nok til Carls-bad, hvis jeg havde Raad.

3 Kiellands Breve til hans Datter.34

Du maa fremdeles hilse dine Lærerinder fra os begge; jeg skal nok snart skrive.

Nu lider det godt mod Vaaren, snart har vi Første Mai, og du kommer vei ikke saa sent som sist? — jeg sovner; men dette kjedelige Brev tør jeg ikke sende.

(Her kan man af Skriften se, at Kielland er faldet i Søvn.)

Saa søvnig blev jeg i Formiddags og ikke er det bedre nu.

Her er forresten ikke andet at fortælle end, at jeg længter efter dig og Guttene. Kommer ikke Gerd med? Jeg vil ikke endnu begynde at skrive derom til Fru Drewsen, thi jeg ved, hvor hurtigt Driv-Is og andre Naturforhindringer kan ophobe sig om hendes Planer. Men jeg vil vente tilslut og ikke give hende Tid til Bekymringernes Opfindsomhed.

Nu blir Haven stellet saa fint, Huset nymalet og alting tegner til en jild Sommer.

Ja Kjære Baby! - et kjedsommeligere Brev har jeg aldrig skrevet! jeg føler det selv; men du maa bare le; en anden Gang skal jeg være mere aandrig!

Din egen Pappa.Efter Opholdet i Kjøbenhavn var Udg. hjemme i Stavanger et Par Aar med korte Afbrydelser.

Bergen d. 9. Mai 1893.

Kjære Pefi! Tak for dit Brev, som var mig til megen Beroligelse. Du er en sød Pige og vi blir nok fornøiede med hinanden med Tiden. Tag nu lidt mere Vare paa dig selv og glæd dig ved Ungdommen uden at paatage dig Forpligtelser. Kjære! Pligtdansene faar du tidsnok træde, naar du helst vilde sidde i Fred. Vær derfor ikke dum i Ungdommen og giv ikke mere fra dig, end at du til enhver Tid kan nyde den korte gyldne Frihed, som - mellem os sagt er det eneste rigtig jille ved Livet. Behæng dig36

ikke med den taabelige Klods om Benet, som Ungdommen kalder for Trofasthed; men tænk, at Alvoret kommer tidsnok i den Ting. Og fremfor alt: gjør, hvad du kan for at se Elskov som den fjerne og endelige Lykke og bid ikke i det umodne Æble for saa blir hele Livet surt og mat og rigt paa Skuffelser.

Den gamle Vismand, som du har til Fader, kommer nu snart hjem, for atter at overtage de besværlige Pligter! du har vei levet et vildt og syndefuldt Liv! mon du og Bodden kunde betroes at bo alene i Huset nogle Dage, mens Mamma og jeg reiste til Aarre? — jeg gruer saa jeg skjælver ved den blotte Tanke.

Din hengivne Pappa

Fredag d. 11. August

Kjære Baby! du er indbuden til Brandes ved Helsingør og skal faa reise Fredag Morgen den 18de.

Du kommer altsaa til Byen Onsdag med Kitty Hansen og ligger der hos dem sig, at du er buden af Fredrik; Torsdag kommer Mamma til Byen og pakker dig ind og Fredag Morgen reiser du.37

Der er hare det iveien, at du ikke faar se nogen af os andre, før du drager bort; men vi sees vei til Jul ialfald. Jeg skal forresten skrive til dig og Bodden ogsaa; men nu har jeg saadan Hast.

Brandes's bliver rigtignok kun til September paa Landet; men jeg tænkte mig, om du kunde besøge Drewsens en liden Tid og saa komme hjem udpaa Høsten.

Her ligger Reisepenge færdige til dig og en ny Portemonnaie; og jeg skal skrive til Hegel, at du dernede kan hæve, hvad du behøver.

Nu maa du være glad og snil og have det godt; jeg skal forfatte nogle Morgen- og Aften-Tanker for dig, som du kan have under Hovedpuden. Det bliver nok lidt ondt ikke at sees, før du reiser, især for Bodden, som kanske skal saa langt bort; men det kan nu ikke være anderledes, og engang maa man jo skilles, forat sees glade igjen med Tiden.

Bed Antoinette komme til Aarre alligevel, hvis hun har Lyst; hun skal faa ligge i Farbror Lars's Kammer. Hils Kitty og Tak hende fra os, fordi hun har været saa snil mod dig.

Din hengivne Pappa.38

Aarre d. 28. August 1893.

Kjære Baby! vi har netop faaet dit Brev, som var os alle til megen Glæde og Beroligelse. Jeg synes, du var fornuftig, som gik med til Kjøbenhavn og heldig, som overalt traf gode Venner. Ja, de er snille — de Danske! det var vei en Fryd at komme i den lette og ubekymrede Luft. Her hjemme i Norge falder alting tungere og besværligere.

Imorgen reiser vi alle til Byen. Og om en Uges Tid reiser Jens til Christiania. Bodde kommer vei afsted engang i September, naar vi faar ham færdigt udrustet. Her er over os alle en Stemning som foran en stor Forandring. Det bliver tror jeg — godt for os alle at betænke os hver paa sin Kant og komme til Klarhed over, hvor nøie vi igrunden hører sammen, og føie, at i Længden er der intet og ingen, som kan erstatte Samholdet mellem os alle. Det bliver vei Bodden, som længst kommer til at være ude; men han er modig og sød og snil, saa jeg tænker, han vil klare sig godt. Naar vi da igjen savner hinanden og længter, skal det blive godt at mødes igjen, og jeg tror, at eftersom I kommer over den „farlige Over-39

gangsalder," vil vi finde Ro og Tilfredshed i hinanden og faa Bugt med den megen Misforstaaelse, som har plaget os.

Hils Brandes's og alle gode Venner og vogt dig for at falde nogen til Besvær. Jeg skriver idag til Hegel, hvor du ogsaa maa gjøre Visit.

Lad os snart høre igjen fra dig og vær snil og fornuftig Pige.

Din hengivne Pappa.

A. L. K.

Stavanger d. 7. Septemb. 1893.

Kjære Baby! fra Brandes hører jeg, at du allerede maa reise hjem omkring den 15de. Det var leit, at du ikke kom tidligere afsted herfra, siden det nu blev saa kort; og jeg er bange for, at du ikke har havt nogen Tid til at komme i Ro, men vender tilbage i den samme Stemning, hvori du reiste. Der er imidlertid ikke noget at gjøre ved den Ting; og jeg maa paa det indstændigste bede dig for din egen og for vor Skyld om ikke ved nogen Mangel paa Delicatesse overfor vore Venner at forraade, hvor gjerne du tog imod en Invitation til at forblive i Danmark. Den40

Tanke, Mamma havde, at du kunde lære at stemme Pianoer, var ikke saa daarlig. Har du spurgt nogen om det? det skulde du gjøre; muligens lod det sig lære i Bergen ; og jeg er nu fuldt ud kommen til den Overbevisning, at du — og ikke mindre Guttene - - nu maa tage alvorligt fat paa at arbeide, ellers gaar det galt med Eder alle.

Naar du derfor nu kommer hjem, maa vi være enige om, at et Arbeide maa findes for dig — saaledes som du selv saa ofte har slaaet paa; nu er jeg ganske enig, og vi faar spekulere sammen.

Derved - haaber jeg — vil du ikke grue saa meget for Hjemkomsten som jeg frygter, du nu gjør. Den lystige og slængevorne Ungdom kan nu passende være forbi, og Livet bestaar i ganske andre Ting. Naar du faar tænkt dig om og kommer til at holde af os igjen, vil du atter finde en varigere Lykke end i de øde og usunde Elskovs-Fantasterier eller de endnu dummere Drømme ä la Nitouche.

Jeg ved ikke om denne Danmarks-Reise har gjort dig godt eller ondt; du har hellerikke skrevet til os; men jeg kan dog ikke tro andet, end at saa meget som vi holder af41

hinanden maa det lykkes at gjenfinde de Følelser, som duer mere end en forslugen Ungdoms grænseløse Appetit efter alt paa en Gang.

Lad mig nu høre, hvad Tid du kommer og hils Brandes — jeg skal snart skrive til ham Fruen og alle gode Venner. Velkommen tilbage; jeg har savnet dig saa meget og jeg venter, at vi igjen skal have det jilt og godt, naar disse Overgange ere passerede. Mamma hilser og Else - kom frisk og opkvikket hjem, saa skal vi nok faa det godt.

Din hengivne Pappa.Udg. opholder sig Vinteren 95 96 i Kristiania for at synge med Lammers.

Stavanger d. 7. October 1895.

Kjære Baby! Tak for alle dine Breve, vi roser dig hver Dag, fordi du er saa flink til at skrive. Og jeg vilde skrevet til dig idag, selv om der ikke var kommet dit Brev, hvori du melder om Operationen.

Det var igrunden bedre end en lang Catarh, men det gjorde vist ondt - din Stakkel! Du var vei flink og sad stille, for det skal være farligt med den Brændingen i Halsen naar de træffer galt.

Ellers glæder det mig, at alle er snille mod dig, og at du kan finde dig tilrette i Pensionen. Alt vil blive anderledes og komme mere i Ro, naar du faar Lov til at synge; for jeg43

kan nok tænke mig, at du er ganske forvirret nu af alt det, som vælter ind paa dig, efterat du nu saa længe har levet uden særlig spændende Begivenheder. Alene den Ting at blive brændt i Halsen kan jo være nok til at gjøre nerveus. Derfor vil jeg formane dig til at sætte dig ned og hvile og ikke tillade, at altfor mange Indtryk overvælder dig fra Begyndelsen ; for da kunde du let komme til at blive saaledes som du ved i den forpiskede danske Stil, hvor de render afsted og har saa grueligt travelt. Husk paa, at du har ingen Hast; du skal gaa langsomt tilværks og holde paa Kræfterne. Du ved, saadanne Slingser af unge Piger, som maa holdes oppe med Jernpiller, de kommer ingen Vej; tag det med Ro og spis Bif og drik 01 og tænk altid paa, at du har Tiden for dig. Du vil derfor ikke arbeide mindre — det ved jeg —, naar du først slipper til; men ogsaa deri maa du holde Maade og ikke tænke dig, at de store Resultater kunne frembringes ved forceret Jagen. Husk paa de 7 Aar, du skal lære i og giv dig smukt Tid; og tænk paa mig, naar du mærker, at Skjørterne slaar dig om Benene, og Sølen fyger efter dig om Hjørnerne.44

Ja Tante Dagmar vil du blive glad i. Jeg har altid seet med Sorg paa, at ingen af Jer Rørn fik nogen ret Kjærlighed til mine Søskende, som dog er saa sjeldne Mennesker. Lad mig nu se, at du kan udvide dit lille Smør-Sten-Hjerte og blive rigtig lykkelig i Følelsen af at høre hjemme mellem os. Dine Visitter faar du tage, eftersom du faar Tid og Lyst, spring bare ikke! og hils fra os herhjemme.

Jeg skrev til Tante Kitty, om hun vil komme herind imorgen til sin egen Geburtsdag. Det var min Mening endelig at reise et Par Dage til Haar, men saa blev jeg stævn t — du ved, vi talte saa ofte om de fortærendes Stemmesedlerne! — nu skal vi til med dem igjen!

Ellers gaar alt som før. Vi tre lever ensomt og jeg savner dig uhyre. Men jeg er glad alligevel, at du er kommen ivej og kan faa bruge dine Evner og jeg er ikke det mindste bange for, at du gjør Dumheder, det forsikrer jeg, men du ved ogsaa selv, at du maa være særligt forsigtig og klog. Mamma og Else hilser alt, hvad de kan. Hils Jens, jeg skriver ogsaa til ham. Lad os snart igjen høre fra dig. Farvel saalænge og hav det godt.

Din hengivne Pappa.45

Stavanger d. 25. October 1895.

Kjære Baby! — du er kommen saa langt fra mig, og jeg havde nu vænnet mig til at have dig og alle dine smaa og store Sorger saa lige indpaa mig; men mest savner jeg dig selv i Huset. Vi har faaet dit siste Brev, og du har det godt; men jeg synes, du er dalet noget i Humøret. Det kan ikke være anderledes. Din Debut har været besværlig

med den gale Hals; men jeg stoler paa din Energi og din Ukuelighed. Bodden er nu hjemme, lang og tynd og bleg, Jeg synes nu ikke, han er saa pen: men Mamma og Bodde har fundet ud, at jeg er jaloux. Andre - hører jeg, synes, han er knusende.

Indvendig er han snil og sød, og jeg er naturligvis en Engel som altid!

Igaar var vi i Kvartet hos Fredrik; vi spillede naturligvis glimrende og roste os frygteligt selv. Dermed ere Begivenhederne udtømte. Tante Kitty bor paa Sølyst og hvirvler uformodet gjennem Husets 3 Etager med Rammer, Kass;r, Poser, Pakker og Telegrammer. Hun er ligesaa snil i Midten som hun er skarp i Kanterne.46

Det gjorde mig ondt, at du og Jens ikke fik se Onkel Jacob Lange; det kan vei ikke nytte al prøve igjen. Jeg skriver til ham idag; og hvis du da skulde faa noget Bud fra ham, maa 1 gaa derhen. Jeg vilde saa gjerne, du skulde se nogen af min Moders Brødre.

Hilsen fra os alle til dig og Jens, og vær min egen søde Pefi.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 1. November 1895.

Kjære Baby! jeg sender dig herved dine første 60 Kroner; hvis jeg mod al Formodning faar bedre Raad udover Maaneden, skal du faa 10 til, saaat du kan betale Onkel Tycho tilbage. Naar du faar Doktorens Regning, maa du sige mig til, ligesom du idetheletaget maa melde til mig privat, naar du er i Nød, saa kjender du den aldrig Svigtende!

Jeg har idag faaet dit Brev — Tak! af 29de f. M., hvori du melder, at du nu skal faa prøve at synge; du kan vide, hvor meget vi ønsker, at du skal blive en god Synger, for du har Stemme, men du wil ikke!

Den aldrig Svigtende: En gammel Portemonnaie, som fulgte Kielland lige til hans Død.47

Du maa hilse Lammers og Frue paa det bedste fra os.

Statsraad Lange har skrevet mig til et Slags rørende Afskedsbrev. Han siger, at han en Dag vil sende Bud efter Eder til en Middag, d a er han i Almindelig lettest. Se endelig til, at I kan komme, hvis I faar Bud; bedst var det, om du gik derhen og aftalte med Tante. Jeg lægger megen Vægt paa, at I faar se ham, førend han dør; baade han og Tante er af vore allerbeste Venner.

Her er ogsaa Frost; men klart og deiligt Veir med Sne paa Fjeldene. Vinter-Saisonen er endnu ikke i Fart, men Forlystelsernes Hvirvel begyndte dog igaar med Kvartef hos Lange og imorgen skal vi spille Kort hos Andreas.

Hils Brandes og Frue og sig dem, at vi ikke noksom kan takke for Deres Elskværdighed mod vore. Idag er Mamma kreutz-fidel, for der staar 3 Fruentimmer paa Stilladser og Kasser og vasker Loftet i Kjøkkenet! en munter Ide med salt Fisk og opvarmede Ærter. Alle hilser.

Din Pappa.48

Stavanger d. 9. Novbr. 1895.

Kjære Baby! --nu synes jeg rigtig Synd i dig; jeg skulde gjerne ville have dig paa Knærene i den store Stol, forat trøste dig, saa tung som du var. Nu var netop Else paa din Plads, for hun maatte ned fra sit Værelse og græde over en fuld Mand paa Gaden, som de stod og lo af, og det var enda, mens hun skulde skrive tysk Stil.

Mamma og jeg er blevne enige om, at vi ikke længer fortæller til nogen om al denne Brændingen, for saa kommer der saamegen kjedelig Beklagelse. Men nu vil jeg rigtig haabe, det maa have Ende med den Klusse-Professoren ! Jeg har hele Tiden troet, han brændte med Elektricitet; men saa hører jeg, han er ikke længer kommen end til Helvedes-sten ! — det kan gamle Lange ogsaa! Sikken en Professor!

Paa Mandag skal jeg endelig faa reise et Par Dage til Haar og være i Fred og Ensomhed. Naar jeg nu bare maatte faa Storm og Uveir. Det var godt, du kom til Onkel Jacob. Imorgen - Søndag - haaber jeg altsaa, at du er der med Jens.49

Hils Dagmar og alle gode Venner. Kitty . er her og hilser. Mamma og Else endnu mere til dig og Jensemand.

Din hengivne Pappa.

God Bedring! og glæd dig til næste Bal. Livet er langt i Begyndelsen.

Stavanger d. 30. November 1895.

Kjæreste Pefert! — vi glædede os høit over dit siste Brev: at du kan synge! for du kan vei vide, at jeg havde lavet det saaledes til, at nu var du ophrændt og færdig, hvorfor Sangen var opgivet og en Dame vilde lære dig at spille! - - jeg har mange Forskrækkelser og et næsten tilsvarende Antal glædelige Overraskelser; paa den Maade holder man en vis Spænding vedlige i sit Livs Monotoni! Og netop i denne Tid synes alt at gaa saa godt. Bodden er en Helt. Du og Jens haaber jeg faar det jilt sammen til Julen, saa nu synes mig alting lidt lettere, saa let var jeg, at jeg forleden Dag skrev noget igjen forfattede, forstaar du. Det var rigtignok ikke andet end en ganske ubetydelig Skitse om-

4 — Kiellands Breve til hans Dalter.50

kring Napoleon det kunde du vei begribe? men det var jilt alligevel. Jeg gav den til Eilif P., af hvem jeg har faaet et temmeligt stort Maleri, som er det smukkeste, jeg har; bare Sand og Sø.

Jeg sender dig herved 50 Kr. og i al Hemmelighed 10 til, fordi jeg husker, at du laante 20 hos Tycho og bare fik 10 forrige Maaned til Afbetaling. Du maa sende mig Besked om Doctorens Regning. Idetheletaget tænker jeg mange Gange paa, om du har det meget penibelt med Penge? — du lever mellem saa mange, der har god Raad, føler du dig trykket? du skal huske paa, at du arbeider hæderligen, og at det ikke er din Skyld, om vi ikke længer har det rigeligt; saa haaber jeg, at Ungdom og et let Sind kommer gjennem meget, som for surere og mere beregnende vilde forstyrre Ligevægten. Hold Hovedet høit min Pige! vi er de, vi er, alligevel! Hils alle de gode Venner, som er saa snille mod dig Brandes's, Langes, Lammers's — der er saa mange. Jeg maa slutte, fordi her er Kontor. Hils Jensemand. Mamma hilser og Else.

Din hengivne Pappa.51

Stavanger d. 1. Dec. 1895.

Kjære Baby! jeg gjorde som du sagde og skrev et pent Brev til Doctoren, som jeg endog paa dit Ansvar kaldte for Professor, saa skal jeg sende Pengene snart, men netop nu har jeg dem ikke. Saa kan Manden ialfald se, at du har givet Besked, og at vi ere ham forbundne.

Men er du nu ogsaa ganske klar i Halsen? det skulde være jilt, om du blev rigtig flink; og ialfald er det allerede nu jilt at høre, hvor ivrig du er. Jeg tænker, Lammers vil faa Glæde af din Flid ialfald. Men jeg synes, de snakkede om, at der maatte læres i 5 eller var det 7 Aar? — det tror jeg aldeles ikke, du behøver he? Jeg kan ikke sidde her og skrive hver Dag til dig dit lille Skit!

Din P.

Stavanger d. 21. December 1895.

Kjære Baby! — det er saa længe siden, jeg skrev til dig og saa længe siden, du skrev til mig directe. Det maa du ikke holde opmed, for jeg savner dig saa ofte, ja næsten altid. Du har det vei godt til Sjæl og Legeme?

en god Samvittigheds Pagt og en enorm Appetit?

Til Jul blir her tomt efter dig og Jens; men alligevel synes jeg, vi alle ere lykkeligere iaar end paa lange Tider. Presenter er det daarligt med; men det gjør ikke noget; Kassen, vi sendte, faar være Present. Jeg har netop skrevet til Jens og fortalt det lidet, her er at fortælle. Til dig vilde jeg bare ogsaa sende dette Julebrev med Hilsen fra Mamma og Else og sige dig Tak for dette dit glimrende Aar og en glædelig Jul, som du har fortjent. Hils Jens og alle gode Venner.

Din hengivne Pappa.

Læs videre!

Jeg havde netop sluttet, da dit Brev af 18de kom ind; og jeg maatte tage mig en liden Grædetur. Jeg skal straks skrive til Fru Brandes, det er bare saa ubegribeligt, at det ikke før er faldet os ind. Dine Presenter skal jeg tage Vare paa, og de skal komme hemmeligt frem. Hav det det nu rigtig jilt og lad os høre fra Eder. Mamma og Else kom nu53

hjem til Frokost med Gjenstande for Gnav. Alle hilser! dig og Jensemand! I skulle blive betænkte og mindede!

Din A. L. K.

Stavanger d. 31. December 1895.

Kjære Baby! kun et par Ord paa Aarets siste Dag med Tak til dig for dette Aar og fordi du lever og er frisk og snil. Hils Jensemand og sig det samme til ham. Her er dine Maanedspenge — netop 50 og ingen extra! du kan vide, her er en ganske særegen Knibe-Hvirvel i disse Dage.

Iaften kommer ikke den gamle Spøgefugl Onkel Petter. Imorgen stort Selskab hos Fredrik Hansen.

Ellers Intet andet, end at vi har det godt, bedre end ved mange Aarsskifter før. Lev nu lykkeligt næste Aar — beggeto! pas paa Eders Hjerter, Eders Nyrer og Eders saakaldte Samvittigheder! Mamma og Else hilser Glædeligt Nytaar og mange Tak for det gamle.

Eders hengivne Pap.Stavanger d. 25. Januar 1896.

Kjære Pefi! kun et par Ord for at takke og rose dig for din fornuftige Opfattelse af mit lange Afgrunds-Brev. Det var netop saaledes ment.

Jeg kan jo ikke sige nei til en Decoration, naar jeg nu først er Embedsmand. Der er ikke mere at sige om den Ting; du kan vide, det kryber i mig; tnen saa mener jeg, at istedetfor at skjælde mig ud først, kunde de have decoreret mig for 10 Aar siden; at de først nu forstaar, er dog ikke min Skam. Kan du finde nogen Trøst heri? — jeg kan ikke.

Er ikke Jens fornøiet? — Bodde er glad tiltrods for sine „demokratiske Anskuelser"! Else og især Mamma er smilende. Bed Jens55

endelig skrive. Vi glæder os over, at I har det jilt sammen.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 31. Januar 1896.

Kjære Baby! — hermed dine 50.

Jeg har hverken Tid eller Humør idag; her er travlt, Regn og Storm, og en Tur, Fred. Hansen og jeg skulde havt til Haar, gik overstyr af de fortrædeligste Grunde. Men lad ingen Skygge falde over dig, hvis du er i godt Humør, som jeg haaber; men vær glad og fornøiet, for det er igrunden vi ogsaa, det er bare, naar jeg faar disse Sinnes-Anfaldene!! — saa du, hvor sint jeg var? Hils Jensemand! Mamma ligger idag; hun har Gigt i Lemmerne; men hun er saa svært snil mod mig; jeg kan byldre saa meget jeg vil, og det forsømmer jeg ikke.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 11. Februar 189ti.

Kjære Baby! - Tak for dit lille muntre Brev. Du skal ikke være bedrøvet — og det56

er du forresten hellerikke! - over at maatte henvende dig til den aldrig svigtende; men du er en Tomling, som ikke siger Beløbet. Er du i en svimlende Afgrund paa 100 Kroner, saa maa baade den aldrig Svigtende og jeg selv læne os til Muren, ligesom Maler Hansens Haner, naar de skulde gale. Men kan du linde dig med 10—20 - - ja hen opad circus som en fem og tyve, se saa faar vi tale med Hansen ved Maanedsskiftet - eller maa du have Hjælpen strax? Svar herpaa med omgaaende eller med telegrafisk Andragende til Magistraten.

Kontoret begynder; jeg maa slutte; syng og vær glad. Paa Tirsdag er jeg 47 Aar; mine Svibler er gode. Mamma er frisk efter en lang og stræng Influenza. Else do. Alle hilser. Hils Jens!

Din hengivne Pappa.

Vend om!!

Efterat jeg havde lagt dette vellykkede Brev i Convolut, kom jeg tilfældigvis til at læse dit Tatl om igjen, og da opdagede jeg, at der staar: en Extra-Tikrone! — ja se det er strax noget andet; du er altsaa ikke nogen Tumling; og du trænger Beløbet strax, — altsaa behøver

Tatl: Snak, Vrøvl.57

du ikke at telegrafere til Magistraten. Lær nu heraf, at du læser de Breve, du faar, omhyggeligt og ikke giver dig til at svare, før du har seet, hvad der staar. Her er de 10!

Din Pap.

Stavanger d. 12. Marts 1896.

Kjære Baby! - jeg sender ikke Penge, fordi jeg har saa travelt; men du skal faa, om ikke før saa ved næste Maaned.

Inat døde gamle Onkel Peter. Han blev syg igaar Eftermiddag og sovnede ind om Aftenen uden at vaagne mere. Han slåp saaledes sit Livs Rædsel: at falde levende i Kvindernes Hænder! Som det nu ser ud, vil Mamma arve c. 10,000 Kr. — kanske lidt mere. Du kan vide, hvilken Lettelse det er for os; men du maa ogsaa tro, at vi ere ham taknemlige; det maa du og Jensemand ogsaa være. Snil var han, og at vi nu skal hjælpes over de værste Pinagtigheder med hans møjsommelige Sparepenge, maa vi bestandig velsigne ham for.

Mamma og Else hilser dig og Jensemand.

Ligesaa jeg .

din Pappa.58

Stavanger d. 31. Marts 1896.

Kjære Baby! — her har du dine 50 for Maaneden; og dertil 50 fra Mamma til Kjole og dertil 5 fra mig i Overmodighed og 5 til Jens, fordi han er en fattig o.s.v., som aldrig skriver. Her er saa travelt i Contoret idag, at jeg bare maa slutte med de beste Paaskehilsener. Bodden lever godt og vi er alle glade. Hils gode Venner og Jensemand fra os alle.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 24. Marts 1896.

Kjære Pefi! — jeg har faaet to Breve fra dig, men Jens, han er en Hedning!

Her har du 20 Kroner til din Gjæld og 10 Kroner til Jens, fordi han er en fattig Ca-valler o.s.v. Det er en Levning af Penge, jeg fik til at betale Regninger med.

Her er stor Glæde i Huset og en ny Tone, som jeg netop skrev til Bodden var lig den gamle Tone. De siste Tiders pinagtige Ti-Øre-Klang er med et Slag forsvundet; og59

Mamma løber henrykt i Skiftesamlinger med store Planer og et frit Syn paa Livet! Else og jeg kalder hende for Madam Arveschou og behandler hende med udsøgt Agtelse, og jeg selv ser mig i Speilet og bukker for Hr. Solventen. Endnu engang har den gamle Mr. Micawber seiret med sit Visdomsord: some-thing must turn up! og den aldrig Svigtende svulmer af Sundhed som aldrig tilforn!

Du maa sammenkalde Jensemand til dette Brev og I maa tømme et eller andet paa denne glædelige Forandring i Huset, men ve! ve Eder, om I heraf tage Anledning til at ødsle, svindle og hentrille F.ders Penge i Ørkesløshed og Vellyster! O! maatte netop denne uventede Hjælp være Eder og os alle et Pin-gerfeg o. s. v.

Mamma og Else hilser straalende; Bodden er vei tilfreds i Egersund; han gaar med høi Hat om Aftenen efter Arbeidstid og følger Damerne paa „Udsigten". Forleden sang han og Cathrinus Middelthon paa en Bazar med Klærene knappede bagpaa! Egersund var bevæget. Hils Jensemand.

Din hengivne Pappa.60

Stavanger d. 13. April 1896.

Kjære Baby! Reisen er bestemt, og jeg har en rasende Reisefeber med Frygt paa alle Kanter og Ængstelse midt i Glæden. Nu maa du og Jensemand være snille og have det godt, mens vi er borte og ikke finde paa noget galt eller dumt; saasnart vi er tilbage, skal I faa Bud om at komme hjem - antagelig i den første Halvdel af Juni. Skulde nogen komme i heftig Pengenød, gaar det an at skrive til Hansen.

Breve til os addresseres best til Gyldendalske Boghandel og I maa endelig skrive.

Jeg siger ikke Farvel endnu, da jeg vist skriver en Gang til; hils Jens og andre.

Din Pappa.

Kjøbenhavn d. 24. April 1896.

Kjære Baby! nu er vi her - vei fornøjede mellem gode Venner, men desværre adskilte, hvilket er meget besværligt især om Aftenen. Der er ogsaa kommen en Skjævhed i vore Planer derved, at B. B., som vi helst61

vilde besøgt i Tyskland, han kommer hertil omkring den 8de Mai paa sin Hjemreise. Vi ved endnu ikke, hvorledes vi steller os, og Mamma og jeg faar igrunden næsten ikke tait sammen hele Dagen. Men bortseet fra dette, er det herligt at være ude igjen, og dertil kom, at vi traf Tycho her, hvilket har været det jilleste af det hele. Vi skal tilbringe denne Dag sammen og saa reiser han iovermorgen.

Vi vil opsøge dine gamle Forbindelser: Patent-Hansen og Lærerinderne.

Griegs Concert med det Berliner Orchester igaar var glimrende. Men jeg venter mig endnu mere Glæde af Opholdet her, naar Folk faar gloet af sig, og jeg kan føie mig mere hjemlig og uforstyrret. De første Dage ere gaaede lidt broget ikke minst derved, at Mamma og jeg ikke kan mødes uden en halv Dags Reise og om Aftenen maa søge hver sin Sporvogn ; Mødesteder, Aftaler, Hvirvler!

Du husker Kjøbenhavn, naar det regner med Vindflager tidligt paa Vaaren; før det grønnes; saaledes er her netop nu paa Nippet til at blive rigtig overstrømmende deiligt! Det venter vi paa, og da vil vi kjøre med Rørby,62

som er henrykt, en Tur gjennem Skoven til Hegels og spise Middag som i de gamle Dage. Lev nu godt og vær fornøiet og hils Jensemand. Jeg venter med Spænding Besked fra ham om, hvorledes det bliver med hans Exercitie iaar. Jeg ved ikke om Mamma faar Tid til at skrive; hun var igaar ude med Fru Drewsen i Boutiker og morede sig brillant. Gerd var desværre tilsengs,' da vi var der, men hun skulde faa staa op. Skriv endelig til mig og glem ikke Else.

Din hengivne Pappa.

Webers Hotel, Dresden-A d. 27. Mai 1896.

Kjære Pefi! hvad var det for et sørgeligt Brev om at grave sig ned i Jorden? — det er der altid Tid til!

Imidlertid ville vi leve og leve saaledes, at vi har Ære og Glæde deraf.

Kan du ikke i din Sang og i dine gode Omgivelser og i os finde Midtpunktet, ud af hvilket du indser og føler, at samtidig som man ved Besked om alt det lurvede, saa er det dog en Verden, som ikke egentlig kommer63

os ved ? Kan du ikke se, at det, som du tror er Medfølelse og Forpligtelse, i Bunden ikke er andet end en hemmelig Trang til at stige ned og søle sig med det lavere, — en Trang, som du desværre har; men som du absolut maa kjæmpe imod med al den bedre Kraft, som er i dig.

Vi lever i en Skjønhed og Lykke, som er saa høit over det Snavs, som trykker dig, at jeg ligesom ikke for Alvor

kan tænke mig, at du er saa langt nede som du skriver. Men lad mig bede dig holde Hovedet høit — ikke stivt og dumt, men høit som den ædle, der vil gaa sin Vei tvers over den snavsede Gade uden at føre andet end Renheden med sig i Livet.

Tag dig sammen til Glæde og lad de Døde begrave deres Døde.

Vi reiser imorgen til Prag. Du ved ikke, hvor Mamma og jeg forandrer os til det bedre paa denne Reise.

Det skal ogsaa komme Eder tilgode, og du skal se, hvor meget af det, du nu søler med, vil falde af dig som uvedkommende Apelsin-skal, naar du holder ud og holder Hovedet høit paa den rette Maade.64

Den 9de Juni er vi hjemme, kom da saa fort som muligt, og alt skal blive saa glimrende, at du faar Mod og Lyst til igjen at tage fat.

Mamma hilser og jeg

Din egen Pappa.

Hotel Grüner Baum Herrnskretzchen d. 29. Mai.

Kjære Pefi! strax efterat jeg havde skrevet et Brev til dig i Webers Hotel i Dresden, et Brev, som jeg vil haabe bare gjorde dig godt — det var ialfald Meningen! da jeg havde lukket det, bragte Portieren mig et nyt fra dig, hvori der slet ikke længer var Tale om at grave sig ned i Jorden og ikke komme op igjen! Vi reiste derfor beroligede afsted paa Dampskib opad Elben. Vi sad paa Dækket i en uhyre Varme og spiste Steg med Compot og Rhinskvin i Is-Spand! - du kan tro, vi frydede os og lo over denne store Forandring med Pin-fanterne!

Saa kom vi hertil en liden Landsby mellem Fjeldene i sachsisk Schweitz: og her stansede vi foreløbig nogle Dage, hvorved hele vor Reiseplan er forandret, saaat vi først65

kommer hjem til Stavanger den 19 istedetfor den 9de juni.

Dette er jo forresten ligegyldigt for alle Børnene undtagen for Else; men hun er midt i Examen, saa det er kanske bedst, vi ikke kommer og forstyrrer hende. Jens er først færdig den 20, saa da er vi hjemme, og du — hvad Tid kommer du din Rholpe-skoltl - Mamma kom nu ned klædt og færdig; vi vil gaa op i et Fjeld jeg tror ikke det bliver meget høit; men vi har det uhyre jilt og Mamma hilser dig paa det allervarmeste og jeg ligesaa — din egen Pappa I

Udg. opholdt sig tilligemed sin Moder i Rom Vinteren 96 97.

Stavanger d. 15. October 1896.

Kjære Baby! nu er det snart en Maaned, siden 1 reiste, og jeg begynder saa smaat at glemme dig. Du var saa lidet glad, da du drog, at jeg havde ganske ondt af dig. Men nu har du det vei godt? du maa have det godt, det kan ikke være anderledes i den evige Stad. Naar jeg tænker paa, at du, naar

5 Kiellands Breve til hans Daner,66

du læser dette, kan gaa med dette selvsamme Papir i Haanden lige hen i Peterskirken og se op under Kuppelen!

Fra Ross har jeg modtaget en Hilsen, hvori han beklager, at han først om nogen Tid kommer til Rom; men at han da vil tage sig af Eder. Jeg forudser, at han vil være dig til Opmuntring og Mamma til Støtte. Wilh. Krag kommer vist ogsaa, efter hvad jeg har læst; kanske omsuser han dig allerede med en mystisk Hvisken i Benpiberne.

Jeg har endnu ikke hørt saa meget fra Eder, at jeg rigtig kan danne mig en Forestilling om, hvorledes 1 lever; men jeg kan ikke tvivle paa, at Italien med 20 Aar maa være berusende og permimsrende. Jeg har foran mig dit skjævmundede Portræt, som nu er det eneste, jeg husker af dig, og jeg tænker paa, om du ikke skulde være saa heldig at komme i Hænderne paa en virkelig fin Friseur efter Kristiania-Opstablingen. Naar du bliver fin og glat igjen, maa du sende mig et Fotografi eller Olietryk.

For mig skal du ingen Bekymring have; jeg trives udmærket i min Ensomhed, og naar jeg undertiden nok tænker,

det kunde være67

løie at have dig paa de ydre Ben, saa glæder jeg mig dog mer over, at du er paa en jil Plads og at jeg kan faa gaa og ronse med mig selv.

Drewsens er til stor Glæde kan jeg vide; men det overraskede mig lidt, at I vilde bo paa en Maade sammen. Men det er jo saa, hver har sine Værelser, og Maaltiderne tage I vei omtrent paa samme Sted.

Nu betalte jeg netop 10 Kroner til Frøken Christiansen for dig Din Sattan !

Vil du hilse Gerd og formane hende til at blomstre op. Det maa være en liden munter Koloni, naar I drager ud ; og jeg er vis paa. at i Løbet af Vinteren faar I mange Bekjendte. Vogt dig for Udlændinge, det er altid forklædte Opvartere.

Hils Fru Drewsen, Hulkekrukken og Drengene, og sig til Mamma, at jeg vil skrive et pent Brev imorgen.

Lad mig snart igjen høre fra dig, at jeg ikke ganske glemmer dig bort og væk og ud af Minde! --- men endnu kan jeg nok huske, at jeg er lidt glad i dig — saadan 5' 'a Tomme.

Din hengivne Pappa.68

Stavanger d. 7. November 189(3.

Kjære Baby! isandhed du maa have det noksaa jilt, siden du saa lange Tider kan glemme din ensomme gamle Fader! og det var mig en Lettelse at se. Jeg tænkte det nok; du skal se, naar I engang skal forlade Rom, saa vil det føies, som om I føres tilbage til Slagterbænken. Og siden vi nu ved, at Lammers staar rede til at tage dig igjen, saa synes jeg, Livet maa se taaleligt ud for dig dit Rholp! men jeg savner dig meget i Huset; nu er her bare en Katunge, som beliver Stuerne.

Det glæder mig ogsaa, at Mamma kommer sig saa godt.

Her er krud-grusomt for alle at være, hvis det kan glæde dig, og jeg tror sletikke, der er videre jilt i Christiania denne Vinter. Jens maa læse, og alle dine unge Tilbedere har faaet Mæslinger, saa du har ingenting at træge paa; naar du saa tilmed har Krags lange Benpiber raslende omkring dig, saa har du det ganske hjemligt midt i det fremmede. Og det fremmede maa jo være deiligt; tag dig nu for at se og læse meget. Alle, som har været69

længe i Rom, bringer noget med sig for Livet selv en vis Mand som uden for sin Videnskab er temmeligt tør, - han har Rom som en lærepenge for alle sine Dage, der har han modtaget sine faa men stærke Indtryk af Historien, Kunsten og Skjønheden, og til dem vender han tilbage i sine beste Timer. Lad mig se, du nyder Livet og faar luftet ud lidt af det Liv i Christiania, som jeg altid syntes mest lignede Studenter-Rangel og Sjask.

Saa vilde jeg ogsaa ønske, at Ross kom, og at han ikke skuffede; thi jeg kan forstaa, at alle staar rede til at kaste sig over ham. Han vil kunne hjælpe dig tilrette overfor Stoffets Mangfoldighed, saaat du kan faa et sammenhængende Indtryk af Rom. Og jeg synes, du skulde læse; der er saa mange udmærkede Bøger om Rom; naar du ikke tog det altfor grundigt, vilde du have mere Glæde af Roms og Kunstens Historie end af at læse Italiensk med Gerd, for det blir bare til grammatikalske Finesser og absolut Ubrugelighed paa Gaden. Hils hende og sig fra mig, hun maa smile og runde sig af paa alle Kanter som en Smørbal og ikke falde hen i Pinder. Jeg har hende foran mig paa Skrivertøjet og dig ved Siden i en stor70

Stol et rigtig jilt Billede med et sødt Udtryk, samt det skjæve; men det maa jeg se paa ganske korte Stunder, for jeg synes saa Synd i dig, naar Munden blir staaende skjæv saa længe.

Du lille Lykkelige I som har været ved Cas-caderne i Tivoli! Du ved, jeg misunder aldrig og mindst dig og Mamma; jeg glæder mig oprigtigt og især, fordi 1 har det saa godt sammen, og at Pengene slaar saa godt til og gaar med Glæde og tilsyneladende uden Sorg og Bekymring for den Dag imorgen. Jeg holder med dig i, at du ikke vil tage Synge-lærer; det blev ikke mere end netop til at nedbryde Lammers's trofaste Stenfundament og saa begynde med Lammers igjen til Nedrivning af det letfærdige Italienske.

Else er som før, fornøiet og snil. Lad der nu ikke hengaa en Maaned igjen, før jeg hører fra dig. Hils Mamma og Fru Louise og de andre Drewsens! — Farvel søde Pefert.

Din Pappa.

Stavanger d. 18. Dec. 1896.

Kjære Pefi! — efter min Beregning skal du faa dette lille Brev Juleaften. Glædelig71

Jul — min egen Bosse! — jeg vilde ønske, du hang og slang mig om Halsen en liden Stund, saa jeg kunde faa høre, hvor lykkelig du er. Else glæder sig til Bergen. Men det blir jo en løien Jul for os alle. Du er vei den gladeste, og det under jeg dig vei. Bodden hilser og Else — alle ønsker vi dig tillykke og en Glædelig Jul og et nyt sorgfrit Aar; og tænk paa din gamle Pappa, som er saa glad i dig.

Din P.Stavanger d. 13. Januar 1897.

Kjære Baby! Tak For dit Brev af 5te, hvori du blandt andet spørger om Kaaben. Den er sendt for ca. 3 Uger siden, og jeg tænker, du har den paa nu ; hvis ikke faar du gaa til Paven og klage enten du vil over Posten eller over Kulden, han raader for alt. Men han har vei ikke givet Mamma en ny Mand? det vilde være yderst uheldigt, for nu er jeg netop saa glad i hende. Det er idag vor 30te Forlovelsesdag, og ingen af os træger, skjønt jeg kan aldrig tro, vi nogensinde har været saa fjollede som visse andre, man hører om nutildags. Jeg telegraferede til min Kjæreste imorges! men hør nu et Alvors Ord! er det ikke muligt for Fruentimmer at be-73

tænke nogensomhelst Ting: Hvorfor opgiver 1 ikke Eders nve Adresse?

Ja nu skal jeg straks begynde at læse din Kjærestes Boger, de er lykkeligvis tynde! og jeg skal saaledes balbere, kalfatre og rund-balsamere ham, at Lysten forgaar ham til at tjatte i Blækhornet se saa til, hvad I ville leve af!

Jeg var en slem Fader; men jeg skal blive en Scorpion af en Svigerfader.

Den store Elskov! Tøv! min lille Datter! den lange Elskov, det er noget andet, hils Mamma og kys hende fra mig, og vær glad og lykkelig.

Din hengivne Pappa.

Hils Ross!

Stavanger d. 25. Januar 1897.

Kjære Pefert! jeg fik naturligvis saa ond Samvittighed over mit siste Brev; jeg tænkte dig gaaende alene med et stivt Ansigt, og at du sagde til dig selv: Pappa er ikke glad i mig! — og det ved jeg, gjør dig saa ondt. Men det maa du ikke tro og aldrig tro, hvad der saa sker; jeg holder af dig i alt, men jeg74

har en ubarmhjertig Kjærlighed, naar du fjerner dig fra de gode Linier, hvor du skal gaa gaa roligt, langsomt og med et kjærligt Hjerte overfor alle Mennesker.

Søde Barn! gjør dig blid som du var, da du var liden, før du kom ud og lærte den haarde Lyst til at behage; gjør dig blød i Sindet og kjærlig mod alle — ja det er min Mening — mod Alle! Det er en rædsom Ulykke at ville lægge sin Styrke i at finde alting moabim og sit Mod i at sige det. Det er ogsaa dumt, fordi det forraader, at man ikke passer paa sig selv, men flyder paa, at de andre ere godmodige og velopdragne nok til at taale det. Hvad de forresten ogsaa kun gjør til en Tid, mens Vedkommende er ung og smuk. Siden trækker Verden sig tilbage for disse spidse Tunger, som da ikke har andre tilovers, som de kan spidde, end den eller de faa, der ere bundne ved Ægteskab og Slægt.

Men det var ikke Meningen igjen at falde hen i Formaninger. Du er udenfor nei! du er ikke udenfor min Formaning er du

moabim: Ei Ord som betyder elendigt, daarligt, udtrykker idethele Mishag og er opfundet af Udg.75

vei? men forstaa du kjære Barn! at alt, hvad jeg siger, er saa saart, hvis det synes dig haardt; men saa blødt, saa

blødt i Meningen. Vær nu vis paa det, og glad og snil og kjærlig!

Din egen Pappa.

Stavanger d. 27. Januar 1897.

Kjære Pefert-Kat! Tak for dit Brev af 20de, hvori du fortæller om Eders daglige Liv; Else og jeg har glædet os; thi ellers faar vi jo ingen Verdens Ting vide om Eder. Jeg kan beregne efter Tiden, at du i dette Øieblik er forfærdeligt sint paa mig. For du har formodentlig nu hørt fra din Forlovede, at jeg har mishandlet ham i et Brev. Det er sandt; men han havde først skrevet et, som gjorde mig sint, fordi jeg fandt, at han med altfor let Haand gik hen over det, som dog nu er det vigtigste: Økonomien.

Havde jeg kjendt Manden eller bare vidst det minste om ham! men hverken du eller Mamma synes at betænke, at I bare sender mig Bud om, at nu er du forlovet med V. Krag uden et Ord om, hvem han er. Thi76

hans literaire Stilling er dog ikke nok til Svigersøn. Ikke ved jeg, hvem han er Søn af, hans Familie, hans Alder, hans Uddannelses Art absolut Intet har I fortalt mig og spørger jeg Kitty, saa svarer hun bare, at „Vilhelm" synes om hendes Billeder. I gjør mig gal med Eders Vilhelm, som I bare hænger mig om Halsen uden et Ords Forklaring. Af Else har jeg hørt, at Planen er, at I skal bo i Christiansand, for der hører „Vilhelm" til; det har jeg faaet at vide af Else, det eneste, man har fortalt mig! Nei! aldrig i Verdens lange Tid er en Svigerfader behandlet paa en saadan Maade! og da saa Manden selv skriver, saa siger han bare, han har Ingenting; men netop derfor vil han gifte sig med min Datter! Ohola! oholiba ! kan du ikke tænke dig, at da blev jeg rasende; for op og trev min mest djævelske Pen og skræmte Sjælen ud af Livet paa Vilhelm!

Eller kanske er han ogsaa sint? ja det kunde ligne. Jer allesammen, saaledes som I sammensværger, sammenrotter, sammenbobler Eder mod mig, som sidder alene igjen i Sneen med sygt Hjerte og synger den triste Sang,/ /

som jeg sang for dig paa Malde og som afpressede selv dit Stenhjærte bitre Taarer!

Afpropot! det var Synd, om ikke Ross faar dit Billede til; hils ham venskabeligst fra mig og tak ham, fordi han er saa snil med Eder. Hos Fräulein Oppenheim har jeg altid havt saadan Lyst til at komme, efter hvad jeg har hørt om hende og hendes Kreds. Det er mig en stor Fornøjelse at vide Eder introduceret der, og du maa være glad for alle de Glæder, du har nu. Det bliver anderledes, hvis du vil gifte dig paa et Blækhus og nogle Malerier Kjære! har du aldeles ikke mere Ved igjen? kan det ikke nytte at forklare dig nogetsomhelst om det jordiske Livs Fornødenheder?

Lad mig iethvertfald høre nogle Ord, saa fornuftige som du kan præstere dem om din Forlovedes Fortid og Fremtid, saaat jeg ligesom kan føie, at jeg ikke ganske er sat udenfor det hele — som jeg pleier at sige til Mamma.

Else er frisk og fornøiet; hun fortalte, at hun corresponderer med Fantomet „Vilhelm" ! Hils Mamma! og skriv snart igjen.

Din hengivne Pappa.Stavanger d. 5. Marts 1897.

Kjære Pefert-Katte-Krag! jeg skriver

saadanne fæle Breve om Dagene, at selve Paven kunde skjælve i sin Stol, hvis jeg havde noget med ham. Men det gaar især ud over Mamma, som jeg forestiller mig grædende i Solskinnet med sine smukke Øine; og deri finder jeg et djævelsk Velbehag. Sig hende det, og at jeg imorgen vil skrive igjen til hende, saa hun kan være forberedt, nei, sig, jeg har forbedret mig: imorgen skal jeg skrive bedre; det er jo nu de siste Breve til Rom.

Ogsaa til dig vil jeg skrive med lettere Sind idag, ikke fordi noget er hændt, som kunde lyse op ; men fordi man efter Naturens Orden maa reise sig op efter længe at have ligget krum. Beklageligvis maa jeg her afbryde mit Brev, fordi man forstyrrede mig. Hvorledes jeg er tilmode imorgen, kan Ingen vide!

Den 6te Marts. Jeg fortsætter i middels Humør. Dit Brev af 26de Februar har jeg for mig, og det falder over mig,

at det nu muligens kan blive Alvor, at du virkelig gifter79

dig og ikke kommer hjem med Mamma. Jeg synes ikke, jeg kan tro det, for det kommer altfor hardus for min Begribelse. Jeg tænker alligevel, du kommer her hjem; det gaar dog ikke saa fort med de Unges Planer det begynder jeg at indse. Paa Tirsdag er det din Geburtsdag; naar du læser dette, har du alt faaet min Gratulation. Men tag den her igjen: en hjertelig Lykønskning til det nye Aar, som altsaa bliver bestemmende for hele dit Liv ; jeg ønsker dig friskt Mod, som kan holde længe ud. Jeg vilde saa gjerne vide, om du er 20 eller 21 Aar; men her er ingen i Huset, som jeg kan spørge: det kan ogsaa være det samme, du er af en passelig Alder til at gjøre Dumheder og komme vei fra det.

Af Mamma har du vei hørt, at jeg er saa fornøiet med dit Billede; hvad Tid tror du, at Ross sender det hertil? er det Pastel eller hvad er det malet med? siden der er Glas. Jeg havde naturligvis ventet dig en face med et indtagende Smil og ikke med Næsen i Veiret. Men efterhaanden har jeg forsonet mig med Overraskelsen, og nu er jeg vei fornøiet; jeg glæder mig til at se Farverne og det blaa Fløiels-Ærme. Synes du80

selv, der er noget fremmed ved Munden ved Underlæben?

Du skal hænge i Dagligstuen over den rode Chaiselongue, saaat jeg ser dig i Stuen, naar jeg kommer ind fra Contoret.

Mon du i din nye Leilighed i Christiansand har en passelig Væg til det store Maleri, du skal faa i Brudegave? - saasnart jeg fornemmer, at du virkelig er gift, sender jeg det til Christiansand.

Dette Brev gik ganske istykker paa Grund af Afbrydelser og Commissioner og Contor-Moabim. Nu er det blevet Lørdag Eftermiddag, som jeg ellers helliger Napoleon alene, jeg har endnu ikke skrevet til Mamma; og Kl. 5 skal jeg i Josephines Stiftelse med de andre Haugianere. Alt næste Søndag reiser I altsaa til Paris saavidt jeg ved. Det er saa forunderligt at have Eder flydende saaledes omkring i Europa, og selv være reduceret til en Kiosk, der modtager Efterretninger til Fordeling. Og du kan tro, de herhjemme staar sprikkefærdige af Spørgsmaal. Hvis jeg ikke havde været en saa forfærdelig Medusa-Kiosk, havde de dræbt mig med Spørgsmaal; kun med Møie har jeg holdt Liv i mig ved81

at vise mine fæleste Øine; og dem har jeg beholdt. Det er næsten bedst, om du gifter dig; thi jeg tror desværre ikke, jeg er videre behagelig at komme hjem til nu. Men siden

siden Kjære Ven! ja naar du vil! jeg er dog altid efter lidt Byldr — din egen gode

Pappa.

Stavanger d. 12. April 1897.

Kjæreste Baby! mit Hjerte er fuldt af dig, og jeg gaar med dig i Sind hver Time paa Dagen. Igaar blev du gift, og jeg sender dig og din Mand mine Hilsener og Ønsker Ønsker, som jeg synes maa hjælpe og bringe Lykke for lange Tider.

Jeg gik nogle Dage i stor Uro, efterat jeg havde telegraferet om Lysningen. Først igaar selve Bryllupsdagen kom dit Telegram. Jeg telegraferede da til de Udenbys og sendte Bud omkring i Familien her. Jeg viste ingen af Krags nærmeste at henvende mig til.

Else og jeg feirede Dagen i en underlig Stemning. Vi kjørte en Tur og spiste Middag med Champagne vi to alene. Paa Bordet

stod dit Portrait — efter Ross's Billede med 3 smaa Blomsterglas foran med Crocus og Scilla fra Haven og en Bouquet fra Fred. Hansens.

Vi holdt Tale for dig og besluttede at optage den nye fremmede Mand i vor Kjærlighed som en af vore egne, og efterhvert blev vi ganske glade, skjønt vi græd lidt mellem Retterne. Da troede vi, at du allerede var viet om

Formiddagen; men af et Brev fra Mamma idag ser jeg, at 1 først viedes Kl. 6l a altsaa netop som Else og jeg sad tilbords. Vi var jo meget ensomme; men vi vilde heller det. Vi blev enige om, at da vi Ingenting viste om, hvorledes I egentlig tilbragte Dagen, vilde vi overfor andre været saa fattige, at vi foretrak at tænke paa Eder alene og forestille os, at 1 efter alle overvundne Betænkeligheder kunde lade det staa til i Ungdom og Lykke. Og saaledes tænker jeg endnu. Jeg holder alle Bekymringer fra mig, og er glad ved at vide dig i saa gode Hænder hos en Mand, til hvis Hæderlighed og Finfølelse jeg har den allerstørste Tillid, hils ham hjerteligst fra mig.

Om Eftermiddagen igaar kom dit lille Pefert-Telegram. Ja, vær vis, du er min egen Pe-83

Fert nu som før og altid, og der kommer intet „men" bagefter, alt er godt, som det er. Jeg tænker mig nu, at 1 følger Mamma op til Rotterdam paa Torsdag, og at du faar dette Brev, naar du kommer tilbage til Paris. Jeg har jo bare Fougners Adresse; men jeg tænker nok, de besørger Brevet til dig. At I vil bo i Quartier latin, kan jeg godt forstaa; men jeg tænker nok, 1 flytter paa Landet, naar der blir rigtig fint og varmt; og det maa jeg sige saa gammel som jeg er, og saa indgroet som du ved min Foragt for Elskoven er jeg kan ikke tænke mig noget deiligere, end at være ung og forelsket et Foraar i Omegnen af Paris. Hav det nu jilt og lad Intet formørke Glæden; men slut Eder godt sammen til et Par uforfærdede Ægtefolk, der sammen vil bane Eder Vei gjennem Livet.

Jeg vil reise hen og møde Mamma i Christiansand og hjælpe hende med Tolden og Bytningen af Dampskib. Alle, som holder af dig her, ere glade, om du nok end kan tænke dig, at nogle af de Correcteste finder dette Giftermaal noget excentrisk. Men baade Maren og Else fortalte mig, at de havde truffet en af dine gamle Skoleveninder, der ligefrem straa-84

lede. Farvel saalænge du sode Barn! og skriv snart.

Din inderligt hengivne Pappa.

Dette Brev kom först til sin Bestemmelse lang Tid efter Beregningen paa Grund af gal Adresse, deraf folger nedenstaaende Brev.

Stavanger d. 22. April 1897.

Kjære Baby! det gjorde mig meget ondt idag at modtage et opskræmt Telegram fra Krag, hvori han beder om Telegram om Mammas Ankomst og om, at vi skal skrive til dig.

Kjære bliv nu ikke som L. og plag Livet af din Mand med Angster og Anfægtelser; men sæt dig lige fra Begyndelsen ind i, at nu maa det endelig være definitivt slut med Uroen, ellers faar hverken du eller nogen, som tilhører dig, Fred for Livet. Du maa nu lære at indse, hvor liden Ret den Enkelte har til at lade sine Sindsrørelser gaa ud over andre, og du maa forstaa, at du maa ikke misbruge en snil Mand med hysteriske Anfægtelser, saa han maa løbe ud sent om Aftenen og telegrafere forat faa Ro.85

Dersom du vil sige, at denne Uro har du arvet efter mig, saa svarer jeg dertil, at saaledes var jeg ingenlunde, dengang jeg var ung, og inden mine Børn havde gjort mig saa forskræmt, som jeg nu er bleven. Men hvis du, som er ung, vil begynde med Angster, saa er Livet spildt allerede i selve Begyndelsen. Og desuden! der er Forskjel paa den Angst, man nærer som ansvarshavende for Andres Skjæbne, og paa de Ængstelser, man kan fantasere sig ind i uden Nødvendighed. Livets Angst bestaar i Ansvär — i intet andet.

Mamma kom velbeholden til Christiansand lste Paaskedag om Morgenen tidligt efter en Reise, hvor snille Mennesker overalt havde hjulpet hende og uden nogen Søsyge, uden at miste noget - kort sagt straalende og ungdommelig.

Jeg havde for Sikkerheds Skyld naturligvis været i Christiansand et helt Døgn, og vi gav os til at snakke kan du vide Dag og Nat. Alt, hvad Mamma fortalte, var ligesom Maanestraaler, der har den Egenskab, at de fortærer Skyerne; og eftersom alt lysnede, blev jeg gladere og lettere, end jeg har været paa lange Tider. Vi reiste lykkelige hjem; og86

da vi kom til Gadedøren havde Mamma ikke mistet andet end én Galoche, som hun stod og stirrede efter under Karlsens Vogn, medens de skikkelige Piger, stod i Døren og ønskede Fruen Velkommen paa Vrangen.

Dagen efter dit Bryllup altsaa Mandag den 12te skrev jeg til dig under Fougners Adresse, jeg vidste jo ingen anden; har- du faaet det. saa forstaar jeg ikke, at Krag heder mig skrive; thi du er vei ikke saa gal, at du fremdeles løber og spørger hver Stund efter Brev og Post?-' Kjære! Det må du ganske vænne dig af med og huske, at nu er dit selvstændige Liv begyndt, i det skal du have dine Tanker, uden at du derfor er løst fra os. Men betænk, hvilken Lidelse for en Mand at have en Kone, der halvt aandsfraværende følger ham, mens hun tænker paa Posten. Dersom du bliver ved at holde dig selv i denne Spænding, vil Glæden ved Brevene hjemmefra forvandle sig til ny Ophidselse i Jagten efter det næste Brev, Beregninger paa Dagen og de Skuffelser, der ere uadskillelige fra al Postforbindelse, om den er aldrig saa fuldkommen. Husk paa, at et Hjem kan blive aldeles ødelagt og Stuerne, somom de vare plyndrede,87

naar Fruen styrter ind efter et Brev, som ikke er der. Ved denne Metode: bestandig at vente Brev, naar man kommer hjem, kan man berede sig selv og sine Nærmeste et net lidet Helvede.

Idetheletaget føler jeg allerede - og du vist ogsaa, at jeg vil blive en Professor i at give Formaninger! og jeg kommer vist til at være paa din Mands Parti. Men jeg skal dog tage mig iagt og ikke begynde med at blande mig i det. Jeg maatte bare faa forklaret dig, at du maa være rolig — som jeg ogsaa telegraferede.

Mamma fortæller mig, at 1 allerede om en Maaneds Tid kommer hjem ; og jeg vil derfor gjøre mig en Fornøjelse af at lade Børe hjælpe mig med dit store Maleri; det skal vaskes og pudses op.

Jeg har nu igjen Lyst til mange Ting, som i Vinter har været mig ligegyldige; og det kommer af, at jeg ved dig lykkelig hos en Mand, om hvem jeg hver Dag hører gode Ord fra alle Kanter.

Lad mig nu se, at du lægger alle Sorger, Bekymringer og unødige Angster fra dig og gjør din Mand lykkelig og tryg som det søm-88

mer sig den uhekymrede Ungdom. Vær vis paa, at vi har det godt og holder dig fast i daglig Erindring og giæder os til at se Eder lykkelige igjen.

Mamma og Else hilser Krag og dig begge sammen, jeg ligesaa; sig ham, at han maa delemig-dalemig ikke forkjæle dig!

Din Pappa.

Stavanger d. 11. Mai 1897.

Kjæreste Pefi! - nu har vi Telegiam fra Hr. Schwartz — tak ham fra mig! at 1 ere lykkelig ankomne; og imorgen tidligt har du mit Forklaringsbrev, som jeg endnu engang beder dig læse saaledes, at den Misstemning mod mig, som jeg er bange, du har gaaet i, kan blive ganske udfeiet af dit Hjerte og af din Mands. Malerierne har du faaet, men hør! den store Kasse maa du sende mig tilbage strax, da den hører til et af Kittys Billeder, og jeg kan hver Dag vente at faa Ordre til at bruge den; hører du det, pas paa at sende den. Og pas desuden paa alle Dampskibe østenfra, thi jeg tror, at Kitty er paa Veien.89

Mamma gaar og røver Sølvtøj til dig og Snekkeren polerer dine Møbler. Nu, da vi kan skrive hver Dag, maa det være kort.

Jens har trukket sig tilbage fra Examen, men jeg er ikke sint paa ham, da jeg har maattet indrømme, at Tiden var noget kort. Men ham har jeg ogsaa været fæl med ja med dig ogsaa! med alle! jeg har uddannet mig til en fuldstændig Patent-Djævel! Mamma raaber paa mig, jeg skal faa Whisky og Vand!

Din hengivne Pappa.

Hils Krag!

Maa jeg ikke faa Lov til at skrive Beate udenpaa Brevene?

Stavanger d. 18. Juni 1897.

Kjære Pefi! det var vei, du vilde skrive til mig engang din Sattand! du maa ikke indbilde dig, at du er saa forgiftigt gift, at du kan undvære mig. Jeg er nu, siden du spørger saa flittigt, mere frisk end nogensinde; og jeg tror helst, at Dr. Klaus var forundret over, hvor lidet jeg feilede. Thi i Løbet af faa Dage gik Pulsen ned fra 132 til 44 Slag i Minutet, og der er den endnu, hvilket er saa90

mærkværdigt, at alle Læger i Bergen betragtede mig med en hemmelig Gru. I dette Øieblik er jeg netop kommen hjem fra dit Dampbad, og jeg har maattet omvende mig: for det første er jeg enig i, at kun de, som gaar i Dampbad, ere rene; og dernæst er jeg saa dybt sunken, at jeg tilstaar, at det er behageligt -endogsaa Douchen. Saa vidt havde jeg aldrig troet, at jeg skulde komme.

Jeg er enig i, at I ikke kommer herhen, før I kan gjøre det med god Samvittighed, og jeg vil haabe: at du er sparsom og nøisom. Men du maa vedblive at glæde dig, det gjør jeg ogsaa, om det saa skal blive til Jul. Og du maa absolut have din Mand med dig, naar det engang bliver.

Jeg kan ikke tro, at B. B. har sagt, at jeg vilde „stille mig" til Valg. Thi da han var her, indprentede jeg ham netop, at jeg ikke vilde og da især af Helbredshensyn; jeg var nemlig saa ræd, han skulde gaa op paa et Katheder og hale mig frem og sige Hær ær Manden! se paa ham! Derimod har jeg begyndt at tænke paa at søge andet Embede, da jeg nu er træt af at være her rigtig træt og jeg har til en Begyndelse tænkt at91

søge noget, som heder Byskriver i Christiania; jeg faar det ikke, du kan være rolig.

Else har Examen og skaber sig frygteligt; jeg er sint og lei; hun græder kan du vide - for 1,5! Aldrig skulde de Fruentimmer have Lov til at tage Examen; thi der er kun ganske faa. der drives af denne „umættelige Trang til Kundskab", som var din Styrke; de fleste tænker bare paa at komme over sine Veninder, smykke sig med Characterer som med brogede Baand og Filler!

Der er bestilt Fotografi til dig og jeg skal nok møde dig med Kappe og Hat selv om du kommer midt i Sommer.

Kontoret lukkes. Hils din Mand.

Din hengivne Pappa.

Havnefogden er her; han skal pi nest!

Stavanger d. 1. Juli 1897.

Kjære Pefy! - Tak for dit lange Rholpe-Brev, som jeg skal svare paa en anden Gang. Kun et par Ord nu i en Fart. Du forstaar vei, at Else reiser herfra Lørdag — iover-morgen den 3die Juli og kommer samme Dags92

Atten til Christiansand og at du maa mode hende eller om Skibet er forsinket at der er en paalidelig Mand, som kan føre hende did, hvor du er; forstaar du dette? he? og kan jeg stole paa, at dette ikke gaar galt, saaat Barnet alene og forladt svirrer ukjendt om -Nattens Tider - - i den fremmede By?

Saasnart hun er i Sikkerhed - forsaavidt som der kan være Tale om Sikkerhed i din Nærhed! maa du underrette mig. Nu formoder jeg, at du vilde rive mig i Ørene af Sinne.

H. K. (kortfattet Hilsen til din Mand).

Din ikkedestomindre Pappa.

Stavanger d. 2. Juli 1897.

Kjære Fru Pei'ert! da jeg netop havde skrevet mit lille Brev igaar, korn dit Telegram, som faldt ind i vore Planer og omstyrtede dem alle. Jeg telegraferede da til Hr. Borgermester Knudtzon, fordi jeg slet ikke ved, hvorledes jeg skal ramme Voje med den elektriske Traad, og idag fik vi det elskværdige Telegram fra Borgermesteren, at FJ.se kunde komme strax, hvorefter vi alle rettede os op igjen som væltede93

Kegler. Du maa isandhed bede Hr. Knudtzon undskylde og sige mig Besked, om der er en rimeligere Maade at

telegrafere til dig paa!

Altsaa bestaar mine Ord fra igaar: Else reiser imorgen tidligt med Arendal og jeg telegraferer endnu engang til Borgermesteren; men jeg skal dog skrive ham en pen Undskyldning til.

Nu vil jeg bare haabe, at det ikke volder Eder nogen Uleilighed, eller at I gaar glip af nogen Fornøielse ved Elses Ankomst, ialfald ved jeg, at I ikke ville lade hende føie det. Hun er høist lykkelig og Fik 1,35 til Examen.

Du ser, jeg søger mig væk. Ja, men jeg faar ikke noget Embede endnu. Men jeg siger som man siger til Børnene, naar de skal fælde Tænder: du kan jo begynde at rikke paa Tanden. Forresten Kjære! er jeg temmelig færdig her.

Jeg ved, hvorledes du er, naar du har Skrivekrampe og Tungen slæber henover Papiret. Kunde du ikke tage Livet med mere Ro og pine V. lidt mindre. Jeg er saa bange, han skal visne hen af Arrighed, det vilde jeg, om jeg havde faaet en saadan Kone!94

Hansen er reist paa Ferie.

Contorgutten har bare en Arm og en Træ-Haand.

Her er ikke andet nyt; men det er meget.

H. K.

Mamma og Else hilser og pakker.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 3. August 1897.

Kjære Baby! Tak for denne Gang begge To. Nu er Klokken 6 og de to Gamle skal spise alene; her er saa underligt tomt i Huset og bare en Hat i Gangen. Men nu haaber jeg, at du har bedre Mod end imorges, og at I nærmer Eder til de gode Venner i Mandal. Imorges fik jeg ikke fat paa de unge Damer, som jeg havde lovet en Kjøretur. Jeg reiste lige hjem til Diakonissen og gik derpaa i Seng til Klokken elleve, saa nu er jeg ganske vaagen. Mamma gaar ogsaa og savner Eder, og vi vil længe glæde os over Besøget. Jeg haaber, at din Mand ogsaa synes, det var jilt — med Undtagelse af nogle smaa Kjede-toure; hils ham fra os. Hils ogsaa den brave Ferdinand,95

hvis Moreller vi alt har fortæret. Og lad mig snart høre nogle gode Ord fra dig.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 18. August 1897.

Kjære Pefert! Tak for dit og Krags Sambrev; jeg maa i en Fart holde dig å jour med Livet herhjemme, thi nu er her igjen en liden Hvirvel af Travelhed i Contoret, og den vil vare — er jeg ræd - lige til Jul.

Om selve Sølvbrylluppet fattede Beate og jeg igaar en ny Beslutning, som jeg herved iler med at melde dig, forat du strax kan begynde at gjøre dig fortrolig med den: thi jeg tror selv, at denne Plan bliver den endelige.

Vi modtager vore Visitter i det blomstersmykkede Hus. Communebestyrelsen tilhest, Amtmanden og Frøken Andersen, good-templarne med floromvundne Faner og den kjære Kirke-Inspection —, og Klokken halv 6 reiser vi til Hotel Bellesen paa Thime.

I Hotel Bellesen serveres; Skildpaddesuppe, Laxepudding med smaa Asperges; Hønsefricasé med Champignons, Vildænder, Is og Frugt;96

Vin fra Fred. Hansen rød og hvid og gul og Champagne he?

Næste Dag, som er Søndag, Kaffe paa Sengene, Frokost Kl. 12 og hjem igjen med Toget Kl. halv 3. Saa spiser vi alene vor Søndagmiddag hjemme og skilles igjen Mandag eller Tirsdag. Vil du nu strax sætte dig selv og Krag ind i, at dette er jilt.

Ser du: vi kunde ikke have alle ikke engang tilaftens. Baade for Pengene og fordi vi ikke vilde holdt ud Anstrængelserne først ved Visiter, som søler Stuerne ud; saa en Familiemiddag og saa stelle til en stor Aftens med Dessert o. s. v. Nu undgaar vi alt, og alle ved saa godt, hvorledes vi har det, at ingen vil synes, det er løie. Og vi kan faa det uhyre jilt, hvis vi bringer et godt Humør med os til Thime. Axel Fætter skal spille.

Lad os høre din og Krags Mening om dette Arrangement; men den maa være bifaldende!

Else kommer i Eftermiddag fra Hardanger. Jeg har igjen været Døden nær formedelst et Dampbad; men nu er jeg selv saa afskræmt, at det skal vare en Stund, før jeg kommer der.

Hils Krag fra os begge og tak ham for Brevet; og skriv snart igjen og lad mig høre.97

at du er glad og snil og paa den gode Side af Livet. Mamma hilser!

Din hengivne Pappa.

Efter at have været hjemme til Sølvbrylluppet reiste Udg. til Kjøbenhavn paa et fælt Lastedampskib, hvor Kjødet som skulde spises hang i en Pose paa Dækket.

Stavanger d. 9. Okt. 1897.

Kjære søde Baby! du kan tro, jeg har havt ond Samvittighed, siden du reiste. Jeg forstaar ikke, at jeg lod dig gaa med det fæle Skib. Nu fik vi dit Telegram fra Arendal, saa du er ilive, og idag er her stille - saa langt vi ser. Imorgen venter jeg Telegram, at du er i Kjøbenhavn og saa maa du ikke være sint paa mig, fordi jeg lod dig reise. Det var jo i Principet rigtigt; men jeg har ikke længer Kraft til at holde paa Principerne; jeg synes bare, du havde det saa fælt, da vi forlod dig.

Kjære Barn! hav det nu godt og vær snil med din Mand og glem ikke os. Jeg savner

7 Kiellands Breve til hans Datter.98

dig i Huset - nu, da jeg endelig er færdig med Valgene. Mamma hilser og Else - dig og din Mand.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 18. October 1897.

Kjære Baby! - et Par Ord vil jeg sende dig idag, før jeg atter tager fat paa Contoret. Vi har været en Tur paa Aarre — Andreas og Fredrik og jeg - - og moret os som i gamle Dage med Storm og Regn og store gamle Ørreder i Kirkehaale og i Stokken.

Jeg tænkte nok, at du var ulykkelig, da vi kjørte fra dig — Else og jeg — og lod dig staa paa hint forfærdelige Skib. Aldrig i Verden vil jeg tilgive mig selv hint Øieblik og mit Hjertes Haardhed, at jeg kunde sende dig saaledes bort fra mig. Naar jeg har det ondt, fremstiller hint Skib sig for min Samvittighed med Sild og hin forfærdelige Pose, hvor Maden opbevaredes! Jeg vil haabe, at jeg ser dig igjen, ellers vil det staa for mig, somom jeg har dræbt dig, — du arme Barn!

Nu har du det vei godt, og jeg haaber, at Mandfolkene er snille med dig. Saa maa du99

ogsaa være snil og jævn og ikke jage afsted i Livet saadan som du ved, naar Skoningen slaar om Læggene.

Vi har det forfærdeligt trist; og jeg kan ikke lade være at tilstaa det overfor dig.

Lev godt og glæd dig ved Ungdommen og hils vore Venner, naar du ser dem.

Sig din Mand, at vi følger ham og dig med vore Tanker, og at disse Tanker er nogle af de roligste og glædeligste, vi har. Mamma og Else hilser Eder. Skriv snart.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 4. Novbr. 1897.

Kjære Baby! Tak for dit Brev af 12te October; du er sød, som trøster mig; men det hjælper lidet; jeg er bleven

altfor tung.

Og dog har jeg havt saa megen Glæde af dit og Krags Billeder, som nu hænger i Dagligstuen. Det er — som jeg allerede sagde ved Fotografiet — fuldendt paa en Ting nær, og det er en død Firkant under Underlæben. Men som Billede af dig i det hele er det uhyre dyrebart og vakkert, saa det ganske100

varmer mig om Hjertet. Vi har uden videre hængt Krag op; men hvis I vil have Billedet sendt, saa naturligvis - he? Vi vil gjerne beholde det indtil videre. Det er ogsaa vakkert, men for blodagtigt, naar det først skal være Portrait.

Jeg ser nu, at jeg ogsaa har et Brev fra dig af 22de Oct. undskyld mig; jeg kan ikke længer skrive Breve saa let som før. Jeg tør ikke rigtig læse dine Breve igjen, fordi de fornyer i min Erindring vor pinlige Afsked, da jeg sendte dig hort o. s. v.! — — Husk paa at være snil mod dine Medmennesker og ikke bare skarp. Jeg er ogsaa skarp, men jeg har ialfald før været snil og havt et godt Hjerte; pas paa, at du holder dit varmt og blødt; du ved selv, at du er noget tilbøielig til Kulde, Had og Stendjævleri.

Du maa hilse Brandes og alle gode Venner, og fortælle mig om dem allesammen. Jeg ved, vi har gode Venner dernede; men jeg kan nok ikke komme der mere. Du siger, jeg skal ikke være trist; men det vil ikke gaa for mig; jeg er udmattet og lever rigtig ondt fra Dag til Dag i de samme Tanker. Hils din Mand og vær lykkelig, saa længe du kan. Jeg saa,101

Mamma skrev forleden, saa jeg kan ikke tænke mig, at her skulde kunne være nogetsomhelst at fortælle.

Saadanne Breve som dette er der ingen Glæde ved; men skriv ikke destomindre til mig.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 11. Novbr. 1897.

Kjære Pefi ! Tak for dit Blyants-Brev; men du maa ikke være syg. Du ved, jeg er en principiel Modstander af Børn, men jeg skal ikke sige mere om den Ting; det bliver Eders Sag, og naar I selv synes, det er jilt, saa vil jeg bare ønske, at I maa faa Glæde af det. Ak — jeg ved jo selv, hvor glad man kan blive i disse Børn !

Men du kan vei begribe, at jeg forestiller mig dig i den allerstørste Forvirring og Ubehjælpelighed med to lange raadvilde Mandfolk og en Uldklud. Du maa endelig snakke med nogle fornuftige Fruentimmer — er du snil. Jeg synes ja lad det nu være det samme med, hvad jeg synes, hvis du bare er lykkelig102

og fornøiet, og hvis din Mand er fornøiet med dig, saa vil jeg være glad.

Mamma var netop herinde i Kontoret med Krags nye Digte, forat jeg skulde skjære op Bladene for hende ved et Digt, hun syntes saa saa smukt ud. Det var „Lys Nat" — og jeg maa sige, det var en Perle; hils ham fra mig og tak ham for Bogen; jeg glæder mig til at læse Versene og komme ud af alle de dumme og forkuede Tanker, hvori jeg saa længe har levet, - - komme ud af dem for en Stund ialfald.

Dit Billede i Dagligstuen vækker alles Beundring. Det er ogsaa en Art Kunst, som alle kan forstaa, og saadant noget er aldrig seet før her. Klattemalerne har saa længe irriteret Folk, at naar de ser Ross's Kunst, synes de endelig igjen at se den rigtige Kunst. De tar Feil; men jeg undskylder dem, siden det er dig; og naar jeg er ganske alene med mig selv, synes jeg ogsaa, at det er usigeligt velgjørende at se noget rigtig fint, om det end er sødladent. Dertil kommer den store Portræt-Lighed, hvilken Klattemalerne helst mener, man bør undgaa.103

Først havde vi hængt Krags Billede over dit — Fredrik Hansen og jeg arbeidede en halv Dag. Men snart indsaa jeg, at I skadede hinanden. Du trak Opmærksomheden bort fra ham, og han forstyrrede Virkningen af hele Maleriets Elegance. Saa tog vi fat igjen i Søndags; og nu hænger du alene over den røde Sofa, og Krag har med Mammas Tilladelse faaet en fin Plads paa dit Aaklæde ved Ovnen, hvor han passer udmærket — synes jeg; men jeg ved ikke, om han ikke en Dag kommer paa Vandring, for jeg tror, Mamma synes, han hænger lidt for afsides.

Begge Billeder er jille, og jeg tilbringer lange Stunder foran dit hver Dag; - om det er for Ross's Skyld eller for din, kan jeg umuligt komme paa det rene med.

Naar du skriver, maa du vedblive at give os Meddelelser om vore Venner.

Vi lever som ellers. Vi spiller Kort med Fr. Hansens en Gang om Ugen; Kvartetten er igang; Andreas og Maren fik netop et stort Flygel til 1 500 Mark fra deres Venner Geibels i Leipzig; imorgen skal vi spille der; igaar var vi i galant Middag hos Danelius's paa Hillevaag; — ser det ikke nu lysere ud?104

Jeg sagde ikke større til Mamma om, at du ikke var frisk. Men gaa nu lige til Feilberg eller en anden Læge og vær forsigtig. Hils Krag fra os alle og triv noget at skrive med.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 29. November 1897.

Kjære Pefi! - jeg skulde egentlig skrive til min kjære Maag; men nu kan det ligesaa godt være til dig. Jeg glæder mig, hver Gang jeg hører, at 1 har det godt, og at du er frisk; og jeg skal bestræbe mig for at lade Klynket fare. Vi har det ogsaa nu saa meget bedre end paa lang Tid.

Jeg glæder mig endnu hver Dag over dit Billede, som kun har fundet to Modstandere; Valentin og Maleren Jacobsen. De finder Billedet afskyeligt, og jeg ærter Mamma med at sige, at de i Grunden har Ret. Ellers ved jeg virkelig ikke andet at fortælle dig, saa øde og tomt er Livet her, at Contoret er en Frelse i hver Dags Lede.

Jeg føler, at jeg er kommen saa langt i Klynket, at jeg ikke kan tænke paa andet; og105

derfor kan jeg hellerikke skrive til dig, naar vi skal springe det over.

Eydes kommer snart at flytte til Bergen, hvor han bliver Borgermester. Det bliver et Savn baade for Mamma og mig. Kun Salicath og jeg — vi blir her, til vi dør.

Ser du nu Klynket! — tænk saadan er jeg bleven, som engang var saa løien he? Jeg ved ikke, hvorfor jeg tog paa at skrive til dig, — jo, det var, fordi du stadig er i mine Tanker, og fordi jeg savner dig og hölder saa meget af dig. Mamma hilser dig hjærteligt. Ogsaa hun tænker altid paa dig, det kan jeg forstaa deraf, at hun hver Dag taler om Pige til dig, om at hun vil bage til Jul og sende dig. Else ogsaa følger dig og Vilhelm; hun blev saa saaret, fordi jeg kom til at fortælle, at jeg havde skrevet til Vilhelm, at hun neppe forstod hans Vers; hun græd, og jeg havde ondt i Hjertet en halv Dag, fordi jeg var Skyld i det.

Vær nu snil og glad og nyd Ungdommen, mens den varer, og ser du nogen, som mindes mig, saa hils og sig: Tak skidt!

Din hengivne Pappa.106

Stavanger d. 13. December 1897.

Kjære Pefert! — Mamma var her og meldte, at du maatte ikke vente Brev saa svimlende strax; for Guldpukkelen sidder ovenpaa, og da ved du selv.

Men jeg vilde netop skrive til dig, da jeg fik dit Brev. Jeg maa begynde med at fortælle dig det glædelige, at jeg idag er i bedre Humør end paa længe. Tycho har nemlig sendt mig et forfærdeligt Skjænde-Brev og skjældt mig freidigt og energisk ud, fordi jeg havde skrevet saa fælt om Guttene. Tycho forklarer mig, at jeg er bleven en mistænksom og galdesyg Djævel, hvilket har sin Rigtighed; thi jeg har længe været i Nedgang, og naar jeg tænker paa, hvor fæl jeg har været med Eder alle jo, jeg har; kan du huske, da jeg fik dig til at græde i Sofaen? nu hænger du der, og jeg ser op paa dig, hvor du er fin og sød og undres paa, hvad Glæde jeg kunde have af at pine dig. Men saadan er Djævlene! akkurat saadan er de!

Hvis du ser Drachmann, saa hils ham fra mig og tak ham for Bogen, han sendte mig og som jeg har læst med Beundring og Velbehag. Det er som en Historie om en afdød107

Mand, naar jeg tænker mig selv, dengang jeg ogsaa var med.

Din Julekasse afgaar herfra den 21de. Det er desværre akkurat paa Nippen, om den naar frem til Juleaften, og hvis det er saadant et Pragtskib som det, du gik med — ja da var jeg ogsaa hjærteløs! saa faar du vist ikke

Kagerne før næste Aar. Tænk jeg maatte nedlade mig til at bede Tante Emilie hjælpe mig med at brænde Mandler iaar! efterat jeg ifjor i Bergen havde frembragt uspiselige Crystaller, som kunde skjære Glas, havde jeg tabt alt Mod. Men nu kan jeg: liden Varme og lidt Vand efterhvert!

Tag og skriv et pent Julebrev til dine Brødre og Else, - - jeg synes I holder saa daarligt sammen. Alen fra idag har jeg lovet mig selv at være fornøiet med Børnene, og det skriver jeg nu omkring til alle Søskende og Børn, og naar der nu ikke støder noget nyt til, vil jeg haabe, at jeg skal faa Bugt med Djævelen.

Hav det godt og vær glad og vær snil mod din Mand. Jeg har faaet hans Bog og skal skrive engang; men idag er jeg saa optaget af mig selv og min indvortes Forbedring. Mamma og Else hilser Eder begge.

Din hengivne Pappa.

MStavanger d. 31. Januar 1898.

Kjære Baby! — jeg er træt af en lang Contor-Dag og Klokken er snart 6; men jeg tænker, du synes, det er jilt bare at høre, at jeg er ilive og tænker paa dig hver Dag og undres paa, hvordan du har det og om vi nogensinde skal sees igjen.

Tak for dit siste Brev. Jeg skal ikke have dumme og overdrevne Bekymringer for dig -du ved af de svære sorte, som jeg pleier at taarne op som mørke Cedre paa Libanon saadanne Bekymringer skal jeg ikke have for dig. Men en liden Urtegaard med Sørge-planter og ængstelige Grusgange maa jeg have at gaa i, naar jeg tænker paa dig, som gaar dernede og tutler. Hils Vilhelm din Mand109

og sig, at jeg er glad, fordi han er saa snil med dig; og du maa ogsaa være snil med ham.

Du kan vide, jeg kan ikke reise baade til Christiania og til Kjøbenhavn, det er galt nok, som det er; men den Tur til Christiania forstaar du, skulde være bare til Nytte, forat anbefale mig til Forflytning. Du faar altsaa sige til mine Venner, at de kan ikke faa se mig, medmindre jeg uformodet skulde arve nogen af dem; men saa fik jo heller ikke d e se mig, saa det er meget vanskeligt! Men hils dem allesammen!

Nu vil Hansen gaa og Zacharias ogsaa, saa jeg maa slutte. Det var bare et Flysse-Brev; men du maa alligevel føie, at der er Liv i os endnu, og at alt er forholdsvis godt og vei. Jeg er lettere end paa længe; Mamma ogsaa; Guttene lever godt og Else er sød. Alle tre hilser vi dig og din Mand og ønsker godt over Eder.

Din hengivne Pappa.

Skriv snart igjen!

Stavanger d. 11. Juli 1898.

Kjære Pefert! gjennem din rørende Mand har jeg nu faaet vide, at du er paa Modum,I 10

og at du skal være der i 8 Uger. Det er jeg uhyre glad for og det gjør mig ganske godt, saa jeg kan føie det legemligen, naar jeg tænker paa, at du nu sidder stille paa det, som man skal sidde paa, og ikke svirrer rundt som en forskræmt Cicade i Planer og Bekymringer. Vil du ikke have 100 Kroner, som du kunde gaa og drysse med. Her er saadan en Velstand, fordi vi har solgt noget af Hannasdal.

Her er virkelig lidt Sol, men Nordenvind med Tandpine for alle, der ikke er vant til det. Jeg realiserer mine Drømme og reiser om Søndagene paa Jæderen med lange forsinkede Tog fulde af Piger med grønt Løv og lyse Liv. Selv gaar jeg i Marken og plukker Blomster, det er sandt: jeg er 2 Søndage kommen hjem med en stor Bouquet Marirokker.

Nu maa du endelig være snil og fornuftig og ikke fortære dine Kræfter med Bekymring hverken for den Lille eller for os Gamle. Nu bagefter angrer jeg saa paa, at jeg ikke fik sagt dig nogle gode Ord i Telefonen om min store Kjærlighed til dig, om hvor jeg savner dig og længes efter igjen at have dig opefter mig. Lad mig høre lidt snart fra dig.

Din inderligt hengivne Pappa.111

Stavanger d. 29. Sept. 1898.

Kjære Pefert!

Jeg har tænkt meget over dit Brev. Du har le diable au corps og giver ikke Fred, før du har knækket alle dine Ben og neppe nok da.

Derfor allerede maa du faa prøve. Men det er ikke i sin Orden, at du begynder i Danmark, hvor de spiller gammelt og slet.

Se, alle Kunstarter forvandler sig i vor Tid; Skuespillerne er derimod nogle stædige Æsler, kun lærvillige til at efterligne hinanden ligesom overhovedet deres Kunst er Efterlignerens.

Jeg vilde vælge en Metode f. Ex. Overlegenhedens. Ikke den, som bestaar i din lille Næse i Sky — saaledes som jeg kjender den. Hellerikke den danske, som ved Besked og ikke lader sig gaa paa.

Men den stille elskværdige Overlegenhed, som henvender sig til faa uden at trykke de mange.

Jeg har ikke kunnet udholde at læse Lindelin, og jeg undres paa, at du vil sy de Buxer. Men gjør du det, maa alle føie, at det er enSpas, fordi du nu engang er kommen ombord paa denne simple Galei.

Dog nytter ikke alt, om du ikke har Gnisten fra Guderne, og kun de ved, om du har den.

Jeg tvivler. Jeg tvivler, indtil jeg ser dig ovenpaa.

Husk din fanatiske Behagelyst og din tidlige vulgaire Smag - Nitouche m. m. Ser du — Kunst! min Pige! det er noget, som i vort Hus ikke blev saa synderligt værdsat, fordi jeg ikke forlangte det selv. Men I maa vide, det var ikke, fordi jeg ikke var blandt de rette; men fordi min Blufærdighed har lunefuldt kun udviklet sig paa dette ene Punkt.

Skal nogen af mine uden Vielse trave ind i Templet, saa har Guderne straffet mig haardt. Thi jeg var af de rette; jeg var ikke ydmyg

- Gud ske Lov! hellerikke beskeden — takket være mit Lange-Kielland Blod; men jeg gad ikke sige, hvad saamange har sagt.

Tro kun din Mand og dig selv — og hvis du kan huske dem! mine onde Øine!

Tirsdag den 4de October reiser vi herfra; Mamma blir i Flekkefjord i Frøken Wahls Hotel, hvor vi er godt kjendt; men jeg følger Else til Stange. Omkring den 15de—20de er113

vi hjemme igjen. Vi har da forhaabentlig med os en Frøken Monrad, som skal være her i Vinter og holde Mamma med Selskab.

Alle hilser dig hjærteligst og kjærligt. Vil du skrive til Mamma i Flekkefjord, Frøken Wahls Hotel, er du sød. Min Adresse i Christiania er Telegrambureauet.

Din evindelige Fader!

Stavanger d. 22. Novbr. 1898.

Kjære Pefi! jeg har at svare paa dit lange Brev af 7de ds.; men jeg har liden Tid, og desuden tænker jeg alt paa, at vi skal sees til Julen. Først kommer Mamma, -— antagelig i Midten af Maaneden, og saa kommer jeg lille Juleaftens Morgen efter Beregningen. Jeg vil ikke telegrafere, og ingen har Lov til at møde mig, jeg glæder mig til at reise incog-nito uden Børn Kone og Slægtninge. Jeg vil bo paa Skovgaard; men jeg maa have en pied å-terre i Byen, og i den Anledning har jeg hykkelsk tait med Mamma om, at du muligens i Nærheden kunde finde en passende Plads. Du kan jo ogsaa lade som du leder; men du

behøver ikke at finde noget; — med mindre der virkelig skulde være kommen et ordentligt Hotel paa Østerbro? Men det er der naturligvis ikke. Vi lader, somom vi har søgt forgjæves, og saa ligger jeg i d'Angleterre de Nætter,

jeg er i Byen.

Vi glæder os saa til at se Eder igjen. -Jeg skriver med en kostelig Guldpen, som selv skal indeholde Blæk; men det er ikke til at holde ud, og dog — det var penere dette.

Jeg har Valg og Travelhed, og jeg tror nok, at det er Toppen paa magistral Flothed, at jeg reiser bort i December; men det kan hellerikke blive for mere end en 14 Dage.

Lad os nu alle være friske, saa skal vi have nogle jille Dage sammen. Hils Vilhelm. Mamma har tysk Time.

Din hengivne Pappa.Stavanger d. 7. April 1899.

Kjære Pefert! — den Dag, vi fik dit Brev, havde jeg netop bestemt mig til at telegrafere, forat høre, om 1 var ilive. Vi havde da ikke paa lange Tider hørt andet, end at du havde været paa Carneval som Eventyrprincesse det fortalte Fru Hegel.

Senere har du hellerikke hørt fra os - - tror jeg? - andet end et vittigt Telegram til din Datter; det kom desværre saa sent afsted. fordi det var Søndag.

Paa Søndag skal Else confirmeres. Vi faar bare lykkelige Breve fra hende. Mamma maatte opgive sin Tur — ialfald opsætte den udover Vaaren. Har jeg fortalt dig om vor Paaske? Mamma tilsengs, Hansen tilsengs og] 16

vor gode og eneste Pige tilsengs allesammen i ugevis! du kan tro, jeg havde det fælt; og den Jædertur, som jeg skrev op Udrustningen til for 2den Februar! den har jeg endnu ikke faaet istand, — det bliver tilslut til at le af. I næste. Uge kommer jeg hellerikke afsted for nogle kommunale Moder, medmindre jeg blir saa gal, at jeg lader spænde for de hvide Heste og kjører fra det hele.

Herhjemme er det netop idag deiligt April-veir, saa man kan ikke være helt sort. Mamma er ganske livlig; vi skal have Onkel Bernts og Danelius's til Middag paa Søndag, og Mamma vil selv låve Mad.

Ja maa jeg spørge, om ikke Lindelin er ækel? dengang vi talte om Stykket — halvt under Forudsætning af, at du skulde spille, da vilde jeg ikke helt udtale min Afsky. Men nu kan du forstaa min Gru over, at du kunde tænke paa at vælge sligt. Det er godt, at du ikke tænker mere paa det; om det end er trist, at du bliver siddende talentløs og ubegavet! ak Lille Pefert! — der er ikke megen Glæde ved et Talent, naar man ikke ellers har sikret sig Lykken for Livet, og den bestaar i at samle i sit Sind Kjærligheden - ikke EI-117

skoven mener jeg -— men Menneskekærligheden i sit Sind, mens det er ungt, for siden at bevare den som den eneste Varme, der holder ud i den Kulde, hvoraf Livet bestaar.

Du vil ikke savne Talent, naar du vil beskjæftige dig med dine Nærmeste og særlig med dig selv saaledes, at du kan frembringe hos dig varmere Interesser end dem, du hidtil har levet paa. Man behøver ikke at gjøre saa meget eller at foretage sig noget bestemt, bare man vænner sig til at tænke og tænke forbi sin egen lille stygge Egoisme og optage de andre med Samfølelse og Kjærlighed i sine Tanker. Der er Ingenting, som for det første kan gjøre En saa glad som denne velvillge Syslen med Livet, og som for det andet er saa indbringende i de andres og i Omgivelsernes Anerkjendelse og Hengivenhed -— Ting, der er uendeligt meget mere værdt end den sursøde Beundring, man kan fremtvinge ved at være et Fandens Fruentimmer i Kiær og Væsen, den er kun forklædt Had og Misundelse og Kulde. Jeg vil haabe, du vilde kysse mig trods alle disse Formaninger og lumske Hentydninger. Hils Vilhelm fra Mamma og mig og dig og — fra Din altid hengivne Pappa.I 10

Stavanger d. S. Juni 1899.

Kjære Pefert! Mamma er kommen hjem og Else, — hun nemlig Else kan ikke begribe, at hun. ikke har hørt en Lyd fra dig i hendes Confirmations Tid og Anledning hvordan kan det hænge sammen?

Mamma er daarlig; men nu har hun en stor Plan, som hun lover sig godt af, og som ogsaa jeg vil søge at faa mer og mer Tillid til.

Hun vil opsøge en svensk Nervelæge, der har helbredet Fru Agathe Grøndal. Han er at træffe om Sommeren ved

Trondhjem; men om Vinteren holder han til med sin Kunst i En-køping i Sverige. Hun tænker at reise herfra i Slutten af denne Maaned og muligens følge med Lægen til Sverige en Cur paa kanske 4 Maaneder. Under disse Omstændigheder havde hun tænkt sig og gjort sig stor Forventning til den Glæde at kunne skrive til dig idag; - men saa blev hun desværre ikke stærk nok, og derfor er jeg sat til at forklare den Plan, som hun selv har udklækket. Du kommer herop, saa snart du kan og vil og bor her med Else og mig saa længe I vil og kan; saa kommer og gaar Hr. Krag efter Behag;119

du styrer Huset sammen med Else eller hver for sig i hyt og Veir! Vi har tænkt, at Salen ovenpaa med det lille Værelse, hvor Ovnen staar, overlades til Menagen Krag. Camilla bunden — ligesom Mazeppa til en Chaise-longue, Kirsten i vor lille gamle Barneseng. To noget ulige Senge for dig og Krag paa Salen, hvor der møbleres fantastisk med sam-menbragteGjenstande. Saa kan Krag sidde og skrive i Boddes Værelse, og saa har vi endnu Jens's Værelse til Kitty — rigtignok endnu uden Udsigt til Seng —, naar hun besoger os. Hun er kommen og vil blive paa Jæderen til September.

Da du i dit siste Brev fortæller, at Eders Planer for Sommeren kun er ganske vage, har vi tænkt os, at du kunde synes, det var jilt at være her nogen Tid, uden at du maa opfatte det, somom vi vil lægge Beslag paa dig for hele Mammas Fraværelse, der kan blive lang nok. Jeg for min Part glæder mig til at se dig igjen, og jeg skal være saa manerlig mod Camilla og den Lille, som jeg kan. Idag skriver jeg til Krag, fra hvem jeg nylig havde Brev.

Skriv nu du strax til Mamma, at I kan aftale alt nærmere, — specielt om Tiden for120

din Ankomst. Det var best, du kom, før hun reiser, saa hun kan faa give dig 1115 Beskeder om Hus og Stel og reise fra os med rolig Samvittighed, efter Planen: i de siste Dage af Juni.

Vi har glædet os over denne Plan, som Mamma har lavet alene, fordi den giver en Anledning til et grundigt Forsøg med Mammas Svaghedstilstand, og fordi Else og jeg, naar du og dine kommer til, faar en fast Husstand. Forresten reiser nok Else i selve Ferien med Brausefolket til Norheimssund; men jeg tænker, du vil lige, at gaa og herske i det store Hus aflene? Jeg tænker idethetaget, du vil lige Planen, og det mente Mamma ogsaa, især da hun saa, at alle Eders Flysse-Planer vare svævende. Lad os nu snart høre, at vi havde Ret. Mamma hilser kjærligst; Else og Kitty er ude. Velkommen!

Din hengivne Pappa.

Bergen d. 20. Juli 1899.

Kjære Baby. Jeg er ikke biot bedrøvet men ogsaa meget lidende af rheumatiske Smerter i121

Ryggen, saaat jeg ikke kan røre mig i Sengen, men værst er det, at de Dage gaar, som vi skulde havt sammen og det kan aldrig oprettes, selv om jeg endnu engang blir frisk. Jeg har sat mig som yderste Termin Lørdag Middag herfra, med et stort Skib, men rent ud sagt, forstaar jeg i dette Øieblik ikke, hvorledes jeg skal komme ombord og fuldbringe Reisen. Du maa være sød og holde ud i disse Fortrædeligheder og endelig ikke tænke paa at reise fra mig, selv om Huset skulde fyldes. Med Hensyn til Krags Planer vilde jeg ogsaa gjerne have konfereret med ham og med dig, men jeg vilde dog ikke havt andet at sige, end at Tilbudet er godt og hæderligt samt at han er Mand for at ordne sig selv. Hils Else og fortæl hende, at jeg har indbudt hendes Veninde frk. Gran til Slutten af August, da hun først faar Ferie paa denne Tid, hvor alle Landliggere allerede er tilbage igjen.

Lev nu vei og hav det saa godt som mulig. Overanstreng dig ikke med nogen Ting.

Din hengivne Papa.122

Haar

d. 26. Novbr. 1899.

Kjæreste Baby! Jeg fik dit Brev den Morgen, jeg reiste fra Byen iforgaars og tog det med mig herud, hvor jeg har glædet mig over, at du havde det saa jilt, da du kom hjem. Jeg telegraferede netop til dig herfra, jeg sidder i Stuen og hører en liden frisk Vestenstorm paa Ruderne; Kl. 2 skal jeg kjøre til Thime, hvor Andreas vil møde og

følge med mig til Aarre. Doctor Cappelen viste sig som en feig Person, der ikke vilde vove sig ud i Storm og Øsregn, saa reiste jeg alene; nu blir han ikke spurgt mer. Jeg har det ypperligt, og Hestene er nu ifærd med de 35 Spand Havre, som de vei kan trænge, vi skal være paa Aarre iaften, saaledes alt vei.

Jeg var med Else et Par Gange i Bazaren; det var det almindelige Pølsesnak; men det saa godt ud; Else var straalende, men hun gjør ikke meget af sig.

Hjemme i Stuerne savner jeg dig skrækkeligt og om Aftenen, naar Else ogsaa er borte og først kommer hjem ved Et-tiden.

Frankfurter-Festen var bare noget Tøv, som jeg selv havde spundet op af en liden Notits123

i en Avis. Da jeg fik ordentlig Besked, var det ikke andet end en halvt privat Tilstelning den 13de December. Det blev saaledes ingenting, — og det var nu ogsaa en temmeligt forfløien Ide.

Saa døde Onkel Bernt, det var næsten det værste, forsaavidt som jeg netop havde inviteret dem alle til Juleaften, og nu sidder jeg igjen med Tante og Børnene, hvis de da ikke nu foretrækker at blive hjemme, men da er Else og jeg alene, det er endnu værre. Imidlertid behøver du ikke at være bekymret; det gaar altid bedre end det ser ud til med saadanne Ting, og jeg har desuden allerede en liden Snip af en ny hemmelig Plan.

Det var fælt, da du reiste, og det mindte mig akkurat om den anden Gang du ved, da jeg sendte dig fra mig paa et Filleskib i Storm og Uhygge. Du var saa liden og graa og spids i Ansigtet og trang i den Spændtrøien, dertil et Barn, som skreg, og alle vi andre drog vor Vej, — da var jeg elendig kan du tro! men du var flink til at telegrafere og jeg ved jo, du lader dig ikke forknytte saa

ba du reinte: Udg. havde under sit Ophold i Stavanger født sin yngste Datter Else.124

let. Du er en flink Pige, og du var sød som en Solstraale i hele Sommer. Faderina! var det ikke godt, at du blev hos mig! — ellers var det gjerne blevet en Gut eller to! hils den Lille; men du maa ogsaa være glad i den store Bugtalerske!

Fotografierne var saa brillante. Jeg sendte de første 3 til Mamma; men de næste skal du faa; det vil minde os om de glade og fredelige Dage, vi levede i Sommer, og som vi vi! haabe kommer igjen.

Hils Vilhelm paa det venligste og ros ham for Digtet og Stormen fra mig.

Hils ogsaa Kitty og alle vore - Fru Nina paa en passende Maade, saa hun ikke synes, jeg er en gammel Nar, — dine Børn og dig selv - en god Kys til dig selv og Tak for al den Glæde, du gjorde mig denne Gang.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 29. Novbr. 1899.

Kjære Pefi! — her har du alle 3 ikke sandt? de er gode alle!

Jeg har været paa Jæderen, først alene et Par Dage og saa kom Andreas til mig.125

Jeg havde akkurat det hæslige Veir, jeg trængte, med Storm og meget Regn. Cappelen er en Høne; han faar aldrig være med. Jeg er en Løve og feiler ingenting. I grøn Fløiel er jeg!

Else siger, jeg er sød. Imorgen er endelig Bazaren forbi, og glad er jeg. Else har været hos Eide, og der tænker jeg, jeg vil lade hende blive Bazartiden ud. Der er underligt nok ingenting at fortælle fra den Bazar eller er det monstro mig selv, der er bleven en gammel grøn Fløielsløve, som fortæller dig omigjen, hvad jeg nu husker, jeg skrev til dig fra Haar! Jeg kaster min Pend!

Din hengivne Pappa.Stavanger d. 30. Januar 1900.

Kjære Pefert! først skulde jeg hilse dig fra mig selv og sige, at du maatte ikke være saa glad i mig. For jeg er en lumsk Mand, som holder mig alene, og skjønt jeg synes saa ødsel, giver jeg dog aldrig saa meget ud, som jeg tar imod. Dig narrer jeg kanske ogsaa lidegran, men det er da lidet - svært lidet. Du er min søde Pige og mit

Lyspunkt.

Else var glad, fordi du og Vilhelm var glade over hendes Gaver, og hun var ikke stødt over, at Takken kom sent. Idag slaar de alle Reeorder, som hidtil er sat af modige unge Piger i Stavanger, og jeg tilstaar, at jeg har hjulpet dem lidt med min Autoritet.

Du ved, Elses Forening: „Pernillen" den127

havde lagt sig Penge op. Og idag inviterer den 6 unge Herrer til Kjøretur til Sandnæs, Middag og Bal i Hotel Rogaland. De samledes her Kl. halv 4. Du kan tro, det saa jilt ud: 3 fine Landauere, 2 med hvide og 1 med sorte Heste — drog de afsted pyntede og indpakkede i Solskin og en liden tindrende klar stille Frost, -— det er jo ikke som Østlandets Vinter; men de store aabne Landskaber her har ogsaa sin Charme med let Rimfrost og aabent blaat Vand. Fruerne P. Johnsen og Doctor Lund tager imod dem og Kl. 12 skal de reise hjem igjen i sine lukkede Vogne. Og næsten alle disse Pigebørn fortjener selv sine Penge.

Jeg maa gaa; jeg skal i Bad; ak om vi to i Aften kunde gaa hen og spise godt jeg er saa sulten! Vilhelm skulde faa være med og Tycho. — — —

Din Pappa.

Jeg skal snart skrive bedre.

Stavanger d. 15. Marts 1900.

Kjære Baby! — det gjorde mig saa ondt dit Sygebrev, og det var mig som en mørkSkygge. Jeg har aldrig tænkt mig, at du kunde blive syg for Alvor; men Slim paa Lungerne er farligt. Kan du nu ikke gjerne være forsigtig? — Paris løber ikke fra Eder; lig nu stille, til alt er ganske klart ellers udmatter du dig bare til ingen Nytte og forsinker mangefold Helbredelsen, naar du staar op i utide og faar Tilbagefald.

Iforgaars havde jeg 100 Kr., som jeg fik for Maalbrevet, — dem kjøbte jeg et Maleri for, - hvor meget heller vilde jeg ikke givet dig dem til Kjole! — ogsaa idag kom her 100 Kr., men de var til Tante Emilie. Saa nu ved jeg ikke min arme Raad. Jeg er i en skal vi kalde det Periode —, hvor de gyldne Strømme saaat sige dele sig foran min lille 0 og lade mig staa temmeligt forladt med den aldrig svigtende i Haanden. Men vær som jeg ubekymret; i April Maaned faar jeg vist noget extra, da skal du have Pengene, og før har du ikke Brug for dem, for du skal ligge og blive frisk og tænke paa Faconen. Derfor telegraferede jeg idag.

Igaar sendte vi dig en Kasse med 3 til 4 Snes deilige Æg, som du maa spise i alle mulige Former og blive frisk af.129

Lad mig strax høre fra dig, — og Kjære! vær ikke syg! Hils Vilhelm!

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 9. April 1900.

Søde Pefi! et Par Ord før du reiser! vær nu snil og perlegod mod din brave Mand, som jeg holder saa meget af og under det saa godt, husk paa at være perlegod saaledes som du kan være mod ham og hav det godt og lykkeligt som man ene kan have det i Paris, naar man vil og naar man vil være snil og give efter og ikke fordærve Livets faa Søndage med Opvask fra Ugen. Maatte glade Guder følge Eder!

Hvorledes jeg har det? jo omtrent som da Fjeldfolkene sagde: Om Jolkvelden daa hadde me det løiligt! inkje hadde me te æta! inkje te drykkja! os log, saa me dratta taa Bænkjom! ja for tilslut maa jeg le! Foruden virkelig Sorg som den over Jonas Sømme, er her de latterligste Fortrædeligheder.

Dit Brev til Rachel den Ryggesløses Moder gav jeg Fattigforstanderen med udtryk-

kelig Ordre, at hun maatte forbydes enhver Adgang til mig. Thi du naive og forkjæ-lede Væsen; — du kjender mig lidet, naar du tror, at du kan bruge min „Autoritet" til sligt. Har jeg nu i 30 Aar baaret en urimelig stor

Broderpart af din Moders Pigesorger, saa vær vis paa, at jeg ikke vil begynde paa mine Døtres; min Kjærlighed er god og paalidelig, men den er Gud være lovet i Ramme.

Lev nu godt og vær glad i mig og i din Mand ; jeg hører bare godt om dig og er lykkelig. Til Pintse kommer Mamma, da faar vi tale om Sommeren og Besøgenes Tid.

Din egen Pappa.

Stavanger d. 19. Juni 1900.

Men Gud Barn! er du dødt? Min eneste Forklaring er, at du har det saa hedt, at du ikke gider skrive? men med en Gang er jeg kommen til at tænke: om du havde det ondt? Kjære skriv strax, eller send mig for 50 Øre i Telegraftraad; jeg er nu ganske ulykkelig. Endnu trives Mamma godt, og Skyerne drive høit over. Vi taler om at kalde131

dig hid. Se om du kan ordne det saa, du kunde slippe fra alt i et Par Uger; Vilhelm, som ogsaa er velkommen, kunde hente dig. Vi tror og haaber, at Tycho kommer i Juli. Her er deiligt Veir akkurat som ifjor —, hvad det angaar; men jeg savner Barnefødselens Spænding, Lowzow og dig dig først og sist mit søde Barn, som ikke maa være sygt endmindre dødt!

Din til Døden Pappa.

Stavanger d. 25. Juli 1900.

Kjæreste Pefi! tusend Tak for det korte Glimt; det var jo ikke som ifjor der kan aldrig blive saadan som ifjor; men det var dog deiligt at have dig hjemme som en forvorpen Solstraale, — for det er du !

Jeg er gaaet tilsengs ovenpaa og sporer allerede stor Forbedring. Klokken 6 om Morgenen staar jeg op og gaar her ned i Con-toret, hvor jeg nu har arbeidet over en Time og Kl. er ikke mer end 7. Saa gaar jeg op igjen og læser. Den onde Søvn er næsten borte; men jeg sover jo alligevel en Masse kan du vide.132

Jeg venter paa, at min Hjerne skal blive rigtig klar, saa har jeg et Maalbrev til, som jeg glæder mig til at skrive.

Lad mig snart høre Lvd fra dig, høre god Lyd, at du er lykkelig og at Børnene er søde og plager Jer lidet. Mamma og Else hilser.

Din egen Pappa.

Stavanger d. 13. August 190».

Kjære Baby! vi blev naturligvis alle altererede ved Fortællingen om din lille Pige, som slog sig. Du var jo flink paa alle Maader; men jeg savnet noget om en Doctor. Skulde du ikke ladet ham se Saaret først, forat han kunde gjøre alt forat forhindre Ar? Lad mig endelig høre, om det gror pent. Ah du! jeg kjender nok den choc og den Angst, man har for Bornene; den begynder tidligt; men vær rolig som du selv pleier at sige det bliver nok værre med Tiden.

Jeg har paalagt og befalet alle her, at de skulde tie med dit Uheld; for ellers vidste jeg, at Antoinette og 20 andre vilde komme styrtende og spørge, om det var sandt, at Baby133

havde væltet sine Børn udfor et Stenskred, hvor de var gjenfundne med store Huller i Hovedet og smadrede Benpiber; der skulde være lidt Liv i den ene! he?

Du holder dig tapper; men jeg har altid en Følelse af, at du skyder Hjertet et Par Tommer op i Livet, naar du skriver til mig. Men forresten har du Ret. Jeg synes ikke, der er noget tabt ved en Vinters Ophold i Ro paa Landet tværtimod! Var jeg forbleven paa Malde istedetfor at hvirvle rundt i Kjøbenhavn, var kanske mit Talent blevet varigere og alvorligere, end det blev. Desuden er jo en Stilling ved et Theater af den Art ingenlunde af de „sikre", tvertimod er der et evigt Kav for at faa sine Gager, og det ender altid med Tab og Forargelse. Det blir ikke godt for et godt Theater at ernære sig ved Siden af Bjørnsons — saa længe han holder sig ivrig og følger med. Saalænge National-Theatret holder Ideens Fane netop saa høit som Bjørnson nu, er der ikke Brug for andet

end Varieté. To Scener med virkelige Skuespillere hører kun de virkelig store Byer til. Lad altsaa Vilhelm tage det med Ro, som han gjør. Man kan tidsnok blive Theater-134

mand; men da er det ikke saa let at gjenfinde Digteren. Bliv i Ro i Vinter, saa skal jeg komme en Dag i Pels og spise varme Erter, salte Indmadspølser og Flesk med Skum!

Mens jeg husker det: Forklar engang din Adresse; jeg skriver Kvaneid pr. Christiansand; men paa dine Breves Post-Stempel synes jeg, der staar Høivaag? er det Post-aabneriet? og er dertil Telegraf? eller Telefon fra Christiansand ?

Jeg sidder hele Dagen paa Contoret og gruer for Valget den 7de September. Ellers er jeg frisk og vaagen efter en svær Sultekur, som endnu varer.

Nu maa du fremdeles leve godt og være modig og fornøiet og god mod din Mand og mod alle; du faar det nok jilt i Livet nu, da du endelig har faaet Øinene op for, hvad Livet er.

Din egen Pappa.

Stavanger d. 22. August 1900.

Kjære Pefi! midt i min uhyre Travlhed med Valget, som rykker nærmere, vil jeg stjæle et Par Minutter til dlg du kjære Gjenstand !135

Saa skulde jeg lykønske Krag og dig til den faste Ansættelse. Du skal ikke bryde dig om, at jeg sist skrev nedsættende om den samme Ansættelse. Det var nærmest, forat trøste dig, da det saa ud, somom det ikke blev noget deraf. Men nu er jeg ligesaa rede til at se det paa den anden Side som en god Ting for Manden at have et fast Arbeide. Sent eller tidligt maatte han dog til med noget fast; men det er paa en vis Maade Synd for ham, da det vil optage ham helt, og tilføre hans Blod den Theatergift, som aldrig forlader den, som engang har været bag Tæppet. Fru Krohn talte altid om sin Mand, efterat han kom fra Theateret; han forvinder det aldrig, hans Hjerte er i Theateret som Tannhäuser, der havde været i Venusberg. Hils ham hjerteligt fra mig og ønsk ham tillykke. Alle de andre hilser ham ogsaa.

Helst Else! hun er overlykkelig over den Ansættelse, som aabner hende 14 Dage hos dig. Du maa tage vare paa hende. Det er bleven Mode mellem hendes Veninder at finde sin Forlovede strax paa et Dampskib: Frøken Jacobsen Margrete? fandt en dansk Borgermester; en Frk. Ellingsen og Marie148

Somme ligesaa hver sin paa en liden Heise. Jeg maa slutte min Ven! med Hilsen og Kys og gode Formaninger til dig for Livet i Hovedstaden, hold dit gode Hjerte og dit Humor oppe og vær god og snil som du kan være det, saa er Verden ikke saa bitter i Enden. Hils Vilhelm og mine to sode Bornebørn —

din egen Paba.

Stavanger d. 14. Sept. 190«.

Kjæreste Pefi! jeg skriver til dig i det første Øieblik af min Lettelse efter lykkeligen at have tilendebragt det store og besværlige Storthingsvalg; lykkeligen forsaavidt som alt gik godt og glat og uden Feil fra min Side; men høist ulykkeligt forsaavidt, som at Od. Vik blev valgt til Repræsentant. Det nager mit gamle Stavanger-Hjerte og vil evig være en Brandplet.

Men han er saadan, som det Venstre er, vi har arbeidet for, og hvis Synder vi daglig bære og dække over med de gode Egenskaber, som vore Egne gjør Nar af os for.137

Jeg syntes altid før, at naar de Gamle satte sig hen og lod, somom de lo af Verdens Daar-ligheder, — da var de rigtig aff'ecterede. Og nu synes jeg selv, at Livet er et yderst simpelt Stykke Snyderi, hvor kun de Dumme holder sig alvorlige — ja og saa Karnaljerne !

Zack staar over mig den unge Tyran! han vil gaa paa Posthuset.

Til Vilhelm alle vore beste Hilsener.

Og til dig min søde Ven og Pefi ! Kvs og gode Ønsker og Kjærligheds Mangfoldighed. Glæd dig over, at jeg snart skal en eller to Gange paa Guttetur til Aarre.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 27. Septemb. 1900.

Kjæreste Pefi! jeg sad just i Eftermiddag og læste i Almanakken for ifjor om de bevægede Dage. Paa den 27de Sept. staar der: „Cappelen beordrede Lowzow paa Sygehuset; Kl. 1 il blev hun hentet i Vognen. Carsten kom ikke om Morgenen, men om Aftenen. Klokken mellem 3 og 4 Eftermiddag fik Baby en Datter. Tante Tina og jeg vi spiste Mort".138

Og alligevel regnede jeg ud, at din Datter altsaa havde Fødselsdag imorgen! derfor kom Telegrammet saa sent.

Det var anderledes ifjor og meget jillere; man havde ligesom saa meget mere Brug for sine gode Hjerter.

Tak for Else; hun er kommen henrykt hjem. Hils Krag og lykønsk ham til Prologen, som var nydelig; jeg er saa fornøiet med min Maag - maa du sige ham; og jeg glæder mig hver Dag over, at I har det saa godt.

Paa Lørdag skal Jens gaa paa Torvet og kjøbe gode Grønsager til dig; jeg vil haabe, at du er enig i, at vore Spidskaal er de første i Verden. Hvis Æggekonen har mange Æg, skal jeg ogsaa sende /Eg. Hoslagt 15 Kroner, som Else har laant hos Eder. Du har vei faaet Øllet fra Smørnils? det skal være sendt pr. Kong Olaf den 20de Sept. Nu skal du ikke af den Omstændighed, at du ingen Regning faar, uddrage den mugne Slutning, at paa den Maade tør du altsaa aldrig hede Pappa besørge noget. Men du skal heller tage Vare paa Tomflaskerne og „Patentkassen", for de koster tilsammen 8 Kroner, saa det svarer sig at sende mig dem tilbage.139

Hils Krag og dine søde Smaa, som jeg vist alligevel holder noget af. Og vær tyk og snil og munter; god mod din Mand og livlig hjemme ; ude kan du tage det med Ro.

Lad mig snart høre fra dig min egen Ven!

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 19. Octobr. 1900.

Kjære Baby! Tak for dit Brev. Lad mig nu se, du sender den patenterede Ølkasse; du kan ikke tro, hvor jeg glæder mig over. at Øiet gjør dig godt, det skrev ogsaa Kitty.

Jeg vilde bare i Farten sige dig Godnat og bede dig være god og snil, som du nu er, og kjærlig mod dine nærmeste og mod fler og fler, — alle er for mange! Kanske tager jeg endnu en liden ulovlig Tur anonymt paa Jæderen; da skal jeg finde dig et Par fede Høner, som her koster 40 Øre.

Hils Vilhelm og sig, vi følger ham med Glæde og Beundring; men han slider paa sine Kræfter. Jeg haaber, I lever, som der stod paa et gammelt Skilderi paa Skjæveland:

Manden han følger sin Kone paa Bal Hun giver ham Rebensbærsteg.140

Hils ham og de smaa Piger, som langsomt stiger op af mørke Skyer med smaa Hoveder, der minder om 3 smaa Hoveder, jeg fordum saa, da der ingen Skyer var. Et Kys — søde Barn ! i aislags Veir!

Din egen Pappa.Stavanger d. 12. januar 1901.

Kjære Baby! jeg sendte netop dit Brev, men jeg stopper Zack, forat tiifoie Tak for alle dine Presenter baade de, du havde besørget og dine. De to Søskende var henrykt især naturligvis Else, som blev overvældet akkurat som ifjor. Har Ingen skrevet til dig? vi havde Juletræ, som Jens pyntede og morede os fortræffeligt Jeg drak med dig og

tænkte paa mange Ting, der i Julen ligesom suser forbi som en Sværm af Stjerneskud, vi møder igjen i det rastløse Liv.

T'ni nu er jeg saa gammel, at jeg ser Livet i Snirkler — en Snirkel er et Aar, som ruller ensfarvet bort, og de

lange grønne Sletter, hvor Solen før altid skinnede de ligner ikke142

længere mine egne Aar men Fortællinger om en anden Alexander lykkeligere og bedre end denne

Din Pappa.

Stavanger d. ti. Marts 1901.

Kjæreste Barn! jeg skriver i et Øiebliks Fred og Erindring om gamle Dage og takker dig for din søde Barndom, da vi altid var enige, for Ungdommen, da vi kjæmpede saa bittert mangen Gang og for Tiden, som nu er begyndt og skal vare til en gaar bort i Kjærlighed og Forstaaelse og Tilgivelse for hver enkelt Tort, vi har gjort hinanden. Og naar jeg tænker paa de mange, mange bitre Taarer, jeg har presset ud af dine smaa sure Øiser, saa maa jeg nok undres paa, at de samme blanke gode Gjenstande kan straale saadan over mig som jeg ved, de gjør, saa saare vi sees. Du er akkurat bleven som jeg haabede; og du fandt din Vei. Nu har du fortjent at faa blive en god Synger; og det bliver du; thi først maatte den slemme Stendjævel ud, nu kan du synge om Kjærligheden143

Menneskenes Kjærlighed i Liv og Død. Tillykke med Dagen den 9de!

Din egen Pappa.

Stavanger d. 9. April 1901.

Kjæreste Pefi! det var jilt at høre din kjære gode Stemme i Telefonen, og det er jilt at vide dig saa meget nærmere. Nu skal du høre: i Slutten af April reiser jeg til Karlsbad over Hamburg. Jeg faar vist tage en Dampbaad, som gaar om Christiansand, hvis den ligger et Par Timer, saa vi bare kan sees. og aftale lidt for Sommeren. Jeg skulde være tilbage i Stavanger i Midten af Juni, saa kan du komme, naar du selv vil med den Lille jeg mener den sorte; eller vil du have dem begge med dig? Til Vilhelm er der en Seng, som jeg bitterlig misunder ham. Vil du reise hjem, før jeg kommer, saa kan du det og. Else og Gurine kan nok tage imod dig.

Du fik laane min Kuffert desværre maa du nu have den Uleilighed at pakke den op-igjen. Jeg sender iaften Elses, den er næsten lige saa stor; og jeg vil helst reise med min144

egen undskyld! Nøglen til Elses Kuffert ligger her i Brevet; Nøglen til min kan du binde til Kufferten eller sende mig den i Brev.

Først igaar gik det op for mig, at jeg skal reise; men ganske sikker er jeg ikke; det er altfor jilt. Du ved ikke, hvad Tyskland er, og den, der begynder i Paris, faar aldrig lært det af den Grund, at Menneskene fordærver Halvparten af sine Nydelser ved Sammenligning. Hvad Mening er der igrunden i denne nedarvede Snusfornuftighed, naar der nævnes Kalkun, saa svares; den er tør sammenlignet med Gaasen! hvad kommer det Kalkunen ved? Paa Bogstavet E stod i gamle tyske ABC'er 2 Dyr; Esel og F.lephant, og som Vers nedenunder:

Der Esel ist ein dummes Thier;

Was kann der Elephant dafür?

Tyskland især Nord-Tyskland er højtidelige Bestemoderstuer med ren Luft og velmente Skilderier, Bøger og Agtelse for Sværd og Pen. Jeg glæder mig som et Barn til at komme opad Elben i de Tusinde Skibe forbi Blankenese naar du havde hørt Far og Onkel Axel og Jonas Kielland, som alle havde Ham-145

burg til Paris, naar de nævnte disse Navne!

saa gaar jeg paa Børsen og tager Baron Donner i Haanden det er et meget stolt Øieblik. Saa stanser jeg i Dresden og saa til Kuren! Hjemigjen over Stettin og Kjøbenhavn det bliver en glimrende Tur.

Jeg tænker mig, at I har det rigtig hyggeligt i det fredelige Christiansand efter en bevæget Vinter. Else gaar idag ud for 1ste Gang efter sin Bronchit; Mamma og jeg skal kjøre;

og jeg tænker paa min søde gode Pefert-kat, som jeg altid savner.

Din Pap.

Hils Vilhelm'

Stavanger d. 19. April 1901.

Søde Pefi! er du ganske gal! vil du komme ombord Nattes Tider! ja. jeg ventede mig jo ikke andet; men det var en Gru at høre! Vil 1 ud af Eders Seng i Morgenkulden Kjære! Tag paa dig alle dine Kiær og Vilhelm hans; du ved, hvor farlig Tiden er, — der ligger den lille Cathrine Eide for Døden for en Bal-forkjølelse. Ombord maa jeg se at præparere en varm Plads og en Nat-Bif he? Jeg

glæder mig frygteligt; og det vilde været en stor Skuffelse, om vi ikke havde mødt hinanden, saa nær vi var ikke længere end herfra og ned paa Torvet; det gik jo aldrig an ! Tak, fordi I vilde komme til m i g, for det var mere Ameratsche og Rhabylder, om jeg havde væltet mig ind i Hotellet. Og vi kan have meget at snakke om, hvis vi bare husker det og ikke sidder og siger: aa, men det var jilt! er du der? - og andre Aandrigheder.

Ellers hænger hele Reisen i en Traad en usynlig, gylden Traad, forsaavidt som det dreier sig om Penger, der ikke er tilstede. Men ligesom Axel Sømme blev drevet til Australien meget imod sin Vilje, men bare fordi han saa længe havde pralet og truet med denne lange Reise, saaledes snakker jeg hele Dagen om min i det Haab, at selve Sladderens Magt skal spinde denne Traad om saa det bliver paa Creditens Svindelspinderi.

Ak at komme ud igjen paa Søen!

Her leves som før og efter, medens og tilforn samt indtil videre Amen!

Jeg selv holdes alene oppe ved den gyldne Traad og mister jeg den, intonerer jeg strax Pingvinernes Schlummerlied for lange Timer.147

Jeg skal telegrafere min nøiagtige Afgang herfra, samt fra Reisen, om vi nogetsteds skulde berøre Land eller om det ikke blir noget af.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 23. Sept. 1901.

Kjære Barn! jeg har en Række Breve at besvare fra dig, og dog maa det gaa i en Fart; her er Tycho og Jensen endnu; de reiser foresten: Tycho Fredag Morgen og Jængsen Lørdag Morgen. Telegrafer, om du kan have Lyst til at møde Tycho om Aftenen eller rettere Natten i Christiansand Fredag; men det maatte ikke være saa, at 1 skulde vente ham med en Fest sondern umgekehrt; dette skal jeg forklare ham. Jeg vil ganske vist besøge dig engang i Vinter enten under eller over Jul; — lad det staa fast!

Indlagt følger Liste over dine Swibler; skulde mod Formodning Regningen komme til dig, maa du bare sende den til mig. Swib-lerne og det andet sætter du strax i smaa Potter løs god Jord. De drives indtil Jule-

Veg vil ganske vist besøge Jig: Udg. boede Vinteren !' t(11 l'«12 ved Chr.sand.148

tider i Mørke uden Frost med lidet Vand lidt hver 14 Dag.

Saa tager jeg dem op Dagene før Jul og lader dem langsomt voxe op i den koldeste Stue. Der gives nu rigeligt Vand, og desuden skal du en Dag tage noget af Dahls Blomstergjødning, som du faar kjøbt hos Gartneren, jeg gjør det saa, at jeg med Pennekniven opkaster en liden Grøft rundt den indre Kant af Potten og deri nedlægger jeg ved Hjælp af Kniven en tynd Stribe af den stærke Gjødning og dækker over igjen. Udover Januar begynder de at tykne, og hvis du da har dem i den varmeste Stue, kan de blomstre i de første Dage af Februar; men lad dem hare faa god Tid, og naar de er i Udspringet lad dem da staa koldt om Natten, saa varer de tre Gange saa længe. Vil nogen blomstre som en Trykhals nede i det Grønne, saa sæt den op under Taget i det varmeste Værelse med meget lunkent Vand og dagligt Tilsyn indtil den strækker sig; et Kræmmerhus over trækker ogsaa Stilken i Høiden. Ellers er de middelshøie Stilke de fineste. Jeg kan forstaa paa dit Brev, at du gjerne vilde havt lidt Penge?149

lad mig faa Besked, den aldrig svigtende er ganske vist noget chronisk, men alligevel. Saa maa du og staa mig til Regnskab for den udmærket indrettede Kasse, som du fik 01 i tilforn. Der paastaaes nemlig hos Smør-Nils, at den ikke kom tilbage siste Gang; kan du klare det? denne Kasse koster maa du vide — 7 hele Kroner, og hvis vi nu har to, saa tager S-N den ene tilbage for 7 Kr. Men pas ialfald paa at sende den, du nu har, strax tilbage directe til Nils Svendsen Arneageren, naar du har tømt den og drik din gamle Faders Skaal. Han er ellers ikke i 1 ma Stand nu. F.n Fisketur paa 5 Dage taaler han ikke længer, og han begynder at forandre sine Tanker om Nyrerne og deres Funktioner. Før forestillede jeg mig altid Nyrerne som to paalidelige Pudelhunde, som lever der bag Huset og steller med sit. Nu hælder jeg til Tante Tinas Theori: at de baade kan løbe omkring og gjø'

Nyremesteren Tycho staar her og ler; han siger, han vil telegrafere fra Flekkefjord, hvilket er noget Tøv.

Gurine har været her et Par Dage som en Solstraale; jeg skal hilse dig fra hende; hun150

kommer før Jul forat blive her. Lad mig snart igjen høre fra dig, at du er en tapper Landssoldat og holder fast ved

Din egen gamle Fader.

Stavanger d. 21. October 1901.

Kjære Pefert! nogle Ord, forat være dig nær! Jeg sender idag med Posten tænker jeg, to Fotografier i Rammer til dig og Vilhelm; — nu vil jeg haabe, de naar frem til dine vilde Egne, og at I blir glade i dem. Vilhelms var egentlig bestemt for mig selv; men saa syntes jeg, det blev saa pent, at han maatte faa det foran sig, naar han skriver. Ser du. at Gjenskinnet i Glasset speiler en Blomst fra Vinduet, netop som om du holdt den i Armen. Mamma siger naturligvis saa fornuftigt: gjem dem til Jul, saa har du Present; men synes du vei, det var ligt mig?

tænk gjemme! jeg finder nok paa noget til Jul!

Den 6—7 December er jeg færdig med alle mine Valg, og nu skal du afgjøre, om jeg skal komme da strax eller i Januar? — for min Part er det ganske det samme; jeg kan tage151

en Uge nu før Jul eller ogsaa en efter. Herom afventes din behagelige Ordre, hvorefter Reisen vil blive fastsat.

Jens er her idag; han beder hilse. Her er fælt hjemme nu; jeg selv er hellerikke god —• maa du vide. Men det er ligesom paa en Top nu, saa daler det vei snart ned igjen. Bare jeg selv kunde være snil; men jeg gaar tilbage. Lad mig nu snart høre fra dig

Din Pappa.

Stavanger d. 17. December 1901.

Kjære Barn! her kommer endelig 100 Kroner, som du skal have at rutte med for dig selv - med god Samvittighed; den aldrig svigtende er rigtignok i en Micawbersk Krisis, men hvad du faar er best undt af alt og jeg haaber, du maa have lidt Glæde af disse Penge. Kjøb nu ikke noget til os, men bare til dig selv og dine.

Ak om jeg kunde reise 4de Juledag! her stabler sig Alverden op imod os! men endnu har jeg ikke opgivet Haabet.

Ak om jeg kunde reise 4de Juledag. Oet gjorde han dog.152

Dette skriver jeg i al Hast, da her er fuldt op af Arbeide endnu nogle Dage.

Hils Vilhelm og de søde smaa og vær ved godt Mod; syg maa du nu slet ikke være. Gid jeg kunde faa se dig snart igjen; stundom synes jeg, det hulker fra din Kant.

Din egen Pappa.Stavanger d. 8. Januar 1902.

Elskede Barn! du staar for mig med et lidet bitte Ansigt, og jeg synes, jeg hører en Hulken fra din Kant. Det var dog et deiligt Besøg, som forfriskede vore Hjerter.

Hjem kom jeg Kant om Kant, men i rette Tid, og jeg har før dette Øieblik ikke havt Fred. Beate er i Theateret med Emilie og F.lse er i sin Pernille. Begge hilser.

Min Hukommelse samler de faa Dage i et broget Billede, hvori jeg kun ser dig, som jeg beundrer mer end

nogensinde, og det ved jeg, du er glad over.

Hils Vilhelm og begge de Smaa; jeg angrer alvorligt, at jeg ikke kunde lide Ba; men det kommer vei. Skriv strax, at du tilgiver mig det.

Hils Pigerne. Din Pappa.154

Stavanger d. 31. Januar 1902.

Kjæreste Barn! jeg har forsømt dig nogle Dage; men du har ikke været ude af mit Sind. Har du 01? har du Æg? — vil du have røget Sild til at stege paa Rist eller Ildtang over Glør med Stappe til? det er nok best, du svarer nei tak til det; for jeg kom til at tænke paa, at det ikke netop er Barsels-mad — he?

Jeg nævner ikke mere om hin Plan om at komme hid; du er en Helt, og jeg vil beundre dig og prøve at være ligesaa modig. Nu har vi ogsaa faaet Sne mer end sædvanligt og meget mere end jeg skjøtter om at have; desværre kommer jeg ikke udaf Døren, jeg har opgivet mine Ture, fordi det er koldt en fuldstændig Demoralisation! Kun Mamma trives! Inat var vi i Selskab hos Fr. Hansen til 2 3 og idag telefonerer Mamma efter Følgeskab til Theateret; hun vi! se Balduins Bryllup.

Jeg driver mine Swibler skarpt, forat have dem alle færdig til den 18de da ved du, skal alting „springe ud". De staar smukkere end nogensinde og Knopperne begynder at faa Farve.

Den ISde: Kiellands Fodselsdag.155

Med Hensyn til Sideskud ved Swibler, saa har jeg altid skaaret dem af, undertiden har jeg skaanet et Skud, hvor der viste sig stor Knop; men det bliver sjeldent til nogen virkelig Glæde. Naar et Skud opereres - maa du sige til Vilhelm skal han grave Jorden lidt væk, følge Løgens Runding med Kniven og skjære Skuddet af saa dybt som muligt, dette gjentages, hver Gang det viser sig.

Det er nogle selskabelige Blomster Hya-zinterne og netop i denne Tid er de uhyre interessante. Lad Vilhelm optage en Catalog over dem med Beskrivelse, saa vil det more mig at se, hvorledes de falder ud og saa kan vi sammenstille en god Bestilling til næste Aar, hvis vi lever , ak Gud ja! vi lever sagtens!

Jeg vil da ikke haabe, at I atter har faaet en Overhaling med Sne? thi har vi faaet 5 Tommer, saa pleier det at gaa paa Meteren hos Jer. Stakkels Barn Vær stærk i din Særk som Gude sagde. Hils dine Smaa og Vilhelm. Jeg har det saa meget jillere nu, da jeg ved, hvor jeg har Eder og kan følge Eder med Øinene i Huset og i Trappen det var en jil Tid! Saa snart du er bleven156

tynd igjen, vil jeg komme det er enda midt i Hummer-Saisonen! jeg kunde jo staa Fadder til Rasmusine!

Søde Barn! skriv snart og hold dig frisk og glad og modig og husk, at jeg holder dig i Haanden.

Din egen Pappa.

Stavanger d. 7. Februar 1902.

Kjære Barn! Æg sendes imorgen 3 Snes, som skal være rigtig udsøgte; vær saa snil at lade mig vide, om de er gode og store, saa jeg kan henvende mig sammesteds en anden Gang. Saa var det 01! har I sendt den berømte Kasse tilbage til Nils Svendsen & Co.

Armageren? Svar paa det!

Her er en Masse Sne, og jeg tænker med stigende Ængstelse paa den 18de! — Tænk, om du virkelig var saa flink at være færdig til den Tid! Her er Intet at fortælle; jeg skriver bare, forat du skal høre, at jeg er her tæt ved dig.

Nu staar mine Swihler saa færdige, at til den 18de vil de være i Glans. Du maa fortælle157

mig — eller lade Vilhelm fortælle hver enkelt Swibels Historie, især maa jeg faa vide, om nogen Knop blev ødelagt formedelst al den Muld, som var i den? Jeg tænker, at „Argus" nu er langt fremme; den er især smuk nedenfra, saa man ser det hvide i Bunden. „Di-stinction" kommer ogsaa snart; læg Mærke til, at selve Stilken er

mørkerød og hele Tingen er som blomstrende Burgunder, naar du holder den i Solen.

Jeg har et Par nye Mærkværdigheder, som du skal faa til næste Aar! Er de lange Tazetter komne ud? pas paa, at de ikke faar for meget Vand, siden de staar i tætte Blikboxer; eller lad Vilhelm ved Hjælp af Hammer og Spiger slaa et Hul i Bunden saaat Grundvandet kan sige af. —

Gid du nu sad rolig i godt Veir og ventede med kjærligt Sind den lille Traven: Malaprop kaldet. Gid du kunde bringe dine Tanker i Ro og tage Livets Arbeide Stykke for Stykke som det forelægges dig af den ubarmhjærtige Skjæbne, som vi selv lægger os tilrette.

Din egen Pappa.158

Stavanger d. 4. Marts 1902.

Kjære Pefert! Du saa, din Mand fik Brev strax, skjønt du med saa megen Omhu havde strøget ud to Linier, der var ligesaa lette at læse som din øvrige Skrift; hi! hi!

Saa langt kom jeg igaar Formiddag.

Men om Aftenen, da jeg kom fra Fattig-commissionen, fik vi Krags Telegram. Alle blev glade og sendte dig Hilsen: Mamma, Else, Jens, Hilda og jeg og Gurine ikke at forglemme.

Ogsaa idag har jeg været i Fattigcom. og har kun faa Minutter igjen til Kl. 7. Derfor tag bare disse Linier idag, søde Barn! som min hjertelige Hilsen til overstanden Møie og Fare. Nu vil jeg prøve, om jeg kan sende dig et lidet Ord hver Dag i de 9, du skal ligge og til din Dag den 9de maa jeg finde paa en liden Kasse. Vær glad og frisk og lad mig høre snart om dig. Jeg holdt dig i Haanden det følte du vei? skjønt jeg sad i Commissionen.

Din egen Pap.159

Stavanger d. ti. Marts 1902.

Kjære Barn! — nu ligger du altsaa pent paa Ryggen og spøger dig med den Nye? de to Søstre er søde og kommer kun en sjelden Gang forat se Broder. Du siger til Pigen: der er vei mere Hermetik? — hvad svarer hun da?

Lad de smaa faa hver sit Æg og giv mig to siger du saa. Hvad svarer Pigen da?

Den, som havde smaa sprøde Sukkerkavrin-ger! eller Bergenske Rugkavringer! eller Wør-terbrød !

Hvad siger Sofie og min Veninde i Kjøkkenet! de siger: Borgermesteren sender vei!

Men 01! ja, hvordan er det med Malt-Øllet, og du bliver ganske sved af alt dette Mad-Stel.

01 findes ikke lyder Svaret.

Du græder og raaber: Vilhelm! tag dit Brev og skriv til Pappa, at nu mangler alt! — og du vender dig om og sover 26 Timer i Rad.

Nu er her endelig Tinveir; og jeg, som i lang Tid har forsømt at gaa, jeg er nu begyndt igjen paa Russestøvlerne i den deilige bløde Søle — 2 lange Ture om Dagen. Og nu er160

Luften netop saadan, at den slider mig ud af Byen til Sletterne mod Havet med de første Viber og Jæderen saa vaad som en Svamp.

Det var et letsindigt Ord af mig at forespeile dig Fadder. Det maa vi nok slaa ud igjen; jeg maa holde mig i Ro for Udgiftens Skyld, — ja det er elendigt, men det er nu saa. Du maa vist nøie dig med Frøken Krag, og det kan ogsaa være nok under de vanskelige Forhold med Snemyren; - ser du paa Skriften, at her var jeg nær ved at sovne? jeg maa strax løbe over Vaalandshaugen ; mens jeg tænker paa dig.

Lig stille og vær forsigtig og giv dig god Tid.

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 7. Marts 1902.

Søde Barn ! der gik nogle Æg og anden Rabe til dig igaar, som skal være Geburts-dagsgaver. Jeg maa især henlede din Opmærksomhed paa nogle amerikanske Syltelabber, som jeg nu bagefter tror, maa være den rene Gift for en Barnekone; vogt dig for den og lad dem staa, til du blir stærk nok;161

nyd dem saa med Edik, Peber og Dram; de skal være brillante! — vi var jo begge saa glade i Sylte — og Vilhelm?

Nu har jeg gaaet og værpet, — hvilket i og for sig er et stort Kunststykke af Eqvilibristic! paa en Tur til Jæderen; men Venners Troløshed, Snøvl, Vrøvl og Barnefødsel har hidtil forplumret Rugningen, indtil jeg idag har svoret en Svor saa salt han var indvortes — som Andreas engang sagde, paa, at imorgen reiser jeg, om her saa regner Svovl, Ild, Børnebørn og BørnebørnsbørnI

Jeg faar tage med mig noget Papir, saaat jeg hver Dag kan sende dig nogle Ord; men jeg er ræd, det gaar ikke saa jævnt som jeg forestiller mig med Posten, for her er Taage; og naar jeg saa mindes den fjollede Postgang i Høivaag, tænker jeg, du mangen Dag ikke hører fra mig, og en anden Dag faar totre Breve. Derfor vil jeg nummerere de 9 Barnebreve, saa kan' du tage et hver Dag som Pulver, dette er No. 3.

Ligger du og ser ud i Luften? — er det ikke godt at kjende sig tom igjen og ensom i sit gode Skind. — —

Nu var Andreas her! — han havde enten

11 Kiellands Breve til hans Datter.162

Kræft eller Tandpine; han troede selv nærmest, det var Kræft i alle Tænderne paa den ene Side. Der for han! Saa har jeg Fredrik igjen. Han falder naturligvis ogsaa fra; saa kjører jeg alene med de to hvide Heste, dertilmed en lumpen Daler — NB., som er min; nogle Flasker og Pokaler — Nota bene fyldt med Vin — da er jeg lystelig og blid — NB. for en Tid!

Imidlertid maa du ligge paa Ryggen og lytte til Vestenvinden, som kommer fra Nærland og tænke paa Foraar og Sommer. Den 1ste Juni reiser Mamma til Laurvig; da kunde du besøge mig — kanske! — jeg er saa ræd for at berede dig Skuffelser; men alligevel maa vi jo have noget at glæde os til -- ikke sandt?

Farvel for idag; Contoret er fuldt; imorgen, naar du læser dette, kjører jeg mageligt i Sølen vestover mod Havet i kold Vastaage, men med Lærker og Viber iblandt.

Din egen Pappa.

Stavanger d. 8. Marts 1902.

Kjære! Baby! vi har netop faaet Vilhelms Brev om Begivenheden. Det gik jo netop163

som du vilde og som det skulde. Det er kjedeligt, at du ikke helt kan ofre dig for denne Virksomhed, som du aabenbart har Anlæg for.

Du var flink Pige — var du! — nu har du det godt — det ved jeg. Men vær nu ogsaa forsigtig og lad dig pleie. Det er vei nok at stelle sit Hus godt; men det kan for en stor Del besørges af andre; lig du rolig og lad de andre bale.

Jeg kom ikke til Jæderen idag. Der var saamange Betænkeligheder og tilspidsede Bemærkninger og min egen onde Samvittighed formedelst Pengene, at jeg opgav det igaar, og da jeg saa idag vaagnede i deiligt Veir og vilde afsted alligevel, var der et stort Bryllup, som optog alle Hestene.

Saa sidder jeg her og ægrer mig med Huset fuldt af Uhygge. Men paa Mandag — ak jeg maa le over min egen Barnagtighed!

Du maa sige til Vilhelm, at jeg skal svare paa hans Zwibelbrev, men forbyd ham lige-saagodt strax at sende nogen Bestilling til Haarlem; det er meget jillere og mere spændende, naar jeg sender efter mit eget Udvalg ikke sandt?164

Desværre er her Taage i Søen, saa jeg forstaar, du faar ikke et Pulver hver Dag; men saa tænker jeg, at du

muligens ligger og strikker paa din nye Roman — eller var det et Skuespil? et Skuespil var det med 3 Personer. Jeg synes, det er lidt faa; thi uden Bifigurer bliver let „Tendensen" for nøgen som et Skelet uden Kjød, — og en saadan Debat — ser du — lader sig vei læse, men ikke se. Der maa Liv og Lys paa de nøgne Ideer. Kjød og Blod - helst Blod i Billedet. Lad mig se, du strikker, og hvad du har strikket, naar saa langt kommer. Farvel.

Din egen Papps.

Stavanger d. 9. Marts 1902.

Kjære Barn! idag er det din Fødselsdag du gode lille Pefert! — jeg mindes, at jeg laa paa Sofaen nede i Storstuen i Forberedelsen og ventede paa Udfaldet ovenpaa, da jeg hørte Maren rabe nedover Trappen for aandeløs at melde mig, at det var en Datter. Jeg blev saa glad, fordi det var du, som kom, og jeg har altid været glad, fordi du kom, og jeg er165

endnu glad, fordi jeg gav Pigerne en Sølvdaler hver til din Ære. Siden var du min lille Sol-straale altid og mer med Aarene.

Idag er det Søndag, lidt ny Sne - desværre; men Solskin og deiligt Veir. Vi skulde spist alene, men saa blev Else buden til Middag til Arentz, hvilket var saa sjeldent, at hun maatte faa Lov. Altsaa kommer Tante Emilie og Datteren Amalie. Jeg gaar og lægger af smaa Pakker Cigarer, Tobak o. s. v. for imorgen Kl. 9 kjører jeg afsted, — hvad tror du? — men hvorledes skal jeg faa sende dig et Pulver hver Dag, mens jeg er borte? — det bliver vist umuligt!

Jaja! du har mig ved Sengen; jeg ser, hvor sød du er midt i Ansigtet, med det blaa Teppe, som er Magen til mit og med den lille Dreng ved Brystet — vær glad og god som du altid har været.

Din Pappa.

Nærland d. 10. Marts 1902.

Kjære Baby! jeg skriver falske Datoer, forat du skal faa et Brev hver Dag; men jeg for-166

staar, det hjælper ikke; men du skal nu have 9 Breve i Rad, mens du ligger.

Laa du endda her med klar Nordenvindsso! udover Havet saa blaat og isende koldt, at her næsten ikke er til at holde sig varm inde i Stuen.

Men en deilig Kjøretur — aldeles efter min Smag. Solskin med Lærker og enkelte Viber; en liden Sneflæk hist og her.

Huset her er stille og ensomt; i det fjerne hører jeg et bitte lidet Barn en liden Rasmus som piber saa meget, han kan. Lad mig nu endelig engang vide: er Rasmus et Krage-Navn? hvis saa er, finder jeg det godt; men jeg vil undre mig noget, om det er et æstetisk Valg.

Jeg hører, at Daaben er udskudt til Pintsen; det var jo godt; saa kan vi endnu engang snakkes ved, om jeg kan komme.

Idag ligger du altsaa din 7de Dag ikke røre sig! du maa endelig ligge paa Ryggen, for det er best for Barnets Udvikling og Moderens Indvikling, som ikke maa forsømmes.

Nu skal jeg ud en lang Tur ned til Søen; iaften skal jeg til Næsheim tilaftens hos gamle Berner — han fangede mig, da jeg kjørte167

forbi. Gud ved, hvordan jeg skal faa sendt Breve til dig!

Hils de søde Smaapiger; jeg er vis paa, at hu, du ved, maa vænne sig af med at ville „ha de", naar der kommer en mindre; men hvad skal vi gjøre for at faa hele denne Bande anbragt, saaat du kan faa lidt Tid for dig selv?

- det er paa en vis Maade noksaa heldigt, at alle 3 er af samme Alder.

Din Pap.

Nærland d. 11. Marts 1902.

Kjære Barn! jeg er fremdeles her — nogle velsignede Dage i Taushed og Samtaler med mig selv. Naar jeg er inde, læser jeg „Vor fælles Ven" af Dickens — en af mine Yndlingsbøger — vil du laane den? Jeg tænker mig, at du fremdeles har det godt og ligger i det samme Solskin som jeg. Mine Dagsbereg-ninger har lidt under Reisen, og jeg ved nu ikke, om det er imorgen eller iovermorgen du skal faa prøve at staa paa Benene og vandre videre Livets Vei. Vær nu ikke for rask paa det, men giv dig god Tid til at blive tynd og168

pen og uden saadanne Tilfælde, som siden plager Livet af Mødre; det er bedre at gaa langsomt og forsigtigt frem - Herregud! det haster jo ikke! med 3 Børn har man et langt Slid foran sig. Jeg maa forresten sige, at det er noksaa heldigt med de to Piger først, for de kan døive den slemme Dreng og holde ham lidt nede.

Stakkels P. J. er gaaet overende. Jeg tænker saa meget paa ham herude, hvor han har sit nydelige Hus lige ved Elven; jeg besøgte ham isommer; alt var saadan Berner solid og godt, - ligefra Sengen til Maden. Børnene var saa ualmindeligt søde og Forholdet i Familien var saa jilt og pent. Nu skal de for anden Gang drives ud af alle sine Besiddelser og flyde om paa det uvisse med smaa Laan, og dertil ilde seede af Folk, som beskylder dem for Ødselhed og flotte Vaner. Det kan være sandt nok; men saa er det Pinedød ogsaa sandt, at slige Folk er de jilleste og de, som først og fremst fortjener, at Vorherres Sol skal skinne paa dem. Men se om den gjør? Nedstyrtede blir de til Fordel for Lus og Aagerkarle! Jeg vil ud og gaa en lang Tur langs Havet; nu tror jeg, du er169

moden til at elske Jæren - blaa stille Havblik, Viber og Lærker.

Tak for idag.

Din Pappa.

Stavanger d. 15. Marts 1902.

Kjære Pefert! jeg er gaaet ganske Surr i dette System med de ni Breve, og du har vist hellerikke mærket andet dertil end mange smaa Skrivelser paa Sengen; men det var ogsaa Meningen! har du havt det godt?

Mens jeg var paa Jæderen, kom her Telegram, hvori Krag takkede for „Pakkerne"? men det var dog Kasser - - en med Æg -ikke sandt? — og en med diverse Syltelabber?

jeg er aldrig sikker paa Forsendelserne til Eder, efterat jeg har seet Stellet i Christiansand og Omegn - især Posten, Telegrafen, Telefonen, Dampskibsforbindelsen - ohola! Derfor maa jeg altid have Besked — især vilde jeg gjerne vide, om du har sendt den tomme Ølkasse til Nils Svendsen, Armageren, for det maa du gjøre prompte! og lade mig vide det.170

Idag beregner jeg, at du har siddet lidt oppe og moret dig med din Moabim-Dreng, som formodentlig er sjelden ? — lad ham forblive et unicum! Imorgen Søndag skal der for første Gang spises med lidt Fest — he? Fiskeboller? - - lad mig endelig faa Opskrift paa de Boxer, du vil have igjen; det er saa let-vindt; for mig bare en Fornøielse; for Thiis tildels en Anledning til at være elskværdig, -til din forrige Sendelse havde jeg bare sendt et Bud ned til ham med 5 Kroner, saa besørgede han selv alt, — var det ikke en Masse? Ser du, for saadanne smaa Stød kan den aldrig svigtende nok staa sig; det er værre med de store 2- og 3-zifrede Anfægtelser. Men nu længter jeg snart efter et Livstegn fra din egen kjære Haand. Hils Vilhelm og de Smaa, Pigerne og Madamen og sig dem Tak, fordi jeg ved, de har alle været snille med dig, — har de ikke vei?

Og lad nu Stellet gaa sin Gang uden at lægge det altfor meget paa dig. En Husholdning paa Landet med 3 Smaa skal ikke være Mønsterdrift, som uden Varsel kan stilles til Mønstring for skarpe Fremmedøine. Den store Vanskelighed, som næsten er umulig i smaa171

Forhold, er at holde Børnene fra sig, saa de ikke optager ens Sind og Tid ud over ålle Grænser. Dertil bruges Pigerne, men saaledes, at man er tilfreds med deres Stel, og ikke forjager dem ved i de inderste Smaating at forlange sin moderlige Vilje sat igjennem.

Else var her og ruskede mig i Haaret og omknoklede mig — saadan som du ved. Jeg skulde hilse dig saa

rædselsfuldt overhændigt forfærdeligt; hun har kjøbt et Maleri fra Aarre paa 10 Kr. Afbetaling i 5 Maaneder af en ung Abrahamsen. Else er min Trøst; men du er min bestandige Glæde, mit uundværlige Savn hver Dag,

Din egen Pappa.

Stavanger d. 16. Juni 1902.

Kjære Pefert! - Alt er i Orden! — Jeg telegraferede netop, forat du kunde sætte dit Opbrud igang. Mon du ikke har min Dame-Kuffert? tag den med er du snil.

Else reiser imorgen, og passerer Christiansand Nat til Onsdag; du maa endelig ikke tænke paa at faa se hende - saa haardt som172

det er; men jeg kan aldrig tro, at dersom du den 19de skal reise med den Lille tænk! den Sætning kan jeg ikke ende! — Meningen er: du har ikke Kræfter til det! Ellers heder Skibet Olaf Kyrre og gaar fra Chr.sand udpaa Morgenen Onsdag.

Jeg gruer nu svært for at sende Else bort; hun er saa god og sød. Jeg ved, de Folk, hun kommer til, er snille. Men det er jo en helt anden Art end vi; men det fremmede maa ogsaa prøves. Hun kommer til at faa det overhændigt jilt, og jeg skulde bare ønske at faa se hende spile sine blanke Øine op over Evropa!

Hvad skal vi finde til at lægge Ramsus opi? Nu skal du høre: vi har skrevet til Gurines Søster Tomine i Erfjord og vi har det beste Haab om, at hun kommer Thorsdag Aften. Det er en sød Pige af Gurines Type. Din gamle - - hvad hed hun nu? - den hellige, du ved, — hun har knyttet sig til en Strygeforretning, hvis Indehaverske netop nu reiser bort og overlader Styrelsen til Thea — heder hun!

Saasnart Else er af Huset, skal der gaaes igang med Rengjøring ovenpaa; og saa indretter jeg det foreløbig saa: Du i dit gamle173

Værelse; Tomine med Ramsus paa den lille Sal og Gerd paa den store. Du maa bede hende undskylde, om det ikke lykkes Gurine at faa det umulige Værelse hyggeligt; men hun kjender jo vort Stel ogsaa paa Vrangen, saa det gjør ikke noget. Desuden kan I jo omorganisere og forandre, saa meget I vil.

Jeg gaar ud fra, at du bliver ombord, om saa Jæderen staar paa Hovedet, heller end at sidde i Coupé med Barnet? hvis der altsaa ikke kommer udtrykkelig Besked om noget andet, venter jeg dig med Dampskibet Kl. c. 5. Pas paa, at I ikke spiser Middag ombord, saa skal I faa Lammefricasé herhjemme.

Saa ved jeg ikke mere, end at ønske Eder velkommen alle Tre.

Hils din stakkels Mand. Vil han sidde paa Redens Kant hele Sommeren?

Din hengivne Pappa.

Stavanger d. 20. August 1902.

Kjære Baby! Rasmus lever storartet uden Spor af Forandring, — uden den, at han hver

Udg. reiste en Tur til Kjøbenhavn. Rasmus boede hos Bedsteforældrene.174

Dag bliver klogere, men uden Overlegenhed bestandig smilende til alle. Jeg ved, at jeg kunde blive ved at fylde alt mit Papir med disse Efterretninger og med Beskrivelser over den lille Dreng; men det maa være dig nok, at han trives, og at vi ere glade i ham; hver Dag kommer han ned og nu har jeg sendt Bud efter ham. Mamma er hos Holsts; Gurine er reist hjem, og i Formiddags fik jeg Bud fra B. B„ at jeg ikke faar noget Embede; saa det er bare til at le af altsammen. For naar alting vælter saadan omkuld, trives jeg for et Øieblik; det kommer nok paafode igjen! og lad dig ikke fortyrre; hils din Mand og mor Eder godt og hils de Venner, 1 træffer. Jeg vil ikke fortælle om, hvor jeg nu, da du er borte, ogsaa savner Else! — Nordenvind med piskende Storm — der kom Rasmus! han smiler saa sødt!

Tak for sist!

Din egen Pappa.

(Brevkort).

Kjære Barn! Rasmus er altid straalende -Guders og Menneskers Yndling, lutter Smil og ellers aldrig en Lyd. Her er varmt idag; han er i Haven; vi skal i Middag med hollandske175

Officerer. Men desværre! du fik sørgelig Ret; Ministeriet finder ikke, at noget af Embederne er godt nok for A. L. K. Nei havde det været Hamars Bispestol! Hils V. K.

Din evige.

Strax efter kom Underretningen om Kiellands Udnævnelse til Amtmand.

Molde d. 5. October 1902.

Kjære Baby! jeg fik endelig dit Telegram, hvoraf jeg ser, at Strømmen gaar den gamle Vei fra Hjerte til Hjerte, — hvad den vei hele Tiden paa sin egen Vis har gjort, men ligesom brusende mellem store Stene og Forhindringer. Disse ville vei aldrig forsvinde, men Strømmen af vor Kjærlighed og Tillid vil glide videre uden at have lidt andet, end at vi ved, der var engang længer oppe et farligt Stryg.

Du kan ikke tænke dig, hvor jeg er glad i Rasmus, og hvor gjerne jeg vilde havt ham; han var mig hver Dag en Fryd, og jeg har aldrig seet et saa velstelt Barn; Tomine er en Skat, som kun kan sammenlignes med Gurine. Nu skriver jeg til Frøken Wahl; jeg forsikrer dig:176

hun er til dette Brug en Perle; du vil takke hende hele dit Liv, ih vor det saa gaar forresten.

Jeg har nu allerede styret min nye Stilling saa længe, at jeg med Behagelighed fornemmer den store Forskjel. Du, som altid har villet, at jeg skulde være Erkebiskop, maatte nu være fornøiet, og du behøver ikke at sukke for mig, om jeg nu skal gjennemgaa en Overhaling i Høires Aviser for en Lensmands-Besættelse iforgaars. Jeg viste godt, hvad jeg gjorde, og det er ikke nu efter i 53 Aar at have holdt mig stiv, at jeg skulde begynde at svaje for Vinden, et smukt og smidigt Siv!

Ellers er her deiligt. Som i det gamle Hjem blir det aldrig mer; jeg taaler ikke at tænke paa det, og da nu alligevel alle Minderne med dig i Spidsen bryder ind over mig, vil jeg lægge Pennen ned og bede dig betænke, at dette var min Redning ni pius ni moins fra den Forsumpning, du vist selv var bange for; at det var et af de store uberegnelige Lykketræf i mit Liv, som endnu engang fører mig videre og opover. Godnat min egen Pige! lad mig snart høre gode Ord fra dig og hils Vilhelm.

Din egen Pappa.177

Molde d. 16. October 1902.

Kjæreste Pefert! et Par indholdsrige og orienterende gode Ord sender jeg dig nu i en Fart, før jeg tiltræder en 6 Dages Reise dybt ind i de inderste Vidundere i mit vidunderlige Rige. Jeg har — oprigtig tait! ikke stort at gjøre der. — — — Først kom Mamma og Jens og inat kom Tøiet 169 Collys. (I dette Øieblik kjørte Mamma forbi Vinduet her, hvor jeg sidder i det gamle Amtmandscontor; hun drog til vort nye Logis, hvor de nu flytter ind). Her er saa smukt, at du umuligt kan forestille dig Halften! Jeg savner det søde lille Hoved til Rasmus. Nu maa jeg slutte.

Din egen Pappa.

Molde d. 3. Nov. 1902.

Søde Barn! — et Par Ord bare — somom du hang mig om Halsen ah! jeg længter saa efter dig! her blir i denne Leilighed bare Plads for dig i Elses Værelse; men det er temmeligt stort, — du faar tage tiltakke med det. Jens bor udenfor Huset. Her var ingen

Plads for Lille Rasmus, — ak! ham savner jeg ogsaa; han var saa sød, naar han blev bragt mig hver Formiddag paa Contorbordet; aldrig har jeg seet andet end godt og sødt af den Dreng, og jeg haaber, at hans stille Op-væxt blandt de kloge Jomfruer i Flekkefjord, maa lægge en blød og kjærlig Bund i ham, — derpaa kommer det til Slutning an. Men du maa ikke lade ham begynde sit unge Liv med at støde sin gamle Bestefar, hvis Gjæst han er og forbliver, til du henter ham; du maa ikke forsøge at komme i noget Regnskab med Frøken Wahl, - det vilde forhaabentlig hellerikke lykkes dig, om du prøvede.

Dit lykkelige Brev fra din nye Adresse gjorde ogsaa mig glad og at I har været i Christiania! — a propos! spørg Vilhelm, om han tror, det vilde glæde Forlæggeren og ham selv, om der til mit Drømmebrev kom en Illustration af mig i Sengen? — hvis saa er, kan der findes et Fotografi hos Krohns, som Mario tog engang — det er ikke flatterende; men jeg ofrer mig.

Ah! kunde du gaa til Fru Krohn og hilse hende og sige hende, hvor smerteligt jeg hører hendes Liv brydes ned — saa god og klar og179

haandfast og saa klog uden Svig og uden Kulde. Sig hende, hvad du ved er sandt og følt, at jeg sender dig som det dyrebareste jeg har, at du skal kysse hendes Hænder og bringe hende min Tak og mine hjerteligste Ønsker om Forbedring, om ny Livskraft, hvis hun ikke er for træt af os allesammen ; og er hun det, saa bed hende bare give dig et godt Ord til mig, — et Smil — jeg husker det lune Smil — baade det med Paaskrift: hvad mon du er for en? — og det med: Den kan jeg godt lide, — lad mig faa et af de siste.

Vi lever godt og jeg selv er en ren Løve til at reise og arbeide.

Naar du faar dette, klæder du dig formodentlig til Rigmors Bryllup — hils hende fra mig, og Tante Louise og Feilbergs og Bissens — og Vilhelm.

Jens og Mamma hilser og Gurine, som smiler over det hele.

Din egen Pappa.Molde d. 26. Januar 1903.

Kjæreste Baby mit Hjertes Barn ! hvor længe siden jeg talte dig til i dit søde Ansigt, som jeg hver Dag saa paa; men lykkeligvis har alt været godt paa min Side og forhaabentlig ogsaa paa din, saa vi gjensidig har tænkt paa hinanden med Glæde og Ro. Lad mig nu først og fremst fortælle dig, hvad jeg har gjennemgaaet og gjennemgaaet saaledes, at jeg i dette Øieblik sidder roligere og lykkeligere end paa mange Aar; men du skal indskrænke dine fortrolige Meddelelser til Vilhelm; det kommer nok ud, at B. B. har hjulpet mig og det maa gjerne alle vide; men jeg vil ikke, at Detaillerne skal flyde omkring.

Om min Sygdom har jeg nu maattet give181

saa mange Beretninger, at jeg faar Lus i Maven. Det var den gamle Nød med Hjertets Udvidelse; jeg taaler ikke Kulden og holder stræng Diæt, som gjør mig zart og bleg. Men aldrig har jeg befundet mig bedre end idag, og det tror jeg kommer af, at igaar Søndag spiste jeg fyldt Kaalhoved, Haresteg og Diamantpudding, røgte halvanden lang Cigar, drak 2 Glas Rom-Toddy og læste en hel Bog af mig selv! jeg ved ikke hvilken af Ingredienserne der var den væsentligste; men jeg tror, der var stor Helsebod i selve Blandingen.

Jeg har foran mig ubesvarede Breve fra dig - Pefert-Traven maa undskylde Amtmanden, han er saa optaget! Min Fuldmægtig er reist til Sanatorium; min 1ste Contorist nedenunder ligger i Influenza, saa jeg hører Else og No. 2 præke dernede.

Endogsaa fra Vilhelm ligger her et Brev. Sig ham, at jeg slet ikke var fornærmet paa „Juleaften"; de sendte mig 100 Kroner for det Skit, og tilslut havde jeg 2 Exemplarer af Nummeret.

Jeg glæder mig, fordi du glæder dig over dine Fremskridt i Sang; og du maa ikke182

glemme at bringe Fru Baronessen min ærbødige Compliment og min Tak for hendes Elskværdighed mod dig — den jeg for en ganske liden Del tillader mig at tilskrive vort Smule Ungdomsbekjendtskab, da vi gik og fandt hinanden gjensidig pene uden at sige det. Lad mig snart høre gode Tidender fra dig.

Din egen Pappa.

Molde d. 24. Februar 1903.

Kjære Barn! - jeg har to søde og kjærlige Breve fra dig, som det er mig en For-nøielse at læse. Men netop, fordi de er skrevne saa exclusivt til mig, tør jeg aldrig meddele noget af dem, og Følgen er, at jeg gaar med megen brødefuld Kundskab om dig og Eders Liv, som de andre ikke ved.

Jeg er desværre ikke frisk, naar jeg skal sige Sandheden; og Klaus Hansen forbyder mig at sidde bøiet og skrive. Jeg kan kun gaa faa Skridt i fri Luft og efter en Trap maa jeg hese og pese længe. Det er ikke noget at bryde sig om, kun Følger af en Overan-strængelse, som denne Gang gaar saa lang-183

somt. Saa er der og dem, der paastaar, at mit Geburtsdagsselskab ikke var sundt for m*g- Jeg havde 5 gamle Herrer; ved du, hvad vi fik?

1. Kjødsalat i Glasskjæl - - lavet af Jens-Rødbeder, Æg etc.

2. Røgetkjød-suppe af en engelsk Faare-ryg - Present til mig fra en gammel Englænder, jeg traf her. Kaal, Poteter etc.

3. Ristet Faareryg og Røgepølse med Kaal-rabi-stappe.

4. Østers i massevis.

5. Høns i Form med Puré-Laag.

6. Marvpudding.

7. Knas.

Chat. Palmer, iskold Jule-Punch til Suppen, 01 og Dram til Røgekjød, Cliquot til Østers og til Dessert, hed og hvid Vin.

Der siges, at mit Hjerte stod sin Prøve. 1 to Dage var jeg glimrende; men 3die Dagen var jeg ikke saa god.

Nu svinder jeg ind i Sult og Savn; men jeg har det ikke godt om Eftermiddagen, og Nætterne er tildels onde, — især naar de andre gaar i Selskab; her er jo ikke saadan en Sovesal som hjemme — ak! men jeg har184

lykkeligvis en Doctor, som af og til giver mig en Indsprøjtning, - saaledes imorgen, da der er stort Bal hos Møllers paa Moldegaard.

Men nu maa det være nok for idag — du Kjære! - skriv snart. Hils Vilhelm og mine gode Venner i Kjøbenhavn. Sig Drewsens, at jeg har ialfald en god Del Breve, som er til Fruen og Onkel Viggo, og at jeg aldrig kan have sendt nogen til Jonas af dem; men jeg er desværre saa lidet energisk og saa optaget, at jeg maa true mig selv til at sende Samlingen; men den skal nok komme, de kan være rolige; hils Fru Louise og Gerd. Til Lykke med din Sang og al din Glæde og lad mig se, du beholder denne Vinters Solskin i lang Tid over din Fremtid — min egen gode Datter!

Din hengivne Pappa.

Hils endelig Brandes.

Bergens Sygehus d. 20. Mars 1903.

Et Par Ord. Søde Barn! til Tak for et jilt Brev !

Jeg var daarlig denne Gang; temmelig fuld af Vand i Underlivet ialfald i Mavehuden,185

kunde ikke gaa 10 Skridt og elendige Nætter. Men jeg maatte vente paa min Fuldmægtig. Saa kom han, og saa har jeg ligget her en Uge og er alt god — forsaavidt som mine personlige Lidelser er ophørte — men du ser, jeg har et Blæk, som nok kan kaldes Lidelse!! og jeg maa vei ligge her en 14 Dage til. Claus Hansen er paa Fjeldet.

Jeg skrev hjem, at Gurine skulde sende dig min ældgamle Yndlingsvest, som har knækket saa mangen stolt

Armida og tvunget mig til at gysse talløse Smaafugle fra Faren; husk endelig paa, at den er minst 2 Tommer for kort og for trang paa alle Kanter!

Naar jeg bare kunde gjenvinde mit Humør! Ohola ! oholiba ! Javist er du en Snob og en Hofsnog! Hils Vaabendrageren Vilhelm.

Din P.

Bergen d. 6. April 1903.

Kjære Pefert! jeg skal besvare dit gode Brev af 3die og i en Fart fortælle dig lidt om mig. Jeg skal nok huske at telegrafere til Fru Feilberg den 9de, skjønt det netop er Dagen186

for min Afreise herfra. — Pengene, du fik tilovers paa Gardinhandelen, er dig vei undt; jeg gad vide, om de faar mange Subscribenter paa Folke-Udgaven? — jeg selv er ogsaa fornøiet med Reclameplacaten. Hvis du husker det, saa bed Hegel sende mig en.

I dit Brev nævner du et Ord, som gaar mig gjennem Marv og Ben - nemlig Jubilæum. Jeg skal nemlig betro dig alene, at jeg ligger paa Lur efter at feire mit Jubilæum ganske alene og er saa dødeligt ræd for, at nogen nu skal huske det. Det falder nemlig i denne Sommer 1903 som er 25 Aar efter 1878, da „Paa Hjemvejen" udkom i Christiania. Jeg har færdig en Artikel - saa ond og bitter, hvori alle mine Fiender ere ophængte til Tørring, og jeg glæder mig umaadeligt til at lade den komme i Sommer.

Men hvis der er nogen, som tænker paa Jubilæum i 1904, vil dette muligens forspilde min Plan; lad mig derfor hore, hvad du har fornummet om den Ting. Men forspild mig ikke min Hemmelighed; jeg vilde allerhelst opleve, at intet Menneske huskede Dagen, forat jeg endelig kunde faa et lidet Opgjør med mange, jeg har gaaende til Slagt.187

Kjære Barn! hvordan skal jeg faa Tag i din Buste? hvis det ikke er altfor dyrt, maa du paa Conto hos Hegel se at faa sende mig et Exemplar. Hvem har gjort den?

-—- Tomine er Rasmus's Pige for 12 Kr. Maaneden, indtil du tager ham. Kan du faa hende til at blive længer, er du vist godt tjent med det.

— Jeg er nu træt af Kuren, som har gaaet godt lige til det siste, da jeg er sluttet med at tage af i Vægt, hvilket ganske nedslog mig. Skjærthorsdag kommer Else fra Stavanger og følger mig hjem. — Men jeg er søvnig. Godnat min Pige.

Din hengivne A

Hils Feilbergs!

Nu er jeg vaagen og svært glad i dig!

Molde d. 23. Juni 1903.

Kjæreste Pefert! — jeg har havt det saa ondt, jeg har næsten ikke kunnet tænke paa dig, fordi jeg kunde se, hvor dit Ansigt blev lidet og Taarerne begyndte du har grædt nok for min Skyld! — begyndte, naar du fik188

vide, at jeg ikke kom til Bryllupet. Men nu er det overstaaet; jeg fik et saa indtrængende Brev fra Jens, at jeg tog Sagen op igjen; og da de Folk heroppe, som har mest Indflydelse i Amtet, paastod, at jeg intet vilde resikere ved at være borte en Ugestid omkring den 20de August i en saadan Anledning, bestemte jeg mig til at reise. Nu er jeg glad igjen — og du og ikke sandt? Tænk at sees nogle Dage i Stavanger; du og Else-Pelse og jeg skal reise til Aarre — he? vil du? - det er Synd for din lange Dreng Vilhelm og for Jens — han har vei ikke Tid? det maatte være før Bryllupet; for jeg maa lægge Reisen saaledes, at jeg maa komme tilbage strax efter 20de; jeg kan heller tage mig nogen Tid foran.

Jeg vil inderlig haabe, at du har bedre Veir end vi. Du begriber ikke, hvad jeg har lidt af Veiret her; endnu den Dag idag Santihanstidag! er her en Isvind, som ikke ligner andet, end hin Passat, som blæste ifjor! ah! kan du

huske, hvor jilt vi havde det, da vi gik og ronset i det gamle Hus med Gurine og den liden Rasmus! - nu har vi den samme Isvind, Gurine har jeg og, Else er189

saa god og sød helst naar vi er alene, men hvor skrækkeligt jeg savner dig! — skal det ikke blive jilt vei? — at være sammen de Par Dage paa Jæderen og i Byen? - jeg tænker at reise herfra den 13-14de; men sig ikke det til nogen; prøv bare selv at komme tidligt afsted, -

Men desværre! dit Hus og Stel i Christiansand faar jeg ikke se denne Gang; det maatte ogsaa være, naar du var i Ro, og naar jeg kom som din eneste Gjæst. Var det ikke en Fredens Tid, da jeg besøgte Eder i den skrækkelige Havbugt, hvis Navn jeg har glemt, hvor vi gik ud i Sneen — Vilhelm og jeg; og hvor vi Hals over Hovedet førte dig med over Land og Hav, da Mamma og Fredrik telegraferede efter mig! jeg ved ikke noget jillere end at besøge dig, — nu, da jeg ikke selv længer ejer en Plet paa Jorden, som jeg bryder mig om. Jeg tror ikke, selve de Elskende kan længte mere til dette Bryllup end jeg. Jeg blir saa from og kjærlig af at være alene eller paa Sygehuset.

Din egen gamle Papa!190

Molde d. 24. Juni 1903.

Kjære Barn! jeg kom lykkeligvis til at læse et gammelt Brev, hvori du fortæller om din Buste. Derved kom jeg til at huske, at jeg har glemt det hele; og nu kan jeg ikke finde det Brev, hvori du gav ordentlig Besked om, hvad jeg maatte gjøre, for at faa et Exemplar. Kjære! sæt dig ned og skriv strax til mig, hvad det var, og hvor jeg skulde henvende mig; og hvis det haster, saa skriv for mig eller telegrafer til Kunstnerinden eller hvorsomhelst. Se for en gammel Glemmedolk jeg er bleven! du maa strax tage denne Sag i din stærke Haand og ikke unde dig Søvn eller Mad, før du faar sendt mig denne Buste — koste, hvad det vil!

Jeg er saa glad hver Dag, at Else siger, jeg fløiter om Morgenen; det er fordi jeg skal se dig igjen.

Din Paps.

Molde d. 14. October 1903.

Kjære Barn! — først og fremst: vil du være saa god strax at skaffe dig tykt hvidt Papir og191

sort Blæk; dernæst er du saa god at trykke paa Pennen, naar du vil skrive til mig, som du snart maa ville.

Dernæst: kan du huske, at du havde et Glas med Jordbær til mig; kan du huske, da du kom med det, var jeg optaget af noget andet, du gik bort med det og jeg saa — ja jeg ser endnu i onde Timer dit lille Ansigt med Skuffelsen du havde glædet dig saa — du havde tænkt - jeg græder, mens jeg skriver — og jeg har grædt mange Gange; thi der kan vist ikke nogen være saa saar i Hjertet som jeg, naar nogen Liden faar en saadan Skuffelse; det vrider sig i mig; thi jeg ved, at denne lille Ting, som den grove Verden vilde le af, den grov sig dybt ind i dig — jeg saa det, da du vendte dig om — jeg vilde givet — jeg ved ikke hvad for at gjøre dig glad igjen strax — og jeg bestemte jo, at det vilde jeg - og saa glemte jeg altsammen! aldrig kan det tilgives; det er jo noget Tøv at tilgive den Sorg, som aldrig kan glemmes, den Bitterhed som er allerværst i den «lille Skuffelse, i den lille Ømhed, som spildtes. Ak ak! jeg vil aldrig faa Fred for de Jordbær, thi hør nu, hvorledes det gik.192

Da min Samvittighed ikke lod mig i Ro, skrev jeg til Fredrik; men det var mig ikke klart, hvor jeg sad, da du kom fra venstre med Glasset. Han svarede, det fandtes hverken hjemme eller i Hotellet. Men jeg blev ved at spørge, og nu forleden meldte han, at en Pige i Hotellet med megen Beklagelse tilstod, at hun havde fundet et Glas Jordbær i Spisesalen og det havde hun troet hørte Huset til og slumpet det op i Krukken. Kjære Barn I jeg maatte fortælle dig dette, som er saa sørgeligt, at jeg aldrig tør fortælle mig det selv, men det kommer det kommer over mig, og jeg ser dig fra du lavede Syltetøjet expres til mig og din Spænding og din Glæde, da jeg skulde smage - og min bundløse Hjerte-løshed og dit lille fortvivlede Ansigt, da du vendte dig bort og var saa tynd og saa mishandlet ak Gud! hvorledes kunde jeg være saadan mod dig!

Nei nu kan jeg ikke skrive mere. Hils Else og Vilhelm.

Din Pappa, som er saa fel.193

Molde d. 26. October 1903.

Kjære Baby! — jeg tænker, at der er kommet 200 Kroner fra Hegel til Kjøbenhavner-touren for Else og dig; nu maa I gjemme paa Pengene, til Reisen kommer istand - jeg vaager, det blir før den 13de November. Som du ved, kan du nok hæve hos Hegel et passende Beløb til Hjemreisen — men!!! I maa ikke i blind Tillid til den aldrig Svigtende kaste Eder ud i Lasternes nydelsessyge Hvirvel! pine pine -— det har jeg altid sagt.

Mor Eder godt og pas godt paa hverandre. Forøvrigt ved jeg, du kommer til at besøge vore gamle Forbindelser, du maa hilse overalt. Fru Louise, Gerd, Feilbergs, Bissens, Krohns er syge — Brandes! Rørby og alle de gamle Venner.

Jeg vil glæde mig ved at tænke Eder sammen i Kjøbenhavn; staa endelig tidligt op og gaa ud; ellers blir det bare varme Middage og svede Theatere; lad Else se Hjortevang he? — du faar nok Tid til at gaa tynd paa Strøget - jeg skulde gjerne gaa — med en i hver Arm — to saadanne Fugleskræmsler hver i sin Stil har vist ikke passeret Vimmel-

13 Kiellands Breve til hans Datter.194

skaft siden Holbergs Dage! Lad mig snart hore fra dig og at du og Else-Pelse er for-nøiede med den gamle Trave! Hils Vilhelm! og de Smaa!

Din og hendes hengivne Paps!

Molde d. 19. November 1903.

Kjære Pefi! — jeg telegraferede netop til Vilhelm, forat han skulde give mig Besked, naar I endelig för afsted; men han svarede strax, at I reiser iovermorgen, og det vil jeg gaa ud fra.

Dernæst gaar jeg ud fra, at I have passeret Havet som to Maager uden at gjøre mig Skam, samt at Gud gav Jer stærke Viljer.

Igjennem Skum og Sprøit (Jonas Lie!)

Formodentlig faar du strax Øie paa den indlagte Anvisning, og til Forklaring af dens svimlende Beløb maa du nu høre godt og ordentlig efter - - sæt dig ned — og læs ikke som det var Ildebrand, — sidder du nu? Altsaa:

Du maa være saa snil at kjøbe for mig flere smaa Jule- og Geburtsdagsgaver til Mamma og til Else.195

Saa er der 300 Kroner igjen, som du og Else skal have til at reise hjem for; og hvis der er noget tilovers, kan du gjøre mig et Regnskab ud i Luften med Elses Bistand, saa jeg kan vide, hvad jeg maa sende hende til Reisepenge fra Christiansand og hidop.

Du maa gjøre dig alvorlig Flid for, at Else ikke faar se, hvad hun skal faa; for ellers er det saa vese for mig Juleaften, naar hun ved alting; for jeg kan jo ikke finde noget her til hende. Giv hende med i Kufferten Mammas og hendes egne Ting med Paaskrift og Ordre til at overlevere alt til mig uaabnet og useet.

Hvis der blir Raad til en liden Ting til Gurine?

Derimod er det indtrængende forbudt at give mig noget. Jeg sværmer kun for en Ting i Verden, og det er gamle Uhrnøgler med Agat i; jeg har en, som Fredrik gav mig smuk rød Agat, men med moderne Indfatning; saa fandt jeg to til, den ene fik Andreas og Mamma den anden til Brosche. Kjære! jeg ved ikke, om du synes, det er altfor besværligt med disse Presenter: men du gjør mig en stor Tjeneste; og hvis du vil gaa ind i en gammel

vese: flau. daarlig. Uoversætteligt Stavangerudtryk.196

Skrabeforretning og spörge efter gamle Uhr-nøgler til en Pris af 2 •— til 5 — ja til 7 Kroner? — spørg Hegel, han kjender alverdens Samlere, — et Par saadanne - saa skal jeg selv finde dem op he? Betales extra af Hegel.

Nu maa du hilse den gode Professor og Fru Feilberg, fordi de vilde tage imod Eder; jeg er ganske vist forkjælet

og vant til, at alle Folk — helst i Danmark er snille mod mig og mine; men jeg maa jo skjæmmes. Men jeg trøster mig med, at baade du og Else vil være saa glade og taknemlige, at det vil skinne i Stuerne paa Østerbro, og da vil de gode Mennesker glæde sig over, at de har gjort Eder saa glade hils dem hjerteligt. Hav det nu godt og jilt og pas paa, at de ikke kjører over Else med de elektriske.

Din hengivne Pappa.

Molde d. 1. December 1903.

Kjære Baby! jeg skriver et Par Ord, fordi jeg skulde skrive til Else, og det har jeg nu gjort et Par Gange, saa nu kan det være til dig, — jeg tænker, I læser det begge, for197

jeg ved ikke af, at jeg har noget særligt at sige nogen bag Døren. Og jeg har nydt med Glæde Elses Lovord over dig, og jeg synes, det er saa mageløst, at I er sammen og har det jilt. Den Aldersforskjel, som under den Yngstes Opvæxt er følelig for begge, er nu forsvunden; og den Tid er kommen, da I fuldt ud kan nyde hinanden i den Hengivenhed, som jeg altid baade i Bøgerne og i Livet har sat mere Pris paa end Elskoven; jeg synes, at Søskende, som har det godt med hinanden, er noget af det skjønneste, jeg ser; Guttene var i Grunden ogsaa sjeldent gode Venner, især sammenlignet med saa mange andre Brødrepar, jeg har kjendt; og jeg ved ikke noget bedre at tænke paa end mine 5 gode Søskende.

Imorgen venter jeg at høre, hvorledes I havde det hos Hegels i Fredags, og lad mig i den Forbindelse bede dig ikke at lade nogen vide, at jeg formodentlig i Begyndelsen af næste Aar gjør en Tur til Kjøbenhavn; thi blir det nævnt, faar jeg ikke Fred for: Hr. Amtmanden tænker jo paa at reise — he? Det er Hegel, som indbyder mig med alle Udrustninger og Udgifter. — — ——-198

Kjære Else! du behøver ikke at være saa ræd for dit Udseende, for i Farten er det ikke saa afskrækkende. Men du maa paa den anden Side endelig ikke svimle dig op i Fnusk og Forhærdelse og tro, at dine Prikker har det ringeste fælles med mine Øine! - spørg Baby, om vi ikke havde en Leg, da hun var liden, hvor Moralen var, at Pappa havde Due-Øiser? eller mon det var hendes? — nei, jeg er vis paa, at det var mine — naturligvis! altsaa i Farten maa du vei ligne mig lidegran saadan i al Ufuldkommenhed som det sømmer sig for din Alder og dit Kjøn.

Saa maa du ogsaa huske paa det er fremdeles Else, at du giver Jens Besked, naar du passerer Christiania, - ja det er sandt: du gaar vei ogsaa tilbage over Christiania Baby! gjør det, saa er der ingen Søreise at tænke paa i denne farlige Tid. Men saa har jeg ogsaa tilfældigvis meldt til Jacob paa Stange, at Else kommer der forbi. Du maa telegrafere Dagen, saa Dagmar i alfald kan være paa Hamar; selv maa du afgjøre, om du har Tid til at gjøre en Stans. I Trondhjem maa du tage til Britannia Hotel og bede Værten fra mig om at hjælpe dig afsted til Molde.199

jeg har en bestemt Følelse af, at jeg glemmer noget, som jeg skulde sagt Jer eller bedt om; men nu faar det være til en anden Dag. Hav det nu jilt Kjære Smaa! hils alle — først og fremst de mageløse Feilbergs.

Mamma hilser hjerteligst; hun venter Brev.

Eders hengivne Pappa.De sidste Maaneder af Kiellands Liv opholdt Udg. sig i Kjøbenhavn.

Molde d. 27. Februar 1906.

Kjære søde Pefertkat! Else er saa fæl med mig; for hun sidder her og græder, fordi jeg ikke bare skriver til dig fra Morgen til Aften. Har jeg ikke Mamma, to Søstre, en Bror, Fredrik, Andreas, Jens, Bodde, Hegels, Oluffa, Kauffmann, B. B., — en Skare, som jeg skriver til; fordi jeg kun lejlighedsvis tænker paa dem.

Dig tænker jeg altid paa. Hver eneste Dag i Stuerne og naar jeg ser sydover langt forbi Panoramaet. Og jeg er glad, naar jeg tror, at du har det saa jilt som du skriver. Skriv derfor altid og ufortrødent og vær vis paa,201

at naarsomhelst du tænker paa mig, mødes vore Tanker etsteds paa Veien.

Din evige Pappa.

Molde d. 5. Marts 1906.

Kjære Pefi! — først maa jeg berigtige, hvad jeg hører, Else har skrevet om de 500 forulykkede Fiskermænd; det blir ikke mer end 30 — formodenlig mindre; du ved, hvorledes de sladrer her nord, naar det er Ulykker.

Dernæst maa jeg forespørge, om du har taget med dig Fars gamle Bog med Noder? Frøken Ziegler kommer nu 3 Gange om Ugen, det var netop noget for hende.

Eller — du som er saa let tilbens! gaa indom i en Antikvar-Handel for Bøger og Noder, — de kan anvise dig En fra Hegels, og lad dem sende mig en tyk Pakke gammelt let Gods: lette Klaver-Udtog af gamle Operaer, de mindre Sonater af Haydn, Mozart, Kuhlau, Kücken, gamle Danse —, men intet nyt. Regningen kan du bare sende Hegel; det er vist ikke dyrt saadant gammelt Skrab; Straus's Walze og den anden gamle Fyr, hvis Navn202

jeg ikke husker det er ikke Larmer, han er ogsaa god; men der svæver for mig et gammelt latterligt Navn fra Wien, som lavede Walze — jeg tror for Strausserne.

Nu har jeg fundet igjen det musikalske Lexicon, vi søgte saa jammerligt efter - husker du? tænk! det stod i Hylden, men helt henne i en Kant i Skyggen skjult i Boghyldens fremspringende Kant.

Altsaa du skaffer mig noget gammelt Node-Skrab. Weber er for vanskelig; Mendelsohn er ikke udelukket; men jeg tænker, vi har Lieder ohne Worte; forbudt er dansk og engelsk Musik.

Saa fik du i Elses Brev 15 Kroner til din Geburtsdag; gjør dig en Glæde, den er dig vei undt.

Paa Fredag, naar du læser dette, fylder du 30 Aar — efter min Beregning. Jeg laa paa Sofaen i Storstuen i Forberedelsen, da Maren kom faldende nedaf Trappen og ståk Hovedet ind med Bud, at det var en liden Pige. Ak jeg blev saa glad, saa glad! og hver Dag blev jeg gladere over dig og i dig, og aldrig var jeg gladere i dig end idag

Naar jeg ser dit søde velsignede Ansigt203

foran mig skifte i alle de smaa Nuancer, som jeg kjender fra du var ganske liden - alle skiftende mellem Angst for med en Skygge at bedrøve mig. Iver efter at faa din Kjærlighed til at speile sig i min Glæde og Lykken, naar det lykkes dig — alt ser jeg — du søde Barn! og saaledes vil vi se hinanden ind i Øinene, til vi dør, og ikke vende vore Øine til Siden, hvor der var saa mange sorte Skygger.

Din Pappa.

Molde d. 13. Marts 1906.

Kjære Pefert!

Ser du den Sløifen der? denne Sløife maa du forskaffe mig og sende: •— hør nu: Amtmand Harris i Stavanger havde en Datter, som blev gift med en Consul Holmboe i Tromsø den 22 Marts Marts 1856. Nu sender denne Frue mig faa Dage før sit Guldbryllup en Klokkestreng af Glasperler, som min Moder har arbeidet til hendes Bryllup for femti Aar siden, medens Far har udskaaret et Elfenbens-Haandtag, som er et af Fars allerbeste Arbeider.204

Det hele er et Pragstvkke, dul ganske som nyt og nydeligt Perlearbeide efter den Tids Smag. Haandtaget er — som alt Fars Arbeide - noget tungt og klumpet i Formen det forestiller en Bouquet med Baand omkring og en Mængde nydelige Blomster med Stilk.

Kan du begribe, at den gamle Dame vil give mig det? hun har kun seet mig en Aften hos Onkel Axel, efterat Ulykkerne var brudt ind over vor Slægt; vi fulgtes ned fra Holme-genæs — fortæller Fru Holmboe, og da vi kom til Fars Hus, hvor jeg boede, førte jeg hende og Manden omkring i Stuerne — det maa have været en Sommernat, og Mamma har været borte. Hun fik saadant Indtryk af min stærke Kjærlighed til Mor og Far — siger hun - derfor skal jeg have dette Klenodie. Du kan vei tænke dig, hvor jeg var rørt og glad!

Kan du ikke telegrafere den 22de Marts Brudeparret Holmboe No. 8 Fagerheimsgaden, Christiania:

Tak, fordi Pappa fik Klokkestrengen. Tillykke med Dagen.

B. K. K.205

Tror du ikke, hun vil sætte Pris paa det? Saa var det Sløifen. Jeg har hængt Klokke-strængen foran Fars Buste i Krogen paa Væggen mod Gaden, saa at alle maa udtale sin Beundring for Haandtaget midt for hans Øine. Nu skulde der være en Sløife øverst oppe paa Væggen, som skulde ligge lige over det Stykke Elfenben, hvormed Klokkestrengen begynder.

Sløifen skal være i Bredden 16 cm. og i Høiden 8 cm., den skal være syet fast paa en Plade af Pap, som kan spigres til Væggen.

Saa var det Farven. Der kunde være Tale om 3 Farver. En lilla, lavendelagtig lys Cou-leur til Minde om min Moder. Men en saadan Sløife høit oppe paa Væggen vilde forsvinde og danne et altfor mat Udgangspunkt for den pragtfulde Gjenstand.

Saa har jeg tænkt paa stærkt grønt — som din Kjole. Men tilslut er jeg stanset ved gult — ligesom de imiterede Guldspænder, du ser, der er paa Strengen. Altsaa det blankeste gyldneste gult, du kan faa — enten af Baand eller i Tøi - i en pragtfuld Sløife!

Omkostningerne efter vedlagte Anvisning.

Farvel for idag! — du mit kjære Barn! jeg206

savner dig og tænker altid paa dig; men du har det jo godt — he?

Din egen Paps.

Molde d. 26. Marts 1906.

Kjære Pefi! prompte Svar paa dit Brev af 21de.

Ad 1. Noderne var akkurat rigtige; nogle har jeg lagt hos Fru Spørck og nogle stræver Ziegler med. Igaar var vi alene hos Oberstens, hvor vi drak din Skaal. Mange Hilsener fra Molde skal jeg sende dig hver Gang.

Ad 2. Sløifen er aldeles blændende smuk og billig — overraskende billig!

Ad 3. Din Brystnaal sendte jeg strax til Lars Tjøtta i Klippekrossen; skal nogen kunne hjælpe os, saa maa det være ham — ser du Søvnen? jeg venter saa paa Brev fra Bergen og fra Merseburger.

Det er paatide. ^. _

Din Pappa.

Alexander L. Kielland døde d. 6. April 1906 paa Bergens Sygehus.Side 1. *Jens* ɔ: Kiellands ældste Søn.

— 2. *Den Galne* ɔ: Kjælenavn paa K.'s yngste Datter Else.

— 5. *Gabriel* ɔ: Bonden paa Aarre, hos hvem K. boede.

— 11. *Bodde* ɔ: Kjælenavn paa K.'s yngste Søn Alexander.

— 23. *Carsten* eller *Scheibel:* K.'s Slægtninge i Kjøbenhavn.

— 28. *Fru Louise* ɔ: Fru L. Drewsen, en af Familien K.'s nærmeste Venner i Kjøbenhavn.

— 28. *Fru Feilberg* ɔ: Professorinde Feilberg til hvis Hus Familien K. gjennem alle Aar har været knyttet med det inderligste Venskab.

— 36. *Fredrik* ɔ: Consul Fredrik Hansen, Stavanger, en af K.'s bedste Venner.

— 49. *Dagmar* ɔ: K.'s yngste Søster, Professorinde Skavlan.

— 57. *Onkel Peter* ɔ: Fru K.'s Onkel.

— 66. *Ross* — Maleren Ross i Rom.

— 67. *Hulkekrukken* — En ung Veninde af Udg. Hun græd altid.

— 87. *Børe* — K.'s Faktotum i Stavanger.

— 92. *Voje* — Den Gaard ved Christianssand, hvor Udg. boede.Side 94. Den brave Ferdinand — Bonden paa Voje.

— 98. Andreas — Consul Andreas Sømme, K.'s Fætter og Ven.

— 105. Salicath — daværende Politimester i Stavanger — K.'s Studiekamerat.

— 106. Guldpukkelen — en dyrebar stavangersk Sypige.

— 119. Kirsten — Udg. ældste Datter, Camilla — hendes danske Barnepige.

— 131. Lowzow — Frk. Lowzow havde været syg af Blindtarmsbetændelse forrige Aar samtidig med Udg.

— 135. Fru Krohn — gift med Directør ved dansk Kunstindustrimusæum Pietro Krohn, som i mange Aar havde været Sceneinstruktør ved det Kgl. Theater i Kjøbenhavn.

— 153. Ba — Udg. yngste Datter Else Pernille kaldet Ba.